

FISKERIDIREKTORATET

Lønnsomhetsundersøkelse for produksjon av laks og regnbueørret

2017

Profitability survey on the
production of Atlantic salmon and
rainbow trout

Livet i havet – vårt felles ansvar

Tittel (norsk/engelsk):	Lønnsomhetsundersøkelse for produksjon av laks og regnbueørret 2017 <i>Profitability survey on the production of Atlantic salmon and rainbow trout 2017</i>
Ansvarlig avdeling:	Statistikkavdelingen
Utgivelsesår:	2018
Antall sider:	87
ISSN:	2464-4285
Aktuell lenke:	http://www.fiskeridir.no/Akvakultur/Statistikk-akvakultur/Statistiske-publikasjoner/Loennsomhetsundersokelser-for-laks-og-regnbueoerret
Emneord:	Akvakultur, oppdrett, havbruk, lønnsomhet, laks, regnbueørret, fortjeneste, produksjonskostnader, driftsmargin, matfisk, settefisk
Forord: Fiskeridirektoratet presenterer her lønnsomhetsundersøkelse for produksjon av laks og regnbueørret i 2017. I rapporten blir viktige lønnsomhetsmål som driftsmargin, fortjeneste og produksjonskostnad presentert. Resultatene er gruppert på henholdsvis selskap med matfiskproduksjon og selskap med settefiskproduksjon av laks og regnbueørret. Det er kun gjennomsnittresultater som presenteres i rapporten. Rapporten utgis kun i elektronisk utgave.	
Foreword: The Directorate of Fisheries presents profitability survey on the production of Atlantic salmon and rainbow trout in 2017. We present important profitability figures such as operating margin, profits and production costs in the survey. Results are grouped respectively at companies with grow out (seawater) production and companies with hatchery (fresh water) production of Atlantic salmon and rainbow trout. There are only average results presented in the report. Chapter G provide an English summary. We only published an electronic version of this report	

Liv Holmefjord
fiskeridirektør

Per Sandberg
direktør

Innhold

Rapportinnhold

A. Sammendrag	
A1. Definisjoner	6
A2. Endringer	6
A3. Resultater – matfiskproduksjon	6
A4. Resultater – settefiskproduksjon	9
B. Om undersøkelsen	
B1. Endringer	13
B2. Rapportinnhold	13
B3. Usikkerhet	14
B4. Representativitet	15
C. Matfiskproduksjon - resultatanalyse	
C1. Økonomisk resultat for hele landet	18
C2. Produksjon og produktivitet	20
C3. Inntekt	22
C4. Kostnadsutvikling	23
C5. Førfaktor (økonomisk)	28
C6. Likviditet og soliditet	30
C7. Resultat etter størrelse	31
C8. Resultat etter region	33
D. Settefiskproduksjon - resultatanalyse	
D1. Økonomisk resultat for hele landet	36
D2. Produksjon og produktivitet	38
D3. Inntekt	39
D4. Kostnadsutvikling	40
D5. Likviditet og soliditet	44
D6. Resultat etter produksjonsform	45
D7. Resultat etter region	46
E. Tabellverk	
E1. Matfiskproduksjon. Resultat pr. selskap for hele landet	49
E2. Matfiskproduksjon. Resultat etter størrelse, gruppe 1 (små selskap)	51
E3. Matfiskproduksjon. Resultat etter størrelse, gruppe 2 (mellomstore selskap)	53
E4. Matfiskproduksjon. Resultat etter størrelse, gruppe 3 (store selskap)	55
E5. Matfiskproduksjon. Resultat pr. tillatelse for hele landet	57
E6. Matfiskproduksjon. Spredningstabeller	59
E7. Settefiskproduksjon. Resultat pr. selskap for hele landet	62
E8. Settefiskproduksjon. Resultat etter produksjonsform, selskap uten yngelsalg	64
E9. Settefiskproduksjon. Resultat etter produksjonsform, selskap med yngelsalg	66
E10. Settefiskproduksjon. Spredningstabeller	68
F. Definisjoner	
F1. Definisjoner, felles	71
F2. Definisjoner, matfiskproduksjon	73
F3. Definisjoner, settefiskproduksjon	75

G. Summary in English

G1. Results for fish farms	77
G2. Results for hatcheries	79
G3. Tables, average results for Norwegian fish farms	82
G4. Tables, average results for Norwegian hatcheries	84
G5. Definitions	86

Tabellinnhold

E1. Matfiskproduksjon. Resultat pr. selskap for hele landet

E.1.1. Utvalg	49
E.1.2. Resultatregnskap	49
E.1.3. Balanseregnskap	49
E.1.4. Salg og andre lønnsomhetsmål	50
E.1.5. Beregnede nøkkeltall	50
E.1.6. Beregnede kostnader pr. kg produsert fisk	50

E2. Matfiskproduksjon. Resultat etter størrelse, gruppe 1 (små selskap)

E.2.1. Utvalg	51
E.2.2. Resultatregnskap	51
E.2.3. Balanseregnskap	51
E.2.4. Salg og andre lønnsomhetsmål	52
E.2.5. Beregnede nøkkeltall	52
E.2.6. Beregnede kostnader pr. kg produsert fisk	52

E3. Matfiskproduksjon. Resultat etter størrelse, gruppe 2 (mellomstore selskap)

E.3.1. Utvalg	53
E.3.2. Resultatregnskap	53
E.3.3. Balanseregnskap	53
E.3.4. Salg og andre lønnsomhetsmål	54
E.3.5. Beregnede nøkkeltall	54
E.3.6. Beregnede kostnader pr. kg produsert fisk	54

E4. Matfiskproduksjon. Resultat etter størrelse, gruppe 3 (store selskap)

E.4.1. Utvalg	55
E.4.2. Resultatregnskap	55
E.4.3. Balanseregnskap	55
E.4.4. Salg og andre lønnsomhetsmål	56
E.4.5. Beregnede nøkkeltall	56
E.4.6. Beregnede kostnader pr. kg produsert fisk	56

E5. Matfiskproduksjon. Resultat pr. tillatelse for hele landet

E.5.1. Utvalg	57
E.5.2. Resultatregnskap	57
E.5.3. Balanseregnskap	57
E.2.4. Salg og andre lønnsomhetsmål	58
E.2.5. Beregnede nøkkeltall	58
E.2.6. Beregnede kostnader pr. kg produsert fisk	58

E6. Matfiskproduksjon. Spredningstabeller

E.6.1. Produksjonskostnad pr. kilo produsert fisk for hvert enkelt selskap	59
E.6.2. Økonomisk fôrfaktor for hvert enkelt selskap	60
E.6.3. Driftsmargin for hvert enkelt selskap	61

E7. Settefiskproduksjon. Resultat pr. selskap for hele landet	
E.7.1. Utvalg.....	62
E.7.2. Resultatregnskap	62
E.7.3. Balanseregnskap.....	62
E.7.4. Salg og andre lønnsomhetsmål	63
E.7.5. Beregnede nøkkeltall.....	63
E.7.6. Beregnede kostnader pr. stk solgt fisk.....	63
E8. Settefiskproduksjon. Resultat etter produksjonsform, uten yngelsalg	
E.8.1. Utvalg.....	64
E.8.2. Resultatregnskap	64
E.8.3. Balanseregnskap.....	64
E.8.4. Salg og andre lønnsomhetsmål	65
E.8.5. Beregnede nøkkeltall.....	65
E.8.6. Beregnede kostnader pr. stk solgt fisk.....	65
E9. Settefiskproduksjon. Resultat etter produksjonsform, med yngelsalg	
E.9.1. Utvalg.....	66
E.9.2. Resultatregnskap	66
E.9.3. Balanseregnskap.....	66
E.9.4. Salg og andre lønnsomhetsmål	67
E.9.5. Beregnede nøkkeltall.....	67
E.9.6. Beregnede kostnader pr. stk solgt fisk.....	67
E10. Settefiskproduksjon. Spredningstabeller	
E.10.1. Salg av fisk (yngel og smolt) for hvert enkelt selskap.....	68
E.10.2. Produksjonskostnad pr. stk solgt fisk for hvert enkelt selskap.....	69
E.10.3. Driftsmargin for hvert enkelt selskap.....	70

Figuroversikt

Figur 1.	
Matfiskproduksjon. Gjennomsnittlig driftsmargin og produksjonskostnad pr. kg 1997-2017	19
Figur 2.	
Matfiskproduksjon. Gjennomsnittlig fortjeneste pr. kg produsert fisk 2007-2017	20
Figur 3.	
Matfiskproduksjon. Gjennomsnittlig produksjon pr. årsverk med innlagt trendlinje 1997-2017	21
Figur 4.	
Matfiskproduksjon. Gjennomsnittlig salgspris pr. kg (laks og regnbueørret) 2007-2017	22
Figur 5.	
Matfiskproduksjon. Totalt solgt mengde (laks og regnbueørret) og gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg 1997-2017	23

Figur 6.	
Matfiskproduksjon. Produksjonskostnader pr. kg fordelt på de ulike kostnadsartene i 2017	28
Figur 7.	
Matfiskproduksjon. Gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for de ulike størrelsesgruppene 2007-2017	33
Figur 8.	
Matfiskproduksjon. Gjennomsnittlig driftsmargin for de ulike reigoner i 2017	34
Figur 9.	
Matfiskproduksjon. Gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg produsert fisk for de ulike reigonene i 2017	35
Figur 10.	
Settefiskproduksjon. Gjennomsnittlig driftsmargin 2007-2017	37
Figur 11.	
Settefiskproduksjon. Gjennomsnittlig fortjeneste pr. stk solgt fisk (yngel og smolt) 2007-2017	37
Figur 12.	
Settefiskproduksjon. Gjennomsnittlig salg av yngel og smolt pr. selskap 2007-2017	38
Figur 13.	
Settefiskproduksjon. Gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. stk solgt fisk med innlagt trendlinje 1992-2017	41
Figur 14.	
Settefiskproduksjon. Gjennomsnittlig driftsmargin for de ulike regionene i 2017	47
Figur 15.	
Total sale of Atlantic salmon and rainbow trout and average production costs per kg 2007-2017	79

A. Sammendrag

Denne rapporten inneholder resultater for henholdsvis selskap med matfisk- og settefiskproduksjon av laks og regnbueørret.

A1. Definisjoner

I lønnsomhetsundersøkelsene fokuseres det på størrelsesnøytrale resultatbegrep. Eksempel på størrelsesnøytrale resultatbegrep er driftsmargin, fortjeneste pr. kg/stk., salgspris pr kg/stk. og produksjonskostnad pr. kg/stk.

Resultatbegrepene defineres på følgende måte:

Driftsmargin:

Beregnes ved å sette driftsresultat i forhold til driftsinntekt. Driftsmargin gir uttrykk for hvor mye som tjenes for hver 100 kr solgt.

Salgspris pr. kg/stk:

Gir uttrykk for inntekt pr. kg/stk. solgt laks og regnbueørret. Kun salg av egenprodusert fisk er med.

Produksjonskostnad pr. kg/stk:

Gir uttrykk for hva det koster å produsere ett kg laks eller regnbueørret eller en yngel/smolt.

Fortjeneste pr. kg/stk:

Gir uttrykk for fortjeneste pr. kg/stk. Fortjenesten fremkommer ved å ta salgspris pr. kg/stk. og trekke fra de totale kostnader pr. kg/stk.

A2. Endringer

Det er ikke foretatt endringer i beregningsmetode eller presentasjonsform i forhold til 2016-undersøkelsen.

A3. Resultater - matfiskproduksjon

Undersøkelsen er basert på opplysninger fra alle typer selskap med matfiskproduksjon av laks og regnbueørret (integreerte og enkeltstående selskap, små, mellomstore og store selskap).

Utvalget i årets undersøkelse representerer 62,5 prosent av tillatelsene i drift i 2017.

Selskapene (utvalget) som inngår i undersøkelsen står for 68,2 prosent av den totale mengde slaktet laks og 94,3 prosent av den totale mengde slaktet regnbueørret. Flere detaljer om representativiteten finnes i kapittel B.

Lønnsomhetsundersøkelsen er basert på gjennomsnittresultater for utvalget i undersøkelsen.

Lønnsomhetsundersøkelsen for selskap med matfiskproduksjon av laks og regnbueørret i 2017 viser følgende hovedtrekk:

- Små endringer i det økonomiske resultatet
- Liten nedgang i gjennomsnittlig salgspris pr. kg
- Uforandret produksjonskostnader pr. kg

Det var små endringer i det økonomiske resultatet fra 2016 til 2017, men en liten reduksjon. En reduksjon som kan forklares med en svak nedgang i salgsprisen. Til tross for reduksjon i det økonomiske resultatet konstaterer vi at 2017 var et meget godt økonomisk år for matfiskprodusentene av laks og regnbueørret.

Beregninger viser at matfisknæringen for laks og regnbueørret hadde et samlet resultat før skatt på 26 milliarder kroner i 2017. Tilsvarende beregninger for 2016 viste et samlet resultat før skatt på 26,7 milliarder kroner.

Tabell A.3.1. viser en del økonomiske størrelser i gjennomsnitt pr. selskap i 2016 og 2017.

Tabell A.3.1.		2016	2017
Salgspris pr. kg (laks og ørret)	Kr	50,59	50,30
Produksjonskostnad pr. kg	Kr	30,60	30,74
Sum kostnad pr. kg	Kr	33,86	33,84
Fortjeneste pr. kg	Kr	16,73	16,46
Fôrfaktor (økonomisk)		1,25	1,32
Produksjon pr. årsverk	Kg	310 089	296 720
Antall årsverk		36,8	37,1
Antall tillatelser pr. selskap	Stk.	8,8	8,3

Oppnådd gjennomsnittlig salgspris pr. kg laks var kr 50,51 i 2017, mens gjennomsnittlig salgspris pr. kg regnbueørret var kr 47,50 i 2017. For laks var det en svak nedgang i gjennomsnittlig salgspris pr. kg fra 2016 til 2017, mens gjennomsnittlig salgspris for regnbueørret økte med 2,6 prosent.

Tabell A.3.2. viser gjennomsnittlig totalrentabilitet og gjennomsnittlig driftsmargin pr. selskap i 2016 og 2017.

Tabell A.3.2.		2016	2017
Totalrentabilitet	%	33,9	28,8
Driftsmargin	%	36,0	33,9

Produktiviteten, målt som gjennomsnittlig produksjon pr. årsverk, ble redusert fra 2016 til 2017. Gjennomsnittlig produksjon pr. årsverk var 296 720 kg i 2017.

Matfisknæringen har, historisk sett, hatt en økning i produktivitet. Frem til 2007 var det økning hvert år. Siden 2007 har produktiviteten vært mer variabel og fra 2013 har den vært nedadgående.

Tabell A.3.3. viser utviklingen i gjennomsnittlig produksjon pr. årsverk. Tall i kg.

Tabell A.3.3.

År	Produksjon per årsverk
1985	30 254
1990	61 401
1995	152 418
2000	299 476
2005	382 767
2010	368 801
2015	361 461
2016	310 089
2017	296 720

Gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg var så å si uendret fra 2016 til 2017. Ser vi nærmere på utviklingen i de ulike kostnadsposter finner vi at noen poster økte, mens andre ble redusert.

Tabell A.3.4. viser kostnader pr. kg produsert fisk i gjennomsnitt pr. selskap for hele landet i 2016 og 2017.

Tabell A.3.4.		2016	2017	%-vis endring
Smoltkostnad pr. kg	Kr	3,18	3,43	7,9
Fôrkostnad pr. kg	Kr	14,55	14,38	-1,2
Forsikringskostnad pr. kg	Kr	0,13	0,13	-
Lønnskostnad pr. kg	Kr	2,28	2,73	19,7
Avskrivninger pr. kg	Kr	1,80	1,94	7,8
Annen driftskostnad pr. kg	Kr	8,71	8,13	-6,7
Netto finanskostnad pr. kg	Kr	-0,04	0,02	-153,1
Produksjonskostnad pr. kg	Kr	30,60	30,74	0,4
Slaktekostnad (inkl. frakt) pr. kg	Kr	3,26	3,09	-5,1
Sum kostnad pr. kg	Kr	33,86	33,84	-0,1

✓ Resultat etter størrelse

Formålet med å presentere resultater fordelt etter selskapsstørrelse er å kunne vurdere eventuelle stordriftsfordeler. Ved gruppering har vi tatt utgangspunkt i eierskap. Vi har gruppert selskapene i 3 størrelsesgrupper. Disse er:

- Gruppe 1: «Små selskap». Selskap med 1-9 tillatelser
- Gruppe 2: «Mellomstore selskap». Selskap med 10-19 tillatelser
- Gruppe 3: «Store selskap». Selskap med 20 eller flere tillatelser

Datamaterialet viser at to av gruppene (gruppe 1 og 3) hadde en liten reduksjon i det økonomiske resultatet, mens en gruppe (gruppe 2) hadde en forbedring i det økonomiske resultatet fra 2016 til 2017.

En sammenligning av resultatene for de tre størrelsesgruppene i 2017 viser mindre forskjell i lønnsomhet mellom de tre gruppene i 2017 enn i 2016.

Det var gruppe 1 som har hatt lavest gjennomsnittlig driftsmargin og totalrentabilitet i 2017, mens det var gruppe 2 som hadde lavest driftsmargin og totalrentabilitet i 2016.

Ser vi på gjennomsnittlig driftsmargin over tid finner vi at det har variert hvilke gruppe som har hatt høyest og lavest gjennomsnittlig driftsmargin. Det er derfor ikke mulig å trekke noen klare konklusjoner om eventuelle stordriftsfordeler.

Tabell A.3.5. viser utvikling i gjennomsnittlig driftsmargin for de 3 størrelsesgruppene de to siste årene.

Tabell A.3.5.		2016	2017
Gruppe 1	%	37,7	31,9
Gruppe 2	%	29,7	33,3
Gruppe 3	%	36,8	34,9

Gruppe 2 og 3 hadde en reduksjon i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg, mens gruppe 1 hadde en økning i produksjonskostnaden pr. kg fra 2016 til 2017.

En sammenligning av produksjonskostnad pr. kg for de tre størrelsesgruppene viser at forskjellen mellom gruppene var mindre i 2017 enn i 2016. Forskjellen mellom gruppe 2 med høyest produksjonskostnad og gruppe 3 med lavest produksjonskostnad i 2017 var kr 1,63.

Tabell A.3.6. viser utvikling i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for de 3 størrelsesgruppene de to siste årene.

Tabell A.3.6.		2016	2017	%-vis endring
Gruppe 1	Kr	27,91	31,04	11,2
Gruppe 2	Kr	32,31	32,01	-0,6
Gruppe 3	Kr	31,39	30,38	-3,2

Mer detaljer om resultatet for selskap med matfiskproduksjon finner du i kapittel C.

A4. Resultater - settefiskproduksjon

Undersøkelsen er basert på opplysninger fra alle typer selskap med settefiskproduksjon av laks og regnbueørret (integreerte og enkeltstående selskap, små, mellomstore og store selskap).

Utvalget i årets undersøkelse for settefiskproduksjon representerer 71,6 prosent av alle tillatelser i drift i 2017.

Selskapene (utvalget) som inngår i lønnsomhetsundersøkelsen står for 88,2 prosent av all smolt og settefisk som ble solgt ifølge Fiskeridirektoratets «Statistikk for akvakultur for 2017».

Lønnsomhetsundersøkelsen er basert på gjennomsnittresultater for utvalget i undersøkelsen.

Fiskeridirektoratets lønnsomhetsundersøkelse for selskaper med settefiskproduksjon av laks og regnbueørret i 2017 viser følgende hovedtrekk:

- Redusert driftsmargin
- Økt salgspris pr. stk.
- Økte produksjonskostnad pr. stk.
- Redusert fortjeneste pr. stk.

Beregninger viser at settefisknæringen for laks og regnbueørret hadde et samlet resultat før skatt på 474 millioner kroner i 2017. Tilsvarende beregning for 2016 viste et samlet resultat før skatt på 488 millioner kroner.

Reduksjonen i det økonomiske resultatet skyldes økte produksjonskostnader pr. stk. i 2017 sammenlignet med 2016. Gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. stk. solgt yngel og smolt økte med 5,7 prosent fra 2016 til 2017.

Tabell A.4.1. viser en del økonomiske størrelser i gjennomsnitt pr. selskap i 2017.

Tabell A.4.1.		2017
Salg av smolt	Stk.	4 684 861
Salg av yngel	Stk.	508 770
Salg av fisk (yngel og smolt)	Stk.	5 193 631
Salgspris pr. stk.	Kr	11,16
Produksjonskostnad pr. stk.	Kr	10,61
Fortjeneste pr. stk.	Kr	0,55
Antall årsverk		13,7
Gj. antall tillatelser pr. selskap	Stk.	2

Lønnsomhetsmålene driftsmargin og totalrentabilitet bekrefter at lønnsomheten er redusert i 2017 sammenlignet med 2016.

Tabell A.4.2. viser utviklingen i gjennomsnittlig totalrentabilitet og driftsmargin for 2016 og 2017.

Tabell A.4.2.		2016	2017
Totalrentabilitet	%	7,5	6,5
Driftsmargin	%	12,1	9,5

Vi måler produktivitet hos settefiskprodusentene som salg av fisk (yngel og smolt) pr. årsverk. Historisk sett har settefiskprodusentene hatt en betydelig økning i produktivitet. De siste årene har imidlertid produktiviteten vært mer variert.

Produktiviteten økte med 3,6 prosent fra 2016 til 2017. Gjennomsnittlig salg av fisk pr. årsverk var 378 565 stk. i 2017. En økning i antall solgt yngel og smolt forklarer produktivitetsøkningen.

Tabell A.4.3. viser utvikling i salg av fisk pr. årsverk. Tall i stykk.

Tabell A.4.3.

År	Salg av fisk pr. årsverk
1985	59 532
1990	141 939
1995	182 786
2000	289 520
2005	417 586
2010	412 957
2015	386 315
2016	365 516
2017	378 565

Gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. stk. økte med 5,7 prosent fra 2016 til 2017. Størst, målt i både kroner, var økningen i avskrivninger pr. stk. Avskrivningene utgjør 9,8 prosent av de totale produksjonskostnadene pr. stk.

Tabell A.4.4. viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. stk. solgt fisk (yngel og smolt) for alle selskap i utvalget for 2016 og 2017.

Tabell A.4.4.		2016	2017	%-vis endring
Rogn og yngelkostnad pr. stk.	Kr	1,68	1,68	0
Fôrkostnad pr. stk.	Kr	1,74	1,74	0
Forsikringskostnad pr. stk.	Kr	0,09	0,11	22,2
Vaksinasjonskostnad pr. stk.	Kr	1,32	1,34	1,5
Lønnskostnad pr. stk.	Kr	1,94	2,07	6,7
Historiske avskrivninger pr. stk.	Kr	0,84	1,04	23,8
Elektrisitetskostnad pr. stk.	Kr	0,50	0,59	18,0
Annen driftskostnad pr. stk.	Kr	1,72	1,91	11,0
Netto finanskostnad pr. stk.	Kr	0,22	0,14	-36,4
Produksjonskostnad pr. stk.	Kr	10,04	10,61	5,7

Vær oppmerksom på at endringer i forholdet mellom yngelproduksjon og smoltproduksjon fra ett år til ett annet kan påvirke utviklingen i produksjonskostnad pr. stk. Det samme kan endringer i størrelse på solgt smolt gjøre.

Høy andel av yngelsalg gir vanligvis lavere produksjonskostnader pr. stk. Andelen yngelsalg gikk ned fra 10,9 prosent 2016 til 9,8 prosent i 2017.

✓ Resultat etter produksjonsform

Utvalget i lønnsomhetsundersøkelsen for settefiskproduksjon av laks og regnbueørret består av selskaper med forskjellige produksjonsformer. Utvalget kan deles inn i to.

- Gruppe 1: selskap uten yngelsalg
- Gruppe 2: selskap med yngelsalg

For å avdekke hvorvidt ulike produksjonsformer kan gi forskjeller i lønnsomhet har en basert en slik undersøkelse på de størrelsesnøytrale resultatbegrepene driftsmargin, totalrentabilitet og produksjonskostnad pr. stk.

Tabell A.4.5. viser gjennomsnittlig driftsmargin, gjennomsnittlig totalrentabilitet og gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. stk. for 2017.

Tabell A.4.5.		Gruppe 1	Gruppe 2
Driftsmargin	%	11,0	7,3
Totalrentabilitet	%	4,7	16,8
Produksjonskostnad. pr. stk.	Kr	11,80	9,22
Antall selskaper	Stk.	51	17

Det var gruppe 1, selskap uten yngelsalg, som hadde høyest driftsmargin i 2017, mens det var gruppe 2, selskap med yngelsalg, som hadde høyest totalrentabilitet i 2017. En sammenligning med resultatene for 2016 viser en redusert driftsmargin i 2017 for begge gruppene.

Mer detaljer om resultat for selskap med settefiskproduksjon finnes i kapittel D.

B. Om undersøkelsen

Fiskeridirektoratet har siden 1982 gjennomført lønnsomhetsundersøkelse for produksjon av laks og regnbueørret. Hjemmel for innhenting av nødvendige grunnlagsdata er gitt i lov om Akvakultur (Akvakulturloven) av 17. juni 2005. Loven gjelder produksjon av akvatiske organismer.

Denne rapporten inneholder resultater for henholdsvis selskap med matfisk- og settefiskproduksjon av laks og regnbueørret.

B1. Endringer

Det er ikke foretatt endringer i beregningsmetode eller presentasjonsform i forhold til 2016-undersøkelsen.

B2. Rapportinnhold

Kapittel A gir et sammendraget av hovedresultatene fra de to undersøkelsene, og de viktigste konklusjonene vi kan trekke på bakgrunn av tallmaterialet.

I kapittel C presenteres gjennomsnittresultater for selskap med matfiskproduksjon av laks og regnbueørret. I kapittelet prøver vi å forklare årsakene til utviklingen og de variasjoner som identifiseres.

I kapittel D presenteres gjennomsnittresultater for selskap med settefiskproduksjon av laks og regnbueørret. I kapittelet prøver vi å forklare årsakene til utviklingen og de variasjoner som identifiseres.

I kapittel E presenteres tabellverk med gjennomsnittresultater for selskap med matfiskproduksjon av laks og regnbueørret og gjennomsnittresultater for selskap med settefiskproduksjon av laks og regnbueørret.

I kapittel F er forklares de ulike variabler og beregninger som er gjort i undersøkelsen. I kapittel G er det gitt et sammendrag av resultatene på engelsk. Til slutt i rapporten er det i kapittel H lagt ved skjema som er benyttet ved innsamling av opplysninger til undersøkelse.

Det er kun gjennomsnittresultater som presenteres i undersøkelsen.

✓ Tabelloppbygging

For hver gruppering er det 6 ulike tabeller. I tabellen «Utvalg» fremkommer antall selskaper og antall tillatelser som inngår i gruppering. I tillegg fremkommer hvor mange tillatelser grupperingens gjennomsnittsselskap har.

I tabellen «Resultatregnskap» fremkommer inntekter og kostnader for gjennomsnittsselskapet. I tabellen «Balanseregnskap» fremkommer eiendeler, egenkapital og gjeld pr. 31.12. for gjennomsnittsselskapet. I tabellen «Salg og andre lønnsomhetsmål» fremkommer flere produktivitetsmål for gjennomsnittsselskapet.

I tabellen «Beregnete nøkkeltall» fremkommer tall for rentabilitet, likviditet og soliditet for gjennomsnittsselskapet. Nøkkeltallene blir beregnet på grunnlag av resultat- og balanseregnskapet.

I tabellen «Beregnete kostnader pr. kg produsert fisk» eller «Beregnete kostnader pr. stk. solgt fisk» fremkommer de ulike kostnadspostene pr. kg/stk. Kostnader pr. kg/stk. blir beregnet på grunnlag av gjennomsnittstall i resultatregnskapet og informasjon om gjennomsnittlig produksjon/salg.

B3. Usikkerhet

✓ Usikkerhet – matfiskproduksjon

Noen konsern har valgt å operere med årsregnskap på selskapsnivå mens andre konsern opererer med årsregnskap på regionsnivå. Samme konsern kan derfor ha levert inn flere årsregnskap fra ulike enheter i konsernet. Når vi omtaler de presenterte resultater i forhold til antall selskap er det med henvisning til antall innleverte årsregnskap.

Lønnsomhetsundersøkelsen er basert på gjennomsnittstall. Gjennomsnittet beregnes ut fra antall innsendte årsregnskap. Hvert årsregnskap representerer i undersøkelsen således ett selvstendig selskap. Hvor mange tillatelser som gjennomsnittsselskapet består av vises i tabellen «Utvalg».

Det er viktig å merke seg at lønnsomhetsundersøkelsen er basert på opplysninger fra alle typer selskap med produksjon av laks og regnbueørret (integreerte og enkeltstående selskap, små, mellomstore og store selskap).

✓ Usikkerhet - settefiskproduksjon

Utvalget består av selskap med salg av yngel og smolt. Disse selskapene kan deles inn i selskap uten yngelsalg og selskap med yngelsalg.

Yngelen blir solgt til andre selskaper med settefiskproduksjon. Kostnadene i forbindelse med yngelproduksjon er, som følge av kortere produksjonstid, lavere enn kostnadene ved smoltproduksjon. Det har ved gjennomføring av undersøkelsen vist seg vanskelig å skille ut kostnader knyttet direkte til produksjon av yngel fra de samlede kostnader.

Utvalgets sammensetning i det enkelte undersøkelsesår, dvs. forholdet mellom de rene smoltprodusenter og selskap som produserer både yngel og smolt, vil dermed vanskeliggjøre sammenligningen av lønnsomhetstall og effektivitet over tid.

Et annet moment som kan virke kompliserende for slike sammenligninger er endringer i produksjon; hvorvidt selskapet i utvalget det enkelte undersøkelsesår endrer produksjonen med hensyn til årsklasse (0-, 1- eller 2-åringer) eller art (laks og/eller regnbueørret).

En annen faktor som påvirker produksjonskostnaden pr. stk. er størrelsen på smolten som produseres. Jo større smolt, jo høyere kostnad. Vi har ikke informasjon om størrelse på solgt smolt, og kan derfor ikke gruppere kostnader etter smoltstørrelse.

Det er grunn til å tro at forholdene nevnt ovenfor kan forklare noe av bevegelsene i de beregnede produksjonskostnader pr. stk. solgt fisk i de enkelte undersøkelsesår.

Et moment som styrker undersøkelsen for settefiskproduksjon er at 94,1 prosent av selskapene i 2017-undersøkelsen også deltok i 2016-undersøkelsen.

B4. Representativitet

I utgangspunktet skal alle tillatelser for kommersiell produksjon av laks og regnbueørret delta i Fiskeridirektoratets lønnsomhetsundersøkelser.

Det har imidlertid vist seg vanskelig å ha med selskap med fellesregnskap for oppdrett og annen næring. Dersom den prosentvise andel av annen inntekt er mindre enn 10 prosent, 30 prosent ved oppdrettsrelatert inntekt, deltar selskapene i lønnsomhetsundersøkelsen.

Selskaper som kombinerer produksjon av matfisk og settefisk er med i utvalget dersom selskapet kan levere regnskapsopplysninger fordelt på henholdsvis settefisk- og matfiskdelen. Eller dersom selskapet har levert egen regnskapsdel eller spesifiserte kostnader for settefiskproduksjonen.

Disse selskapene vil imidlertid ikke alltid ha egne balansetall for settefiskproduksjonen. Dersom det er tilfelle, vil selskapet være utelukket fra beregningen av gjennomsnittlig balansetall for settefiskproduksjon. I årets undersøkelse gjelder dette 7 selskap i undersøkelsen for settefiskproduksjon.

De samme selskapene vil imidlertid i sin helhet inngå i utvalget for matfiskproduksjon av laks og regnbueørret, dersom settefiskproduksjonen for disse selskapene utgjør mindre enn 30 prosent av bedriftens totale inntekter. Kostnadene ved settefiskproduksjonen er da ført under kostnader for annen virksomhet.

Det ble i mai 2018 sendt ut lønnsomhetsskjema til 118 selskap med matfiskproduksjon (matfiskselskap) og 105 selskap med settefiskproduksjon (settefiskselskap). Av tilsendte selskap er 5 matfiskselskap og 2 settefiskselskap fusjonert sammen med et annet selskap som så inngår i utvalget. Dermed består denne undersøkelsen av henholdsvis 82 matfiskselskap og 68 settefiskselskap.

Frafallet var 31 matfiskselskap og 35 settefiskselskap i 2017-undersøkelsen.

Årsaker til frafall er mange. Det kan være at vi ikke har mottatt skjema og regnskap fra et selskap som er tilskrevet eller at mottatte skjema og regnskap ikke kan benyttes.

Tabell B.4.1. gir en oversikt over hovedårsakene til frafall i undersøkelsene og antall selskap som det gjelder i 2017-undersøkelsen.

Tabell B.4.1.

Årsaker:	Matfiskselskap	Settefiskselskap
Frafall totalt	31	35
Ikke mottatt skjema eller regnskap	15	10
Ikke inntekt/produksjon	8	14
Mangelfulle opplysninger	0	0
Høy andel annen virksomhet	1	2
Andre årsaker	7	9

✓ Utvalg - matfiskproduksjon

Det var ifølge Fiskeridirektoratets statistikk for akvakultur totalt 1 129 tillatelser i drift i 2017. Ikke alle disse tillatelsene inngår i utvalget i lønnsomhetsundersøkelsen. Tillatelser som driver med innlandsproduksjon og forskning i Akershus, Hedmark, Oslo og Telemark i alt 9 tillatelser, samt 27 tillatelser som kun er knyttet til forskning i de øvrige fylkene, inngår ikke utvalget. Dermed består utvalget av 1 093 tillatelser for matfiskproduksjon av laks og regnbueørret i 2017.

En optelling av tillatelsene i årets lønnsomhetsundersøkelse viser at de 82 selskapene i alt innehar 683 tillatelser.

Utvalget i årets undersøkelse for matfiskproduksjon representerer 62,5 prosent av tillatelsene i drift i 2017.

Selskap som har tillatelser i flere regioner er i oversikten samlet i en egen gruppe «Flere regioner». I 2017 var det 11 selskap som hadde tillatelser i flere regioner.

Representativiteten, målt i prosent, fremkommer ved at antall tillatelser i undersøkelsen blir sett i forhold til det totale antall tillatelser som er registrert i drift i regionen. Representativiteten i de fleste regioner er forholdsvis høy. Lavest representativitet er i gruppen «Flere regioner». Representativiteten i forhold til antall tillatelser i drift er noe lavere i 2017-undersøkelsen sammenlignet med 2016-undersøkelsen.

Tabell B.4.2. gir en oversikt over antall tillatelser i drift, antall tillatelser i lønnsomhetsundersøkelsen (utvalg), og representativiteten i hver region i 2017.

Tabell B.4.2.

Regioner	I drift	Utvalg	Utvalg i %
Finnmark	44	44	100,0
Troms	53	42	79,2
Nordland	119	85	71,4
Nord-Trøndelag	49	35	71,4
Sør-Trøndelag	21	10	47,6
Møre og Romsdal	17	12	70,6
Sogn og Fjordane	47	43	91,5
Hordaland	143	132	92,3
Rogaland og Agder	46	31	67,4
Flere regioner	554	249	44,9
Hele landet	1 093	683	62,5

Utvalget som inngår i undersøkelsen står for 68,2 prosent av den totale mengde slaktet laks og 94,3 prosent av den totale mengde slaktet regnbueørret ifølge Fiskeridirektoratets statistikk for akvakultur for 2017.

✓ Utvalg - settefiskproduksjon

Det var ifølge Fiskeridirektoratets statistikk for akvakultur totalt 194 settefisktillatelser i drift i 2017. En opptelling av tillatelser i årets undersøkelse viser at de 68 selskapene som deltar i undersøkelsen i alt innehar 139 settefisktillatelser.

Utvalget i årets undersøkelse for settefiskproduksjon representerer 71,6 prosent av tillatelsene i drift i 2017.

I utvalget er det noen selskap som inkluderer tillatelser fra flere regioner. I 2017 gjelder dette 4 selskap. Selskap som har tillatelser i flere regioner er i oversikten samlet i gruppen «Flere regioner».

Representativiteten, målt i prosent, fremkommer ved at antall tillatelser i undersøkelsen er blitt sett i forhold til det totale antall tillatelser som er registrert i drift for samme region. Representativiteten i de ulike regionene er forholdsvis høy. Lavest representativitet var det i gruppen «Rogaland, Agder og Telemark». Representativiteten i forhold til antall tillatelser i drift er noe lavere i 2017-undersøkelsen sammenlignet med 2016-undersøkelsen.

Tabell B.4.3. gir en oversikt over antall tillatelser i drift, antall tillatelser i lønnsomhetsundersøkelsen (utvalg), og representativiteten i hvert fylke/region i 2017.

Tabell B.4.3

Regioner:	I drift	Utvalg	Utvalg i %
Finnmark og Troms	13	7	53,8
Nordland	26	21	80,8
Trøndelag	17	12	70,6
Møre og Romsdal	20	10	50,0
Sogn og Fjordane	15	11	73,3
Hordaland	34	26	76,5
Rogaland, Agder og Telemark	15	7	46,7
Flere regioner	54	45	83,3
Hele landet	194	139	71,6

Utvalget som inngår i lønnsomhetsundersøkelsen står for 88,2 prosent av all smolt og settefisk som ble solgt ifølge Fiskeridirektoratets statistikk for akvakultur for 2017.

C. Matfiskproduksjon - resultatanalyse

I dette kapittelet skal vi se nærmere på gjennomsnittlig økonomisk resultat for selskap med matfiskproduksjon av laks og regnbueørret i 2017.

C1. Økonomiske resultat for hele landet

Vær oppmerksom på at endringer i størrelse på selskapene i utvalget kan forklare endringer i enkelte resultatstørrelser. Derfor er regnskapsanalysen hovedsakelig basert på størrelsesnøytrale poster. Eksempel på størrelsesnøytrale poster er driftsmargin, fortjeneste pr. kg, salgspris pr. kg og produksjonskostnad pr. kg.

Representativiteten i undersøkelsen er god. Denne analysen er basert på opplysninger fra alle typer selskap med matfiskproduksjon av laks og regnbueørret (integreerte og enkeltstående selskap, små, mellomstore og store selskap).

Lønnsomhetsundersøkelsen for selskap med matfiskproduksjon av laks og regnbueørret i 2017 viser følgende hovedtrekk:

- Små endringer i det økonomiske resultatet
- Liten nedgang i gjennomsnittlig salgspris pr. kg
- Uforandrede produksjonskostnader pr. kg

Det var små endringer i det økonomiske resultatet fra 2016 til 2017, men en liten reduksjon. En reduksjon som kan forklares med en svak nedgang i salgsprisen. Til tross for reduksjon i det økonomiske resultatet konstaterer vi at 2017 var et meget godt økonomisk år for matfiskprodusentene av laks og regnbueørret.

Beregninger viser at matfisknæringen for laks og regnbueørret hadde et samlet resultat før skatt på 26 milliarder kroner i 2017. Tilsvarende beregninger for 2016 viste et samlet resultat før skatt på 26,7 milliarder kroner.

✓ Driftsmargin og totalrentabilitet

Vi har valgt å se nærmere på de størrelsesnøytrale postene driftsmargin og totalrentabilitet.

Driftsmargin gir uttrykk for hvor mye selskapet har tjent pr. omsatt krone, mens totalrentabiliteten gir uttrykk for avkastningen på totalkapitalen i selskapet.

Driftsmargin: <i>Driftsresultat dividert på sum driftsinntekt</i>
Totalrentabilitet: <i>Driftsresultat + finansinntekt dividert på sum eiendeler</i>

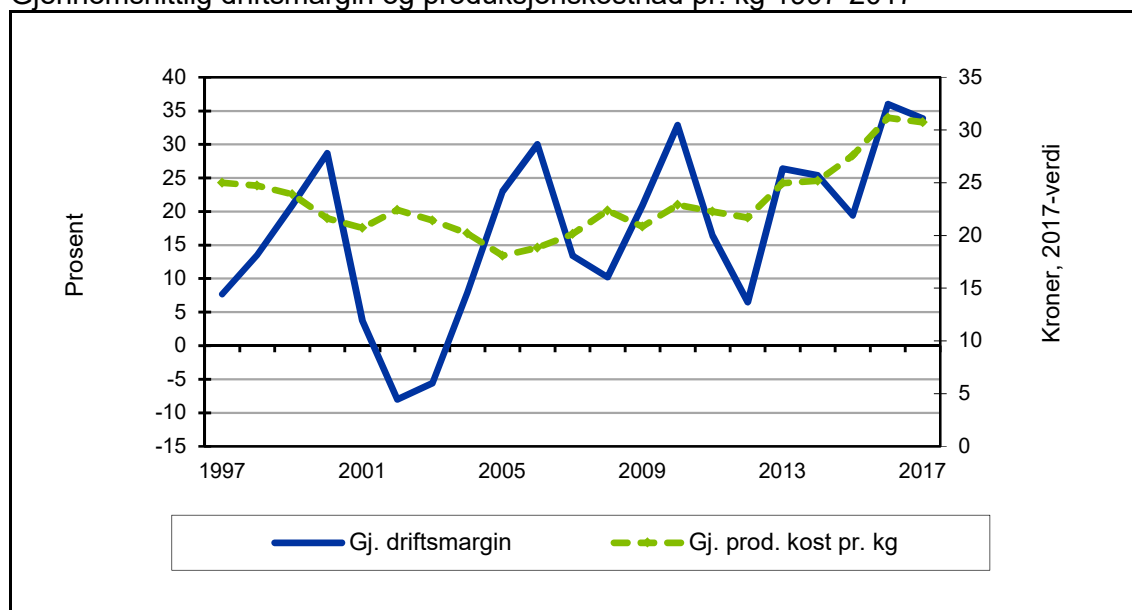
Ser vi på utviklingen i driftsmargin over flere år finner vi en klar utviklingstrend, der tre-fire år med økonomisk oppgang normalt etterfølges av to år med økonomisk nedgang. Figur 1 viser at denne utviklingstrenden fortsatt stemmer, men at opp- og nedgangene ikke varierer like kraftig som i tidligere perioder.

Det var en liten reduksjon gjennomsnittlig driftsmargin fra 2016 til 2017. Gjennomsnittlig driftsmargin gikk ned fra 36 prosent i 2016 til 33,9 prosent i 2017.

En gjennomsnittlig driftsmargin på 33,9 prosent må likevel sies å være høy. Kun tre ganger tidligere har vi registrert en gjennomsnittlig driftsmargin på over 30 prosent, i 2006, 2010 og 2016.

Figur 1.

Gjennomsnittlig driftsmargin og produksjonskostnad pr. kg 1997-2017

Den svake reduksjonen i driftsmargin og totalrentabilitet bekrefter at lønnsomheten er noe redusert i 2017 sammenlignet med 2016.

Tabell C.1.1. viser driftsmargin og totalrentabilitet for de siste to årene.

		2016	2017
Totalrentabilitet	%	33,9	28,8
Driftsmargin	%	36,0	33,9

✓ Fortjeneste pr. kg

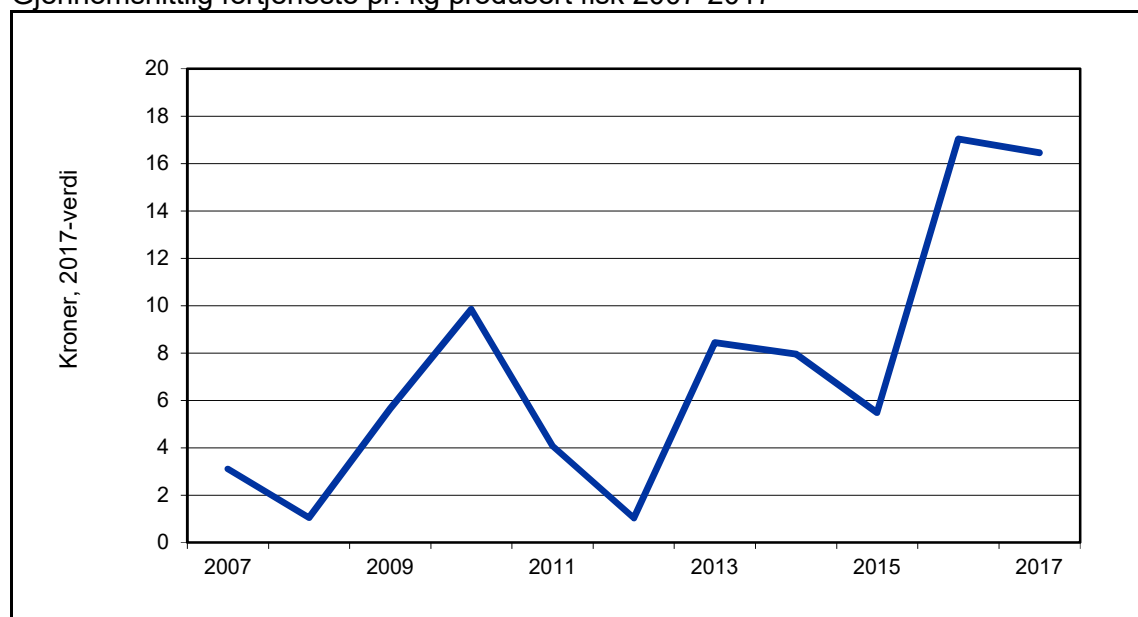
En annen størrelsesnøytral post som kan si noe om lønnsomheten er fortjeneste pr. kg produsert fisk.

Fortjeneste pr. kg (rundvekt):
 Fortjenesten fremkommer ved å ta salgspris pr. kg (laks og regnbueørret) og trekke fra sum kostnad pr. kg produsert fisk

Fortjeneste pr. kg var kr 16,46 i 2017 mot kr 16,73 i 2016. Utviklingen i fortjeneste pr. kg bekrefter en liten reduksjon i det økonomiske resultatet fra 2016 til 2017. Utviklingen i fortjeneste fra år til år henger sammen med endringer i salgspris kombinert med endringer i produksjonskostnadene.

Figur 2.

Gjennomsnittlig fortjeneste pr. kg produsert fisk 2007-2017

C2. Produksjon og produktivitet

Tabell C.2.1. viser produksjon av fisk og produksjon pr. årsverk for årene 2016 og 2017.

		2016	2017
Produksjon av fisk	Kg	11 413 977	10 996 502
Produksjon pr. årsverk	Kg	310 089	296 720

Produksjonen av fisk (laks og regnbueørret) gikk ned med 3,7 prosent fra 2016 til 2017. Produksjonsreduksjonen skyldes redusert salg av fisk fra 2016 til 2017. Salg av fisk (laks og regnbueørret) ble redusert med 2,9 prosent i perioden.

Gjennomsnittlig beholdning av levende fisk, målt i antall fisk var så å si uendret fra 1.1. til 31.12.2017, mens gjennomsnittlig vekt på beholdning av levende fisken økte i samme periode. Økningen i gjennomsnittlig vekt førte en oppgang i biomassen (total vekt på beholdning av levende fisk) fra 1.1. til 31.12.2017. Biomassen økte med 4,4 prosent.

Tabell C.2.2. gir en oversikt over gjennomsnittlig beholdning av levende fisk for 2017, basert på utvalget i 2017-undersøkelsen.

		1.1.17	31.12.17
Laks	Stk.	3 159 486	3 167 716
Regnbueørret	Stk.	230 316	240 446
Biomasse	Kg	6 249 528	6 527 500
Gjennomsnittlig vekt	Kg	1,844	1,915

Andelen av selskap med produksjon av regnbueørret ble redusert fra 19 prosent i 2016 til 17,1 prosent i 2017.

Produktiviteten, målt som gjennomsnittlig produksjon pr. årsverk, ble redusert fra 2016 til 2017. Gjennomsnittlig produksjon pr. årsverk var 296 720 kg i 2017.

Fra 2016 til 2017 gikk gjennomsnittlig antall årsverk opp fra 36,8 til 37,1. Det betyr at antall årsverk har hatt en negativ innvirkning på produktiviteten i 2017, og forklarer sammen med en nedgang i produksjonen av fisk reduksjonen i produksjon pr. årsverk.

Ser vi nærmere på antall årsverk finner vi at gjennomsnittlig antall arbeidstimer pr. selskap økte fra 2016 til 2017. Gjennomsnittlig antall arbeidstimer i 2017 var 68 376 timer, tilsvarende tall for 2016 var 67 912 timer.

Tabell C.2.3. viser utvikling i gjennomsnittlig produksjon pr. årsverk. Tall i kg.

Tabell C.2.3.

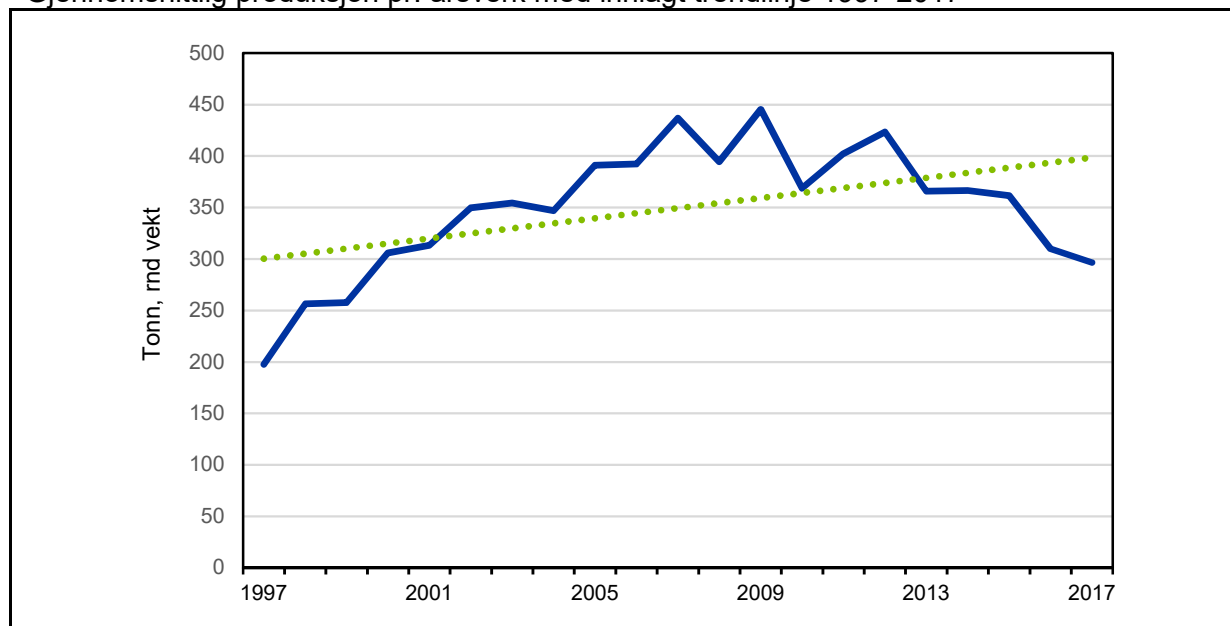
År	Produksjon pr. årsverk
1985	30 254
1990	61 401
1995	152 418
2000	299 476
2005	382 767
2010	368 801
2015	361 461
2016	310 089
2017	296 720

Matfisknæringen har, historisk sett, hatt en økning i produktivitet. Frem til 2007 var det økning hvert år. Siden 2007 har produktiviteten vært mer variabel, og fra 2013 har den vært nedadgående.

Det er flere årsaker til reduksjon i produktivitet de siste år. Økt arbeidsinnsats som følge av økte utfordringer knyttet til lakselus, anlegg og miljø er en viktig årsak.

Figur 3.

Gjennomsnittlig produksjon pr. årsverk med innlagt trendlinje 1997-2017

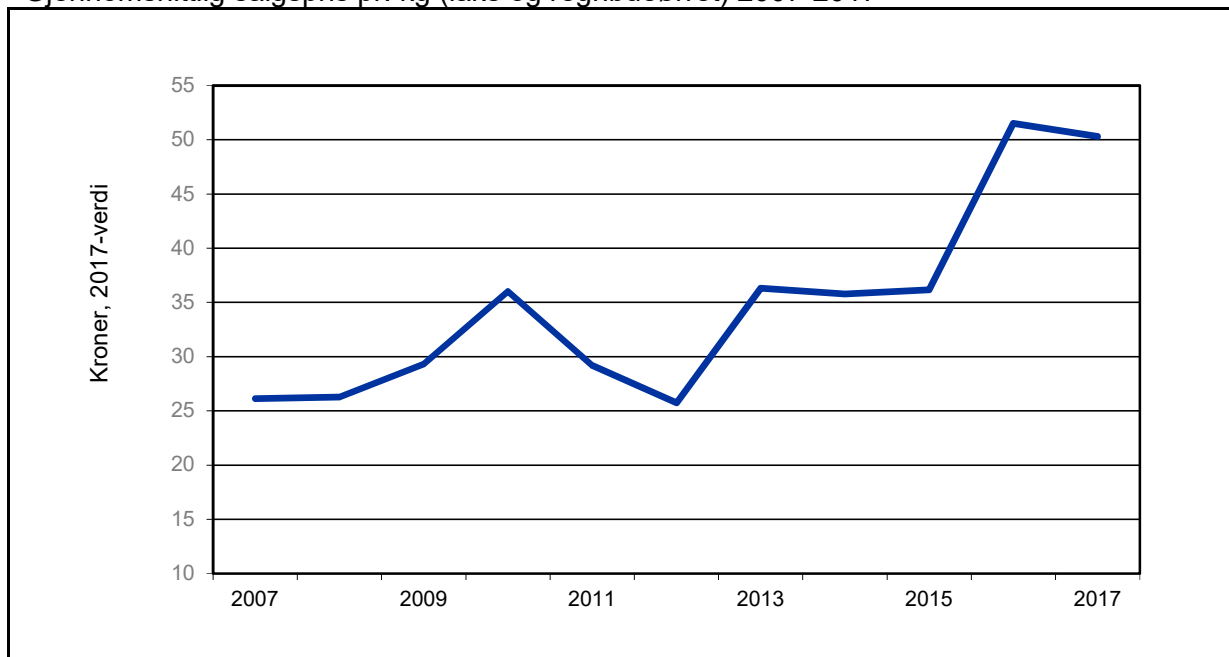
C3. Inntekt

Gjennomsnittlig salgspris pr. kg er beregnet på basis av bokført salgsinntekt og solgt mengde (rund vekt)

Prisutviklingen henger nøye sammen med markedsforholdene for laks og regnbueørret. Det var også i 2017 svært gode markedsforhold for laks og regnbueørret. Dette resulterte i en høy salgspris.

Figur 4.

Gjennomsnittlig salgspris pr. kg (laks og regnbueørret) 2007-2017

Gjennomsnittlig salgspris pr. kg laks ble redusert med 1 prosent fra 2016 til 2017, og var kr 50,51 i 2017. Gjennomsnittlig salgspris pr. kg regnbueørret var kr 47,50 i 2017 som tilsvarer en økning på 2,6 prosent fra 2016.

Tabell C.3.1. viser gjennomsnittlig salgspris pr. kg i 2016 og 2017.

Tabell C.3.1.		2016	2017	%-vis endring
Salgspris pr. kg laks	Kr	51,02	50,51	-1,0
Salgspris pr. kg regnbueørret	Kr	46,31	47,50	2,6
Salgspris pr. kg uansett fiskeslag	Kr	50,59	50,30	-0,6

Andelen av selskaper som oppgir annen driftsinntekt har gått opp fra 2016 til 2017. De vanligste inntekter som er registrert som «annen driftsinntekt» er inntekter i forbindelse med eget slakteri.

C4. Kostnadsutvikling

✓ Historisk utvikling i produksjonskostnad pr. kg

Tabell C.4.1. gir en oversikt over utviklingen i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg produsert fisk. Tall i 2017 kroner.

Tabell C.4.1.

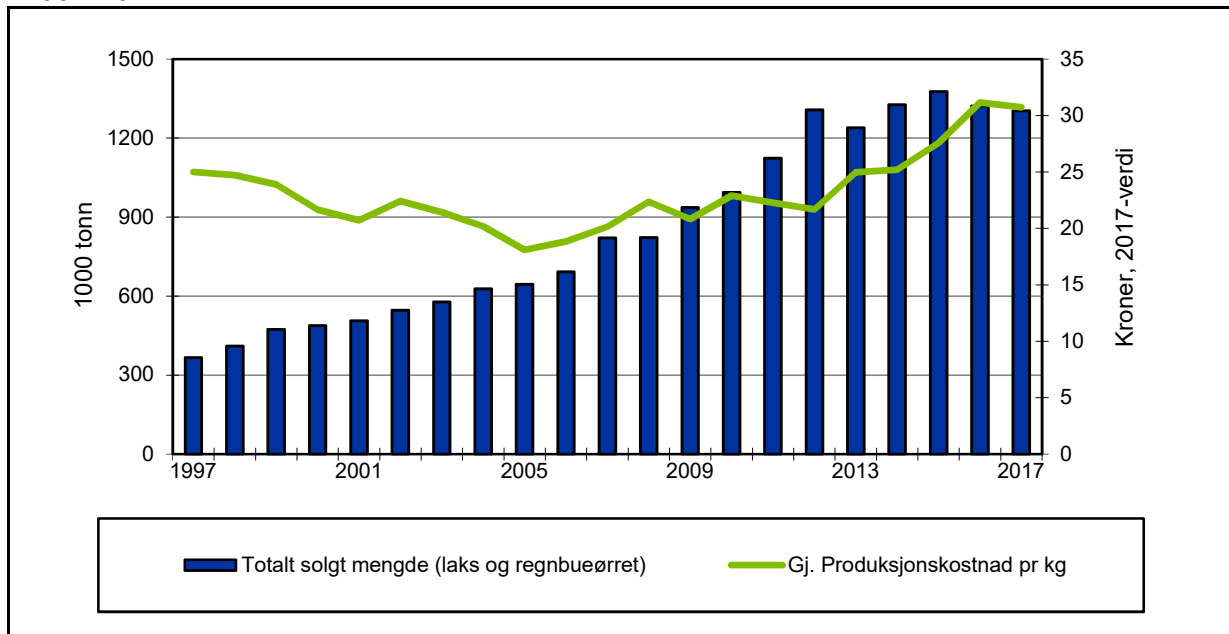
År	Produksjonskostnad pr. kg
1985	78,00
1990	52,05
1995	29,44
2000	21,64
2005	18,09
2010	22,91
2015	27,59
2016	31,16
2017	30,74

Ved sammenligning av produksjonskostnad pr. kg over en lengre tidsperiode har vi valgt å sammenligne kostnaden i 2017-kroneverdi. For øvrig i rapporten når vi analyserer endringer fra 2016 til 2017 er det nominelle verdier som gjelder.

Utviklingen viser at gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg (rund vekt) over tid har gått kraftig ned. Lavest produksjonskostnad pr. kg var det i 2005. I perioden etter 2005 har utviklingen vært mer varierende og siden 2012 økende.

Figur 5.

Totalt solgt mengde (laks og regnbueørret) og gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg 1997-2017

✓ Endring i produksjonskostnad pr. kg fra 2016 til 2017

Produksjonskostnad pr. kg (rund vekt) var så og si uendret fra kr 30,60 i 2016 til kr 30,74 i 2017. På de neste sidene vil vi se nærmere på utviklingen i de ulike kostnadspostene fra 2016 til 2017.

Tabell C.4.2. viser kostnadspostene pr. kg produsert fisk i gjennomsnitt pr. selskap for årene 2016 og 2017.

Tabell C.4.2.		2016	2017	%-vis endring
Smoltkostnad pr. kg	Kr	3,18	3,43	7,9
Førkostnad pr. kg	Kr	14,55	14,38	-1,2
Forsikringskostnad pr. kg	Kr	0,13	0,13	-
Lønnskostnad pr. kg	Kr	2,28	2,73	19,7
Avskrivninger pr. kg	Kr	1,80	1,94	7,8
Andre driftskostnader pr. kg	Kr	8,71	8,13	-6,7
Netto finanskostnad pr. kg	Kr	-0,04	0,02	-153,1
Produksjonskostnad pr. kg	Kr	30,60	30,74	0,4
Slaktekostnad pr. kg (inkl. frakt)	Kr	3,26	3,09	-5,1
Sum kostnad pr. kg	Kr	33,86	33,84	-0,1

Vi vil imidlertid presisere at det er gjennomsnittsresultater som presenteres og at spredningen mellom de enkelte selskap er stor. Ser en på produksjonskostnad pr. kg vil en finne selskaper med beregnet produksjonskostnad pr. kg under kr 15 og selskaper med beregnet produksjonskostnad pr. kg godt over kr 40.

Tabell C.4.3. viser antall selskaper i utvalget fordelt på produksjonskostnad pr. kg og hvilken andel av produksjonen de representerer i utvalget for 2017.

Tabell C.4.3.

Produksjonskostnad pr. kg	Antall selskap	Gj. produksjonskost. pr. kg	% ¹⁾
Mindre enn kr 15,00	1	14,60	0,3
Mellom kr 15,00 - 20,00	3	17,80	0,6
Mellom kr 20,00 – 25,00	13	23,10	16,2
Mellom kr 25,00 – 30,00	19	27,05	18,2
Høyere enn kr 30,00	46	35,88	64,6

¹⁾ Prosentvis andel av total slaktet mengde i lønnsomhetsundersøkelsen.

Tabell C.4.3. viser at ett selskap hadde en produksjonskostnad pr. kg under kr 15. For dette selskapet skyldes de lave kostnadene spesielle produksjonsforhold i 2017. Tabell E.6.1. i kapittel E gir nærmere detaljer mht. variasjoner i produksjonskostnad pr. kg mellom ulike selskap.

✓ Smoltkostnad

Gjennomsnittlig smoltkostnad pr. kg produsert fisk økte med 7,9 prosent fra 2016 til 2017, fra kr 3,18 i 2016 til kr 3,43 i 2017. Det er flere faktorer som påvirker utviklingen i gjennomsnittlig smoltkostnad pr. kg. De viktigste faktorene er prisen på smolt og produksjon av fisk.

Gjennomsnittlig smoltpris pr. stk., uansett fiskeslag var så og si uendret fra 2016 til 2017. På den annen side var det en nedgang i produksjonen av fisk på 3,7 prosent fra 2016 til 2017. Det er nevnte produksjonsnedgang som er årsaken til økningen i smoltkostnad pr. kg fra 2016 til 2017.

Tabell C.4.4. viser gjennomsnittlig smoltpris pr. stk. laks og regnbueørret i 2016 og 2017 ifølge Fiskeridirektoratets statistikk for akvakultur.

Tabell C.4.4.		2016	2017
Smoltpris pr. stk.	Kr	12,55	12,57

✓ Fôrkostnad

Fôrkostnad utgjør nærmere halvparten av produksjonskostnadene pr. kg produsert fisk. Endringer i denne kostnadsposten har derfor stor betydning for de totale produksjonskostnader pr. kg.

Fôrkostnad pr. kg ble redusert med 1,2 prosent fra 2016 til 2017. Fôrkostnad pr. kg var kr 14,38 i 2017. Under punkt C.5. ser vi nærmere på fôrforbruk, fôrpris og fôrfaktor.

✓ Forsikringskostnad

Forsikringskostnad pr. kg utgjør en liten andel av samlet produksjonskostnad pr. kg, og endringer i denne kostnadsposten påvirker derfor i liten grad utviklingen i produksjonskostnad pr. kg.

Den totale forsikringskostnad (forsikringspremie) ble redusert fra 2016 til 2017. Forsikringspremien utgjorde under 1 prosent av verdien på varer pr. 31.12.2017. Forsikringsutbetalingene ble redusert med 53,8 prosent fra 2016 til 2017. Forsikringsutbetalingene gjelder kun tap av fisk.

Tabell C.4.5. viser forholdet mellom gjennomsnittlig forsikringsutbetaling og gjennomsnittlig forsikringspremie i 2016 og 2017. Tall i kroner.

Tabell C.4.5.		2016	2017
Forsikringsutbetaling	Kr	803 265	370 882
Forsikringskostnad	Kr	1 453 121	1 382 901

Ser vi på forsikringskostnad pr. kg så var den uendret fra 2016 til 2017. Forsikringskostnad pr. kg var kr 0,13 i 2017.

✓ Lønnskostnad

Gjennomsnittlig lønnskostnad pr. kg økte med 19,7 prosent fra 2016 til 2017. I samme tidsrom var det en økning i gjennomsnittlig antall årsverk og gjennomsnittlig brutto lønnskostnad pr. årsverk. Gjennomsnittlig brutto lønnskostnad pr. årsverk var kr 808 079 i 2017, men gjennomsnittlig antall årsverk var 37,1.

Tabell C.4.6. gir en oversikt over utvikling i gjennomsnittlig brutto lønnskostnad pr. årsverk. Tall i 2017 kroner.

Tabell C.4.6.

År	Brutto lønnskostnad pr. årsverk
1985	278 412
1990	359 247
1995	435 885
2000	628 571
2005	679 504
2010	700 759
2015	776 037
2016	705 636
2017	808 079

Avskrivninger

Gjennomsnittlig avskrivninger pr. kg gikk opp fra kr 1,80 i 2016 til kr 1,94 i 2017. En økning på 7,8 prosent.

Verdi av varige driftsmidler økte med 11,7 prosent fra 2016 til 2017, og var kr 131 987 407 pr. 31.12.2017. Undersøkelsen viser at verdien av oppdrettsutstyr (sjøanlegg) og transportmidler utgjorde 74 prosent av de totale varige driftsmidler. Økningen i verdi av varige driftsmidler forklarer utviklingen i gjennomsnittlig avskrivninger pr. kg fra 2016 til 2017.

✓ Annen driftskostnad

Posten «annen driftskostnad» ble redusert fra 2016 til 2017. Gjennomsnittlig annen driftskostnad pr. kg gikk ned med 6,7 prosent fra kr 8,71 i 2016 til kr 8,13 i 2017.

Annen driftskostnad er en restpost som omfatter alt fra reparasjoner og vedlikehold til rene administrasjonsutgifter. Vi ser imidlertid at kostnadene knyttet til fiskehelse, samt kostnader knyttet til vedlikehold og miljø utgjør en stor del av kostnadsposten «annen driftskostnad».

Kostnadene knyttet til fiskehelse og miljø- og vedlikehold økte fra 2016 til 2017, mens kostnadsposten «annet» gikk ned.

Tabell C.4.7. viser kostnadsposten «annen driftskostnad pr. kg» fordelt på ulike kostnadsarter i 2016 og 2017.

Tabell C.4.7

		2016	2017	%-vis endring
Fiskehelse pr. kg	Kr	2,02	2,25	11,4
Miljø og vedlikehold pr. kg	Kr	1,74	2,14	23,0
Annet pr. kg	Kr	4,95	3,74	-24,4
Annen driftskostnad pr. kg	Kr	8,71	8,13	-6,7

Det var størst økning i kostnadsposten «miljø og vedlikehold» fra 2016 til 2017. Økningen var på hele 23 prosent.

Tabellen nedenfor viser at kostnadene knyttet til fiskehelse utgjorde 27,7 prosent, mens kostnadene knyttet til miljø- og vedlikehold utgjorde 26,3 prosent av kostnadsposten «annen driftskostnad» i 2017.

Tabell C.4.8. viser kostnadsposten «annen driftskostnad pr. kg» fordelt på ulike kostnadsarter i 2017.

Tabell C.4.8.

	Kroner	% vis
Fiskehelse pr. kg	2,25	27,7
Miljø og vedlikehold pr. kg	2,14	26,3
Annet pr. kg	3,74	46,0
Annen driftskostnad pr. kg	8,13	100

Vær oppmerksom på at «annen driftskostnad» også kan inneholde kostnader som ikke kan relateres til matfiskproduksjon av laks og regnbueørret. Dette skyldes at det i enkelte tilfeller har vært vanskelig å trekke ut samtlige kostnader knyttet til annen virksomhet fra årsregnskapet.

Ved beregning av posten «annen driftskostnad pr. kg» har vi trukket fra inntekt ved annen virksomhet. Vi forutsetter med andre ord at kostnadene ved annen virksomhet er lik inntektene ved slik drift.

✓ Netto finanskostnad

Netto finanskostnad:
Finanskostnadene minus finansinntektene

Netto finanskostnad pr. kg gikk økte fra 2016 til 2017. Netto finanskostnad pr. kg var kr 0,02 i 2017, mot kr -0,04 i 2016.

Finanskostnader utgjør en svært liten andel av de totale kostnadene i denne næringen. Den negative utviklingen i netto finanskostnad skyldes først og fremst en reduksjon i finansinntekter fra 2016 til 2017.

Gjennomsnittlig finansinntekter ble redusert med 8,8 prosent, og var kr 5 762 505 i 2017. I samme tidsrom var finanskostnadene så å si uendret. Gjennomsnittlig finanskostnad var kr 5 977 635 i 2017.

Den negative utviklingen i finansinntektene bidro til en økning i posten «netto finanskostnad i prosent av sum driftsinntekt». For hele landet under ett gikk netto finanskostnad i prosent av sum driftsinntekt opp fra -0,07 prosent i 2016 til 0,04 prosent i 2017.

Tabell C.4.9. gir en oversikt over utvikling i netto finanskostnad i prosent av sum driftsinntekt. Tall i prosent.

Tabell C.4.9.

År	Netto finanskost i prosent av sum driftsinntekt
1985	7,5
1990	10,5
1995	4,8
2000	2,1
2005	2,6
2010	0,9
2015	0,4
2016	-0,07
2017	0,04

✓ Slaktekostnad inkl. fraktkostnad (ikke inkl. i produksjonskostnad pr. kg)

Denne kostnadsposten består kun av bokførte slakte- og fraktkostnader. Selskap som har eget slakteri har oppgitt et anslag over hvor mye kostnadene ved slakting av egenprodusert fisk er. I 2017 undersøkelsen har samtlige selskap bokført slaktekostnad. Der var også tilfelle i 2016.

Slaktekostnad pr. kg ble redusert med 5,2 prosent fra 2016 til 2017. Gjennomsnittlig slaktekostnad pr. kg var kr 3,09 i 2017.

C5. Fôrfaktor (økonomisk)

Det er stort fokus på hvordan selskapene med matfiskproduksjon av laks og regnbueørret kan redusere produksjonskostnadene. Fordi den største kostnadsposten ved matfiskproduksjon av laks og regnbueørret er fôr, vil fôrfaktor være en viktig produksjonsindikator.

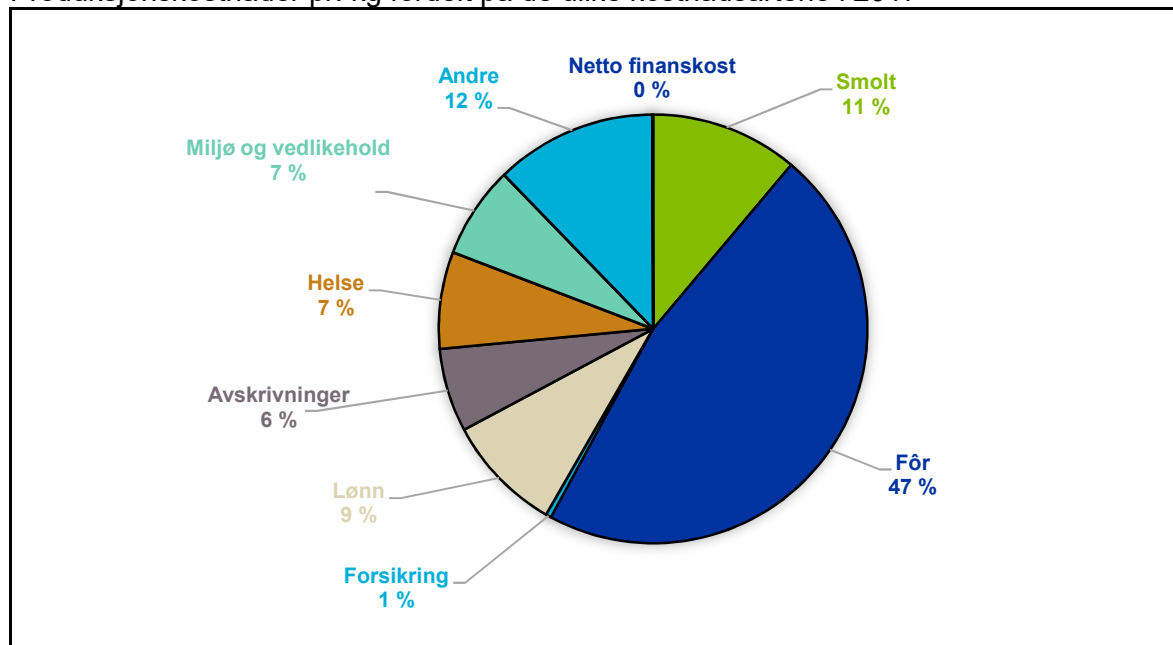
I 2017 utgjorde fôrkostnadene 46,8 prosent av produksjonskostnadene pr. kg, mens de utgjorde 47,5 prosent av produksjonskostnadene i 2016.

Det blir antydnet at et oppdrettsanlegg bør ha en fôrfaktor rundt 1, men at det er fullt mulig å komme ned i en fôrfaktor på under 1; se tabell C.5.3.

Det er mange forhold som påvirker det enkelte selskaps fôrfaktor. Vi kan nevne tilvekst, fôringskontroll, fôrtype, tap og lokalitet.

Figur 6.

Produksjonskostnader pr. kg fordelt på de ulike kostnadsartene i 2017

✓ Beregningsmetode

I lønnsomhetsundersøkelsen har vi samlet inn opplysninger om fôrforbruk direkte fra oppdretter. Beregningsmetoden for fôrfaktor og produksjon er vist nedenfor:

Fôrfaktor (økonomisk): <i>Fôrforbruk / Produisert mengde</i>
Fôrforbruk (i løpet av året): <i>(Fôrlager 1.1. + Fôrkjøp – Fôrlager 31.12.)</i>
Produksjon av fisk (rund vekt): <i>(Solgt mengde + frossenfisk pr. 31.12.) + ((biomasse 31.12. – vekt på årets utsatt smolt – biomasse pr. 1.1.) / 1,067) (omregningsfaktor fra levende vekt til rundvekt)</i>

Dessverre har det vist seg umulig å skille mellom laks og regnbueørret i beregningen av produksjon. Vi har derfor benyttet omregningsfaktor (1,067) ved omregning av beholdning fra levende vekt til rundvekt i beregningen av produksjon av fisk. Dette er omregningsfaktoren for laks. Tilsvarende omregningsfaktor for regnbueørret er 1,070. Regnbueørret utgjør under 10 prosent av beholdningen av fisk.

For å kunne beregne fôrfaktor har vi innhentet opplysninger om beholdning av fôr – målt i antall kg – pr. 1.1. og 31.12, samt totalt fôrkjøp (kg) i undersøkelsesåret. I tillegg har vi samlet inn opplysninger om slaktet mengde og biomasse av levende fisk pr. 1.1. og 31.12.

Som tidligere nevnt indikerer fôrfaktor hvor mye fisk oppdretteren har fått for det fôret som er brukt. Jo lavere fôrfaktor, jo mer fisk kan oppdretteren produsere for samme mengde fôr.

✓ Utvikling i fôrfaktor (økonomisk)

Opplysninger om fôrlager og fôrkjøp er samlet inn siden 1994. Det har vært variasjoner i gjennomsnittlig fôrfaktor over tid. Gjennomsnittlig fôrpris pr. kg har også variert relativt mye.

Tabell C.5.1. viser utvikling i gjennomsnittlig fôrfaktor og gjennomsnittlig fôrpris (nominell).

Tabell C.5.1.

År	Fôrfaktor	Fôrpris pr. kg
1995	1,19	7,59
2000	1,20	6,48
2005	1,23	6,22
2010	1,35	8,15
2015	1,23	10,68
2016	1,25	11,68
2017	1,32	10,90

✓ Fôrfaktor (økonomisk) i 2017

Tabell C.5.2. gir en oversikt over gjennomsnittlig fôrforbruk og gjennomsnittlig økonomisk fôrfaktor for hele landet og for de ulike størrelsesgruppene i 2017.

Tabell C.5.2.		Fôrforbruk	Fôrfaktor
Hele landet	Kg	14 502 265	1,32
Små selskap	Kg	6 582 615	1,29
Mellomstore selskap	Kg	17 640 992	1,46
Store selskap	Kg	29 955 293	1,31

Gjennomsnittlig økonomisk fôrfaktor økte fra 2016 til 2017. Gjennomsnittlig økonomisk fôrfaktor for hele landet var 1,32 i 2017. Vær oppmerksom på at spredningen i fôrfaktor

mellom de enkelte selskap er stor. Det finnes selskaper med beregnet fôrfaktor under 0,9 og selskaper med beregnet fôrfaktor over 1,6.

Tabell C.5.3. viser antall selskaper i utvalget fordelt på fôrfaktor i 2017 undersøkelsen.

Tabell C.5.3.

Fôrfaktor	Ant. selskap	Fôrfaktor
Mindre enn 1	5	0,86
Mellom 1,0 – 1,09	8	1,04
Mellom 1,1 – 1,19	12	1,15
Mellom 1,2 – 1,29	17	1,25
Mellom 1,3 – 1,39	15	1,34
Mellom 1,4 – 1,49	7	1,45
Større enn 1,5	18	1,67

Det var en reduksjon i gjennomsnittlig fôrpris pr. kg fra 2016 til 2017. Gjennomsnittlig fôrpris gikk ned fra kr 11,68 pr. kg i 2016 til kr 10,90 pr. kg i 2017.

Tabell C.5.4. gir en oversikt over gjennomsnittlig fôrpris pr. kg for hele landet og for de ulike størrelsesgruppene i 2017.

Tabell C.5.4.	Fôrpris pr. kg
Hele landet	10,90
Små selskap	11,26
Mellomstore selskap	10,65
Store selskap	10,79

Gjennomsnittlig fôrpris pr. kg for de ulike størrelsesgruppene viser at prisen i 2017 er lavest i gruppen med de mellomstore selskapene. De mellomstore selskapene betalte i gjennomsnitt 61 øre mindre pr. kg for fôret enn de små selskapene.

Det var også de mellomstore selskapene som hadde lavest gjennomsnittlig fôrpris pr. kg i 2016. På den annen side var det de mellomstore selskapene som hadde høyest fôrfaktor.

Differansen i fôrpris pr. kg mellom de ulike størrelsesgruppene har økt i 2017 sammenlignet med 2016.

C6. Likviditet og soliditet

I likhet med målene for rentabilitet (driftsmargin og totalrentabilitet) finner en likviditetsmålene i tabellverket i tabellen «Beregnete nøkkeltall».

Likviditetsgrad 1: $(\text{Sum omløpsmidler} / \text{Kortsiktig gjeld}) * 100$ Likviditetsgrad 2: $((\text{Sum omløpsmidler} - \text{Varer}) / \text{Kortsiktig gjeld}) * 100$

Med likviditet forstår vi den evne et selskap har til å betale sin gjeld.

Hovedregel er at forholdet mellom selskapets kontantbeholdning og bankinnskudd sammen med kundefordringer bør kunne dekke samlet kortsiktig gjeld. Med andre ord bør likviditetsgrad 2 være over 100 prosent. Historisk sett har ikke gjennomsnittlig likviditetsgrad 2 noen gang vært over 100 prosent.

Gjennomsnittlig likviditetsgrad 2 var 99,9 prosent i 2017. Det er den høyeste registrerte likviditetsgrad 2 noensinne i lønnsomhetsundersøkelsens historie.

Tabell C.6.1. viser utviklingen i gjennomsnittlig likviditet for de siste to årene.

Tabell C.6.1.		2016	2017
Likviditetsgrad 1	%	176,3	188,6
Likviditetsgrad 2	%	92,7	99,9

Som mål på soliditet bruker vi rentedekningsgrad, egenkapitalandel, andel av kortsiktig gjeld og andel av langsiktig gjeld. Rentedeckningsgraden viser i hvilken grad det resultatet som er skapt i perioden, er i stand til å dekke finanskostnadene. Rentedeckningsgraden bør være over 100 prosent slik at selskapene kan dekke alle sine finanskostnader.

I 2017 var det to selskap som hadde negativ rentedeckningsgrad. To selskap klarte å dekke mellom 0 og 100 prosent av finanskostnadene, mens de øvrige 78 selskap hadde mer enn 100 prosents dekning.

Tabell C.6.2. viser utvikling i rentedeckningsgrad, egenkapitalandel og andel av kortsiktig og langsiktig gjeld de siste to årene.

Tabell C.6.2.		2016	2017
Rentedekningsgrad	%	3 748,3	3 415,4
Egenkapitalandel	%	41,8	44,7
Andel av kortsiktig gjeld	%	35,8	33,1
Andel av langsiktig gjeld	%	22,3	22,2

Egenkapitalen blir i lønnsomhetsundersøkelsen regnet som en restpost, der sum eiendeler fratrukket avsetning for forpliktelser, annen langsiktig gjeld og kortsiktig gjeld er lik egenkapitalen. Egenkapitalandelen sier hvor mye egenkapitalen utgjør av total kapitalen.

Som det fremkommer av tabell C.6.2. var det en økning i egenkapitalandelen fra 2016 til 2017. Denne økningen skyldes en økning i egenkapitalen. Gjennomsnittlig egenkapital gikk opp med 16 prosent fra 2016 til 2017, og var kr 316 727 242 i 2017.

C7. Resultat etter størrelse

Ved gruppering har vi tatt utgangspunkt i eierskap. Vi har delt selskapene inn i tre ulike grupper; små selskap, mellomstore selskap og store selskap. Definisjonen på de ulike gruppene er vist nedenfor:

- Gruppe 1: «små» selskap. Selskap med 1-9 tillatelser
- Gruppe 2: «mellomstore» selskap. Selskap med 10 – 19 tillatelser
- Gruppe 3: «store» selskap. Selskap med 20 eller flere tillatelser

Tabell C.7.1. gir en oversikt over hvor mange selskaper og tillatelser som finnes i utvalget for de 3 størrelsesgruppene i lønnsomhetsundersøkelsen for 2017.

Tabell C.7.1.	Ant. selskap	Ant. tillatelser
Gruppe 1	50	198
Gruppe 2	8	77
Gruppe 3	24	408

Hovedkonklusjonen en kan trekke på bakgrunn av innkommet materiale er at to av gruppene hadde en reduksjon i det økonomiske resultatet, mens en gruppe hadde forbedring i det økonomiske resultatet fra 2016 til 2017.

En sammenligning av driftsmargin og totalrentabilitet viser en mindre forskjell i lønnsomhet mellom de ulike gruppene i 2017 enn i 2016.

Tabell C.7.2. viser gjennomsnittlig driftsmargin og totalrentabilitet for de ulike gruppene i 2017.

Tabell C.7.2.		Driftsmargin	Totalrentabilitet
Gruppe 1	%	31,9	26,8
Gruppe 2	%	33,3	29,1
Gruppe 3	%	34,9	29,7

Som det fremkommer av tabell C.7.2. var det gruppe 1 som hadde lavest driftsmargin og totalrentabilitet i 2017, mens det var gruppe 2 som hadde lavest driftsmargin og totalrentabilitet i 2016.

Ser vi nærmere på resultatet til gruppe 1 og sammenligner det med resultatet til de to øvrige gruppene finner vi at gruppe 1 i gjennomsnitt hadde høyere salgpris pr. kg og lavere kostnader pr. kg enn gruppe 2. Til tross for dette oppnår gruppe 1 en dårligere driftsmargin enn gruppe 2. Forklaring på denne utviklingen er en økning i produksjonskostnadene fra 2016 til 2017 for gruppe 1.

Tabell C.7.3. viser utviklingen i gjennomsnittlig driftsmargin de to siste årene.

Tabell C.7.3.		2016	2017
Gruppe 1	%	37,7	31,9
Gruppe 2	%	29,7	33,3
Gruppe 3	%	36,8	34,9

Tabell C.7.3. viser at gruppe 3 hadde høyest driftsmargin i 2017, mens gruppe 1 hadde høyest driftsmargin i 2016.

Gruppe 2 og 3 hadde en reduksjon i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg, mens gruppe 1, som nevnt ovenfor, hadde en økning i produksjonskostnaden pr. kg fra 2016 til 2017.

En sammenligning av produksjonskostnad pr. kg for de tre størrelsesgruppene viser at forskjellen mellom gruppene var mindre i 2017 enn i 2016. Forskjellen mellom gruppe 2 med høyest produksjonskostnad og gruppe 3 med lavest produksjonskostnad i 2017 var kr 1,63.

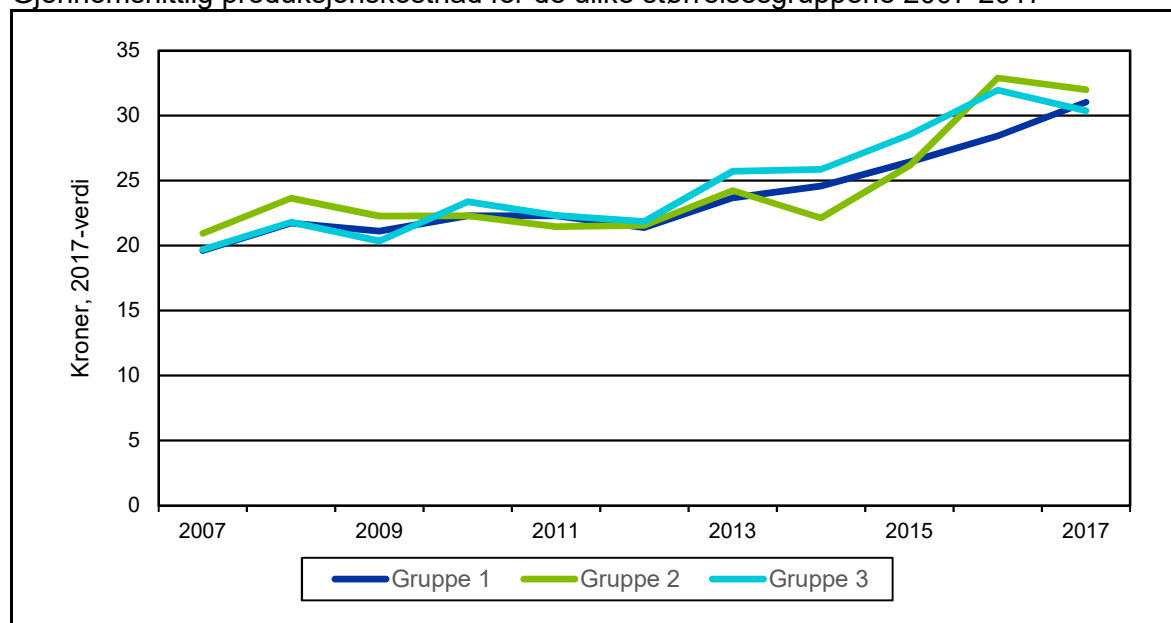
Tabell C.7.4. viser gjennomsnittlig produksjonskostnad per kg for de tre størrelsesgruppene for årene 2016 og 2017.

Tabell C.7.4.		2016	2017	%-vis endring
Gruppe 1	Kr	27,91	31,04	11,2
Gruppe 2	Kr	32,31	32,01	-0,9
Gruppe 3	Kr	31,39	30,38	-3,2

Utviklingen i produksjonskostnad pr. kg over tid viser at det varierer hvilken gruppe som oppnår lavest produksjonskostnad pr. kg.

Figur 7.

Gjennomsnittlig produksjonskostnad for de ulike størrelsesgruppene 2007-2017

C8. Resultat etter region

For å kunne si noe om utviklingen i hver region har vi utelatt 11 selskap som har produksjon i flere regioner. Dette er gjort for å få rene regionresultat som ikke er påvirket av resultater fra andre regioner.

Dette har medført at representativiteten i enkelte regioner i disse beregningene er lavere enn reell representativitet.

Resultater fra lønnsomhetsundersøkelsen for 2017 viser at de fleste regioner hadde en nedgang i det økonomiske resultatet sammenlignet med 2016.

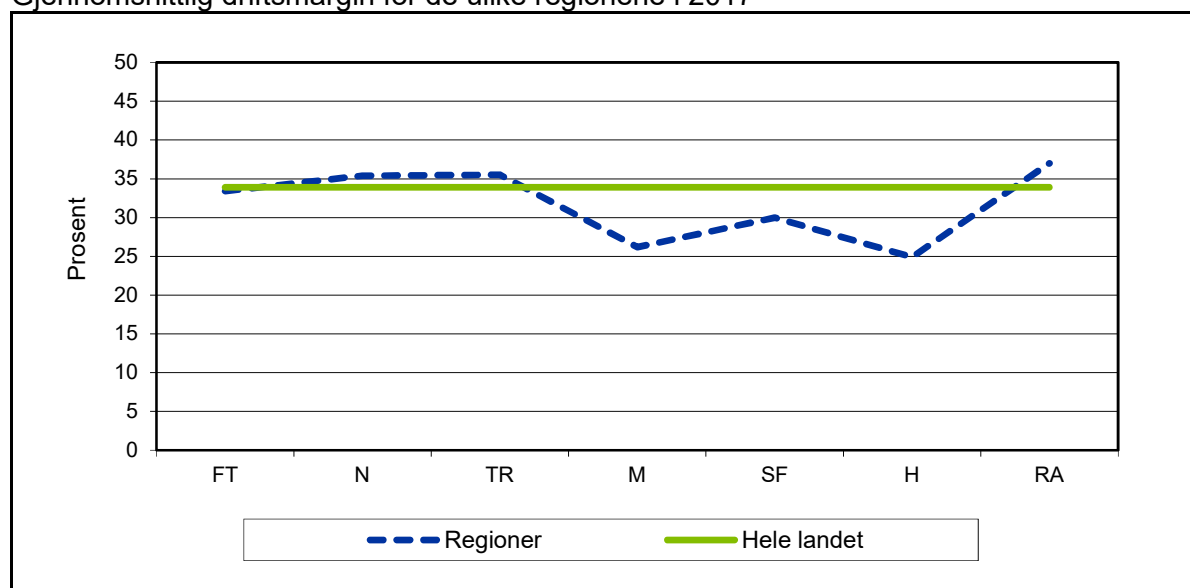
Gjennomsnittlig driftsmargin varierer en del fra region til region. En sammenligning mellom de ulike regionene viser at det var selskapene i Rogaland og Agder oppnådde høyest driftsmargin i 2017. I 2016 var selskapene i Rogaland og Agder, samt selskapene i Finnmark og Troms som oppnådde høyest driftsmargin.

Forskjellen i gjennomsnittlig driftsmargin mellom regionene var mindre i 2017 sammenlignet med 2016. I 2016 var forskjellen 12,1 prosentpoeng, mens forskjellen var 17,7 prosentpoeng i 2017.

Tabell C.8.1. viser gjennomsnittlig driftsmargin for landsgjennomsnittet og de ulike regionene for årene 2016 og 2017.

Tabell C.8.1.		2016	2017
Hele landet	%	36,0	33,9
Finnmark og Troms	%	41,7	33,4
Nordland	%	40,6	35,4
Trøndelag	%	33,2	35,5
Møre og Romsdal	%	22,2	26,2
Sogn og Fjordane	%	38,1	30,0
Hordaland	%	28,8	24,9
Rogaland og Agder	%	41,7	37,0

Figur 8.
Gjennomsnittlig driftsmargin for de ulike regionene i 2017

I diagrammet er det lagt inn en linje som viser gjennomsnittlig driftsmargin for landsgjennomsnittet samme år.

Forkortelsene på x-aksen står for:

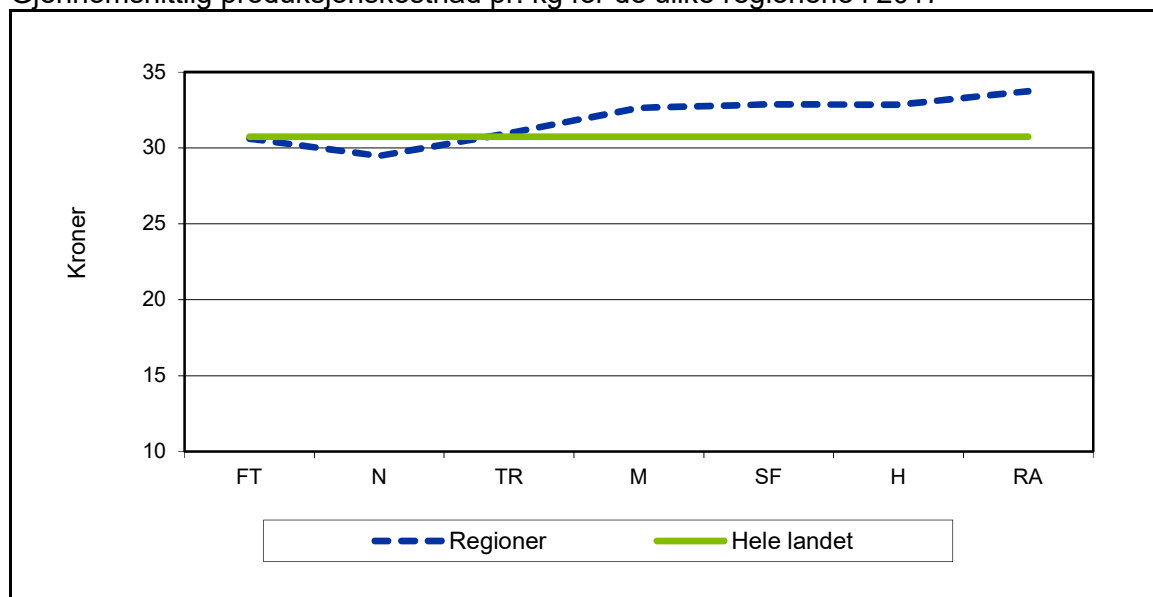
FT	: Finnmark og Troms	SF	Sogn og Fjordane
N	: Nordland	H	Hordaland
TR	: Nord- og Sør-Trøndelag	RA	Rogaland og Agder
M	: Møre og Romsdal		

Det var ikke en entydig utvikling i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for de ulike regioner fra 2016 til 2017. Noen regioner hadde en reduksjon i produksjonskostnad pr. kg, mens andre hadde en økning i produksjonskostnad pr. kg. Det var imidlertid Nordland som i gjennomsnitt hadde lavest produksjonskostnad pr. kg i 2017.

Forskjellen i gjennomsnittlig produksjonskostnad mellom høyest og laveste regional produksjonskostnad pr. kg var på kr 4,26 i 2017. Dette er en mindre forskjell enn i 2016. Tabell C.8.2. viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg produsert fisk for landsgjennomsnittet og regionene for årene 2016 og 2017.

Tabell C.8.2.		2016	2017	%-vis endring
Hele landet	Kr	30,60	30,74	0,5
Finnmark og Troms	Kr	29,04	30,61	5,4
Nordland	Kr	30,35	29,48	-2,9
Trøndelag	Kr	34,63	30,98	-10,5
Møre og Romsdal	Kr	22,24	32,65	46,8
Sogn og Fjordane	Kr	25,25	32,87	30,2
Hordaland	Kr	33,13	32,85	-0,8
Rogaland og Agder	Kr	29,31	33,74	15,1

Figur 9.
Gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for de ulike regionene i 2017

I diagrammet er det lagt inn en linje som viser gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. kg for landsgjennomsnittet samme år.

Forkortelsene på x-aksen står for:

FT	: Finnmark og Troms	SF	Sogn og Fjordane
N	: Nordland	H	Hordaland
TR	: Nord- og Sør-Trøndelag	RA	Rogaland og Agder
M	: Møre og Romsdal		

Utvalgte resultater for de ulike regioner er tilgjengelig på Fiskeridirektoratets internett side under:

<http://www.fiskeridir.no/Akvakultur/Statistikk-akvakultur/Loennsomhetsundersokelse-for-laks-og-regnbueoerret/Matfiskproduksjon-laks-og-regnbueoerret>

D. Settefiskproduksjon - resultatanalyse

I dette kapittelet skal vi se nærmere på gjennomsnittlig økonomisk resultat for selskap med settefiskproduksjon av laks og regnbueørret i 2017.

D1. Økonomisk resultat for hele landet

Vær oppmerksom på at endringer i størrelse på selskapene i utvalget kan forklare endringer i enkelte resultatstørrelser. Derfor er regnskapsanalysen hovedsakelig basert på størrelsesnøytrale poster. Eksempel på størrelsesnøytrale poster er driftsmargin, fortjeneste pr. stk., salgspris pr. stk. og produksjonskostnad pr. stk.

For produksjonskostnad pr. stk. kan imidlertid endringer skyldes endringer i forholdet mellom antall rene smoltprodusenter og produsenter som selger både yngel og smolt. I tillegg kan størrelse på produsert smolt ha betydning for produksjonskostnadene pr. stk.

Lønnsomhetsundersøkelsen for selskap med settefiskproduksjon av laks og regnbueørret i 2017 viser følgende hovedtrekk:

- Redusert driftsmargin
- Økt salgspris pr. stk.
- Økte produksjonskostnad pr. stk.
- Redusert fortjeneste pr. stk.

Beregninger viser at settefisknæringen for laks og regnbueørret hadde et samlet resultat før skatt på 474 millioner kroner i 2017. Tilsvarende beregning for 2016 viste et samlet resultat før skatt på 488 millioner kroner.

Lønnsomhetsmålene driftsmargin og totalrentabilitet ble begge redusert fra 2016 til 2017. Reduksjonen i det økonomiske resultatet skyldes økte kostnader pr. stk. i 2017 sammenlignet med 2016.

✓ Driftsmargin og totalrentabilitet

I vår vurdering av lønnsomheten ser vi nærmere på lønnsomhetsmålene driftsmargin og totalrentabilitet. Driftsmargin gir uttrykk for hvor mye selskapet har tjent pr. omsatt krone, mens totalrentabiliteten gir uttrykk for avkastningen på totalkapitalen i selskapet. Lønnsomhetsmålene er definert som:

Driftsmargin:
Driftsresultat dividert på sum driftsinntekt

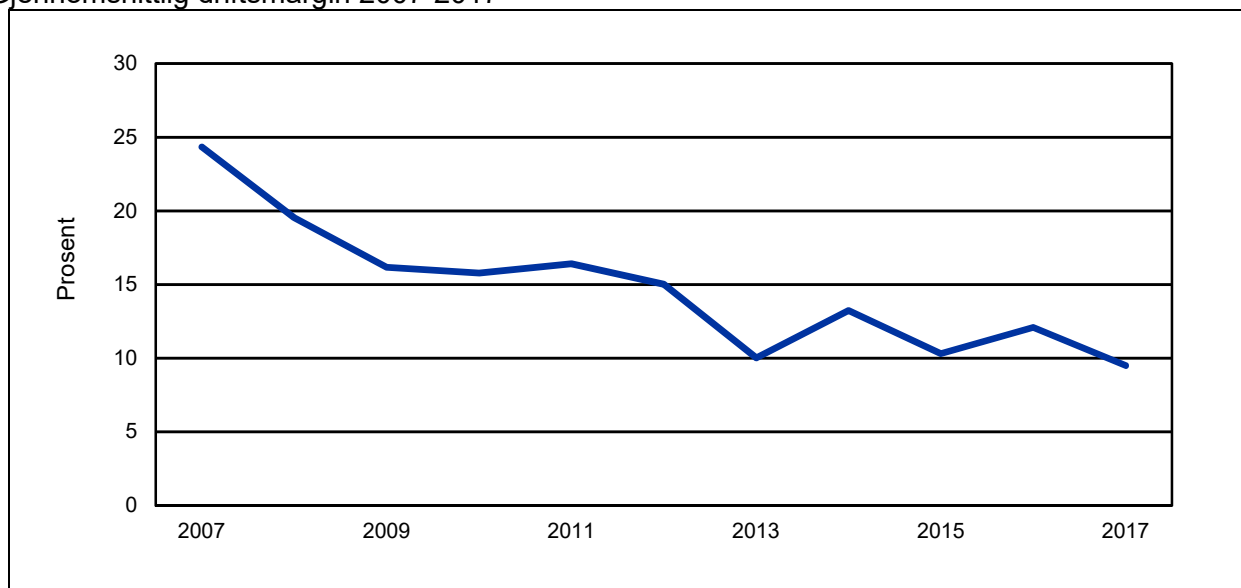
Totalrentabilitet:
Driftsresultat + finansinntekt dividert på sum eiendeler

Tabell D.1.1. viser gjennomsnittlig driftsmargin og totalrentabilitet for 2016 og 2017.

Tabell D.1.1.		2016	2017
Totalrentabilitet	%	7,5	6,5
Driftsmargin	%	12,1	9,5

Ser vi på utviklingen i driftsmargin over flere år finner vi at den har variert mye for produsentene av smolt og settefisk av laks og regnbueørret. Det er ikke noen klar trend i utviklingen, slik vi bl.a. finner for matfiskprodusentene av laks og regnbueørret. Reduksjonen i både driftsmargin og totalrentabilitet fra 2016 til 2017 bekrefter at lønnsomheten er redusert i 2017 sammenlignet med 2016.

Figur 10.
Gjennomsnittlig driftsmargin 2007-2017

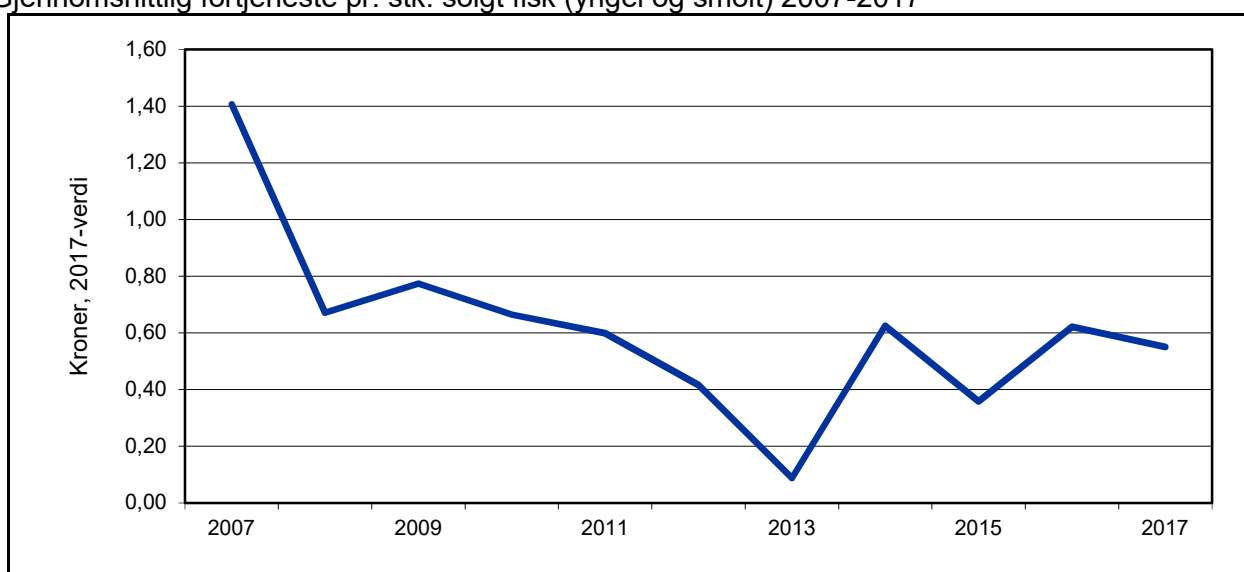

✓ Fortjeneste per stk.

Fortjeneste pr. stk.:
Salgspris pr. stk. (smolt og yngel) - produksjonskostnad pr. stk.

En annen størrelse som kan si noe om lønnsomheten i 2017 er fortjeneste pr. stk. solgt fisk. Fortjeneste pr. stk. gikk også ned fra 2016 til 2017. Fortjeneste pr. stk. var kr 0,55 i 2017 mot kr 0,61 i 2016.

Figur 11
Gjennomsnittlig fortjeneste pr. stk. solgt fisk (yngel og smolt) 2007-2017

D2. Produksjon og produktivitet

Tabell D.2.1. viser ulike resultatmål for produksjon og salg i gjennomsnitt pr. selskap for 2016 og 2017.

Tabell D.2.1.		2016	2017
Salg av smolt	Stk.	4 264 389	4 684 861
Salg av yngel	Stk.	519 454	508 770
Totalt salg av fisk	Stk.	4 783 842	5 193 631
Andel av yngel	%	10,9	9,8
Salg av rogn	Stk.	953 208	1 112 338

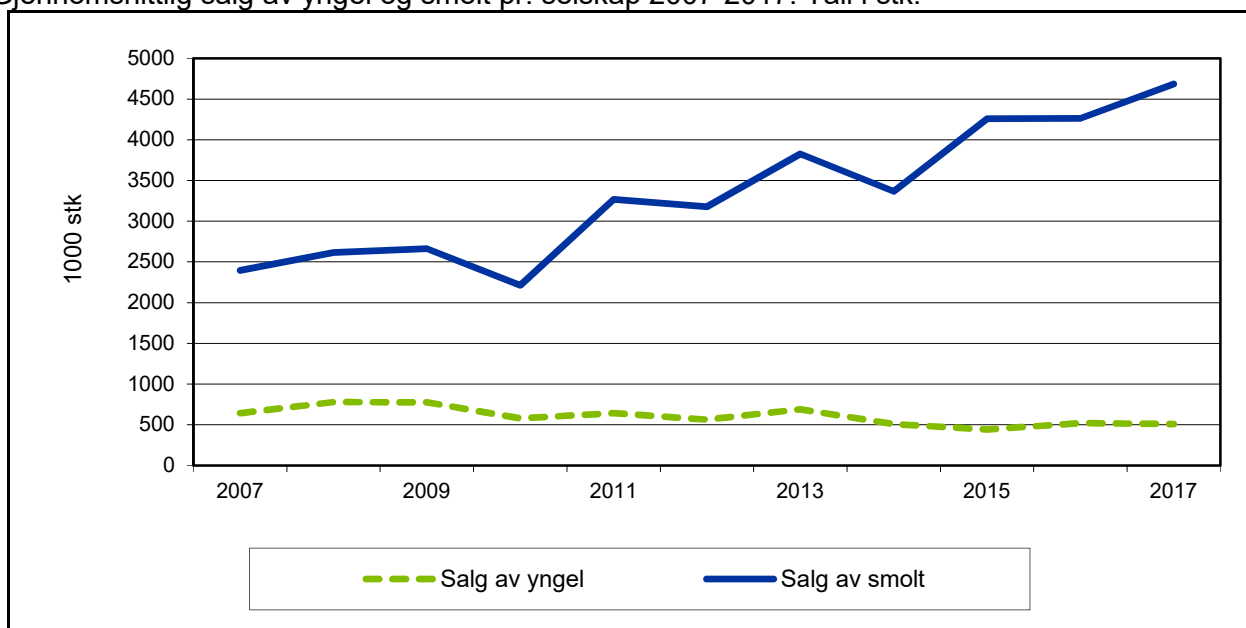
Totalt salg av smolt og yngel økte med 8,6 prosent fra 2016 til 2017. I gjennomsnitt solgte en settefiskprodusent totalt 5 193 631 individer av yngel og smolt i 2017.

Gjennomsnittlig salg av smolt gikk opp med 9,9 prosent fra 2016 til 2017, mens gjennomsnittlig salg av yngel gikk ned med 2,1 prosent fra 2016 til 2017. Reduksjonen i salg av yngel har imidlertid liten innvirkning på det totale salget av yngel og smolt. Dette fordi salg av yngel er så mye lavere enn salg av smolt.

Salg av yngel utgjorde 9,8 prosent av det totale salget i 2017, men det i 2016 utgjorde 10,9 prosent av det totale salget.

Figur 12

Gjennomsnittlig salg av yngel og smolt pr. selskap 2007-2017. Tall i stk.

Tabell D.2.2. viser gjennomsnittlig beholdning av rogn og yngel pr. 1.1. og 31.12, basert på utvalget i 2017-undersøkelsen.

Tabell D.2.2		1.1.	31.12.
Rognkorn	Stk.	572 221	448 397
Lakseyngel	Stk.	4 197 529	4 187 165
Regnbueørretyngel	Stk.	134 264	167 132
Totalt yngel	Stk.	4 331 793	4 354 297

Gjennomsnittlig beholdningen av rognkorn for utvalget ble redusert med 21,6 prosent fra 2016 til 2017. Fiskeridirektoratets statistikk for akvakultur bekrefter nedgangen i beholdning av rognkorn fra 2016 til 2017. I følge statistikk for akvakultur var det en nedgang på 27,2 prosent fra 2016 til 2017.

Siden antall klekket yngel var uendret fra 2016 til 2017, ifølge Fiskeridirektoratets statistikk for akvakultur, kan nedgangen beholdning av rognkorn skyldes endrede tidspunkt for klekking.

Gjennomsnittlig beholdning av lakseyngel var så å si uendret fra 2016 til 2017, mens gjennomsnittlig beholdning av regnbueørretyngel økte med 24,5 prosent fra 2016 til 2017.

Produktiviteten, målt som salg av fisk (yngel og smolt) pr. årsverk, økte med 3,6 prosent fra 2016 til 2017. Gjennomsnittlig salg av fisk pr. årsverk var 378 565 stk. i 2017. Økningen i produktivitet kan relateres til en økning i antall solgt yngel og smolt fra 2016 til 2017.

Gjennomsnittlig antall årsverk økte fra 13,1 i 2016 til 13,7 i 2017. Ser vi nærmere på antall årsverk finner vi at antall arbeidstimer pr. selskap gikk opp fra 2016 til 2017. Gjennomsnittlig antall arbeidstimer i 2017 var 25 312 timer, tilsvarende tall for 2016 var 24 147 timer.

Historisk sett har settefiskprodusentene hatt en betydelig økning i produktivitet. De siste årene har imidlertid produktiviteten vært mer variert. For å illustrere økningen i produktiviteten kan vi nevne at gjennomsnittlig salg av fisk pr. årsverk var i underkant av 60 000 stk. i 1985.

Tabell D.2.3. viser utviklingen i gjennomsnittlig salg av fisk pr. årsverk. Tall i stk.

Tabell D.2.3.

År	Salg av fisk pr. årsverk
1985	59 532
1990	141 939
1995	182 786
2000	289 520
2005	417 586
2010	412 957
2015	386 315
2016	365 516
2017	378 565

D3. Inntekt

Gjennomsnittlig salgspris pr. stk. er beregnet på basis av bokført salgsinntekt og oppgitt antall solgt yngel og smolt.

Det er flere forhold som påvirker salgspris pr. stk. En faktor som påvirker salgsprisen er etterspørsel etter yngel og smolt. En annen faktor er størrelsen på smolt. De siste årene har det vært økt etterspørsel etter større smolt. Større smolt har lenger produksjonstid og dermed høyere salgspris pr. stk.

Tabell D.3.1 viser gjennomsnittlig salgspris pr. stk. for hele landet i 2016 og 2017.

Tabell D.3.1.		2016	2017	%-vis endring
Salgspris pr. stk. solgt smolt	Kr	11,54	12,03	4,2
Salgspris pr. stk. solgt yngel	Kr	3,40	3,16	-7,1
Salgspris pr. stk. solgt fisk	Kr	10,65	11,16	4,8

Gjennomsnittlig salgspris pr. stk. smolt økte med 4,2 prosent fra 2016 til 2017, mens salgspris for yngel ble redusert med 7,1 prosent fra 2016 til 2017.

Andelen av selskaper som oppgir annen driftsinntekt har gått opp fra 50,6 prosent i 2016 til 55,9 prosent i 2017.

D4. Kostnadsutvikling

✓ Beregningsmetode for produksjonskostnad pr. stk. solgt fisk

I lønnsomhetsanalysen presenterer vi produksjonskostnader pr. stk. solgt fisk (yngel og smolt). Utvalget i undersøkelsen består, som tidligere nevnt, av selskaper som selger både yngel og smolt og selskaper som kun selger smolt. Yngelen selges til andre settefiskprodusenter for utsett i ferskvann, mens smolten selges til matfiskprodusentene for utsett i sjøvann.

Det har ved gjennomføring av undersøkelsen vist seg vanskelig å skille ut kostnader som kan knyttes direkte til produksjon av yngel fra samlede kostnader. Dette gjør det vanskelig å beregne produksjonskostnader pr. stk. for selskaper med settefiskproduksjon.

Vi har pga. overnevnte forhold sett oss nødt til å beregne produksjonskostnad pr. stk. etter totalt antall solgt fisk, dvs. kostnader for det samlede salg av både yngel og smolt. Disse beregningene er basert på alle selskaper i utvalget, dvs. at selskaper som kun har solgt smolt også inngår i denne beregningen.

Et annet moment som påvirker produksjonskostnaden pr. stk. er størrelsen på smolten som produseres. Jo større smolt, jo høyere kostnad. Vi har ikke informasjon om størrelse på solgt smolt, og kan derfor ikke gruppere kostnader etter smolt-størrelse.

✓ Historisk utvikling i produksjonskostnad pr. stk.

Ved en sammenligning av produksjonskostnad pr. stk. over en lengre tidsperiode har vi valgt å sammenligne kostnaden i 2017-kroneverdi. For øvrig i rapporten når vi analyserer endring fra 2016 til 2017 er det nominelle verdier som gjelder.

Tabell D.4.1. gir en oversikt over utviklingen i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. stk. solgt fisk. Tall i 2017 kroner.

Tabell D.4.1.

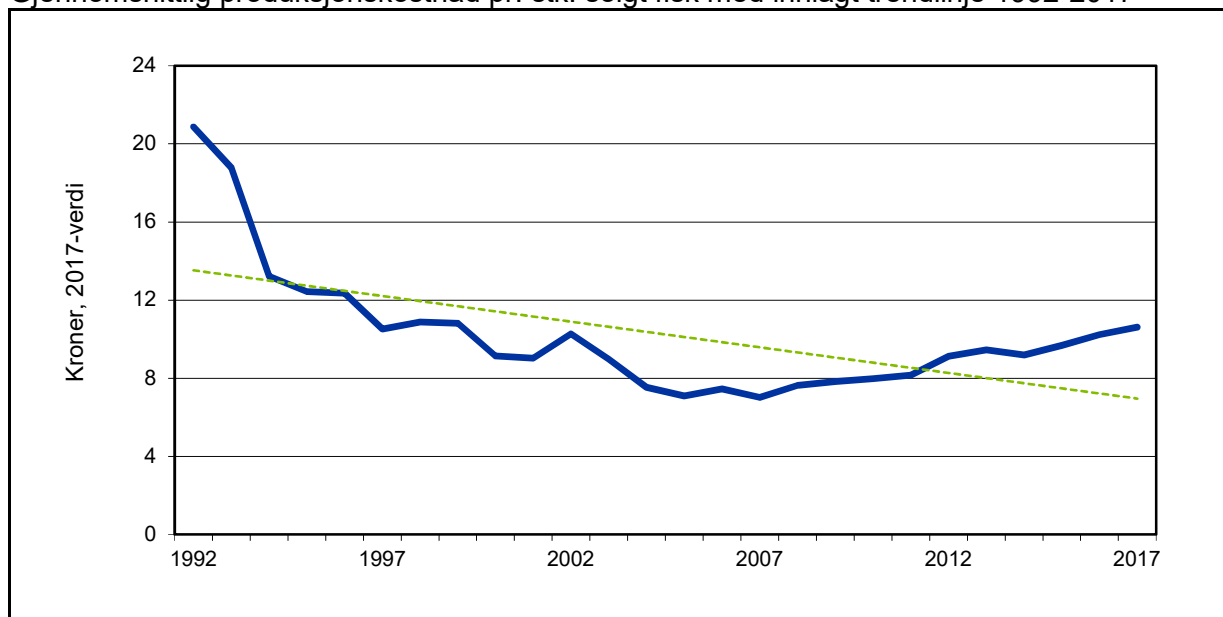
År	Produksjonskostnad pr. stk.
1990	22,72
1995	12,43
2000	9,14
2005	7,09
2010	7,97
2015	9,68
2016	10,22
2017	10,61

Historisk sett var det en kraftig reduksjon i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. stk. frem til 2005. Siden 2005 har utviklingen i gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. stk. vært varierende, men viser en stigende tendens.

Utvikling i produksjonskostnad pr. stk. solgt fisk, basert på alle selskaper i utvalget, er vist i figur 13.

Figur 13

Gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. stk. solgt fisk med innlagt trendlinje 1992-2017

✓ Endring i produksjonskostnad pr. stk. fra 2016 til 2017

Gjennomsnittlig produksjonskostnad pr. stk. økte med 5,7 prosent fra 2016 til 2017. Størst, målt i kroner og prosent, var økningen i avskrivninger pr. stk. Avskrivninger pr. stk. utgjør 9,8 prosent av de totale produksjonskostnadene pr. stk.

Tabell D.4.2. viser produksjonskostnader pr. stk. solgt fisk i gjennomsnitt pr. selskap for årene 2016 og 2017.

Tabell D.4.2.		2016	2017	%-vis endring
Rogn og yngelkostnad pr. stk.	Kr	1,68	1,68	-
Fôrkostnad pr. stk.	Kr	1,74	1,74	-
Forsikringskostnad pr. stk.	Kr	0,09	0,11	22,2
Vaksinasjonskostnad pr. stk.	Kr	1,32	1,34	1,5
Lønnskostnad pr. stk.	Kr	1,94	2,07	6,7
Avskrivninger pr. stk.	Kr	0,84	1,04	23,8
Elektrisitetskostnad pr. stk.	Kr	0,50	0,59	18,0
Annen driftskostnad pr. stk.	Kr	1,72	1,91	11,0
Netto finanskostnad pr. stk.	Kr	0,22	0,14	-36,4
Produksjonskostnad pr. stk.	Kr	10,04	10,61	5,7

Vi vil presisere at det er gjennomsnittresultater som presenteres, og at spredningen mellom de enkelte selskap er stor. Ser en på produksjonskostnad pr. stk. vil en finne selskaper med beregnet produksjonskostnad pr. stk. under kr 5 og selskaper med beregnet produksjonskostnad pr. stk. over kr 20.

Tabell D.4.3. viser antall selskaper fordelt på produksjonskostnad pr. stk. solgt fisk i 2017.

Tabell D.4.3.

Produksjonskost pr. stk.	Ant. selskap	Gj. produksjonskost. pr. stk.
Mindre enn kr 4,00	0	0
Mellom kr 4,00 - 8,00	7	5,94
Mellom kr 8,00 – 12,00	34	10,18
Høyere enn kr 12,00	27	14,75

Selskapene med lavest produksjonskostnad pr. stk. produserer hovedsakelig yngel for salg til andre settefiskanlegg.

✓ Rogn og yngelkostnad

Rogn og yngelkostnad pr. stk. utgjorde 15,8 prosent av de totale produksjonskostnadene pr. stk. i 2017. Utviklingen i rogn og yngelkostnad henger sammen med eventuelle endringer i gjennomsnittlig pris på rogn og yngel, samt endringer i antall solgt yngel og smolt.

Gjennomsnittlig rogn og yngelkostnad pr. stk. var kr 1,68 i 2017, og dette er det samme som i 2016.

✓ Fôrkostnad

For selskapene med smoltproduksjon utgjorde fôrkostnad pr. stk. "kun" 16,4 prosent av produksjonskostnadene i 2017. Tilsvarende tall for selskaper med matfiskproduksjon var at fôrkostnad pr. kg utgjorde 46,8 prosent av produksjonskostnadene i 2017.

For selskapene med settefiskproduksjon var i gjennomsnittlig fôrkostnad pr. stk. uendret fra 2016 til 2017. Gjennomsnittlig fôrkostnad pr. stk. var kr 1,74 i 2017.

✓ Forsikringskostnad

Gjennomsnittlig forsikringsutbetaling til settefiskprodusentene var i 2017 lavere enn gjennomsnittlig innbetalt premie samme år. Det samme var tilfelle for undersøkelsesåret 2016. Forsikringspremien utgjorde 3,1 prosent av verdien på varer pr. 31.12.2017.

Gjennomsnittlig forsikringsutbetalinger ble redusert med 31,7 prosent fra 2016 til 2017. Antall selskap som har oppgitt å ha mottatt forsikringsutbetaling var det samme i 2016 og 2017.

Tabell D.4.4. viser forholdet mellom gjennomsnittlig forsikringsutbetaling og gjennomsnittlig betalt forsikringspremie i 2016 og 2017.

		2016	2017
Forsikringsutbetaling	Kr	288 397	197 103
Forsikringspremie	Kr	416 356	575 537

Den totale forsikringskostnad (forsikringspremie) økte med 38,2 prosent fra 2016 til 2017. Forsikringskostnad pr. stk. gikk opp fra kr 0,09 i 2016 til kr 0,11 i 2017.

✓ Vaksinasjonskostnad

Vaksinasjonskostnad pr. stk. viser kostnader i forbindelse med vaksinasjon av yngel. Vaksinasjonskostnad pr. stk. i 2017 var kr 1,34. Dette er en økning på 2,1 prosent fra 2016.

Av total produksjonskostnad pr. stk. utgjorde vaksinasjonskostnad pr. stk. 12,7 prosent i 2017. Tilsvarende tall i 2016 var 13,1 prosent.

✓ Lønnskostnad

Av produksjonskostnad pr. stk. utgjør lønnskostnad 19,5 prosent i 2017. Tilsvarende tall for selskaper med matfiskproduksjon var 8,9 prosent. Eventuelle endringer i lønnskostnad vil derfor ha større betydning for selskapene med settefiskproduksjon enn for selskapene med matfiskproduksjon.

For å se på utviklingen i lønnskostnad bruker vi brutto lønnskostnad pr. årsverk. Selskapene med settefiskproduksjon hadde en brutto lønnskostnad pr. årsverk på kr 783 480 i 2017.

Lønnskostnad pr. stk. økte med 6,3 prosent fra 2016 til 2017. Dette kan forklares med en kraftig økning i de totale lønnskostnader bl.a. som følge av økning i antall årsverk fra 2016 til 2017

Brutto lønnskostnad pr. årsverk for selskapene med settefiskproduksjon var lavere enn for selskapene med matfiskproduksjon. Det motsatte var tilfelle i 2016. Selskapene med matfiskproduksjon hadde en brutto lønnskostnad pr. årsverk på kr 808 079 i 2017.

Tabell D.4.5. gir en oversikt over utviklingen i gjennomsnittlig brutto lønnskostnad pr. årsverk. Tall i 2017 kroner.

Tabell D.4.5.

År	Brutto lønnskostnad per årsverk
1990	386 708
1995	445 835
2000	499 557
2005	576 653
2010	646 137
2015	718 922
2016	722 882
2017	783 480

✓ Avskrivninger

Gjennomsnittlig avskrivninger pr. stk. økte med 24,6 prosent fra 2016 til 2017. Gjennomsnittlig avskrivninger pr. stk. var kr 1,04 i 2017.

Verdien av varige driftsmidler økte med 27,7 prosent fra 2016 til 2017, og var kr 64 950 036 pr. 31.12.2017. Undersøkelsen viser at det var verdien av bygninger og annen fast eiendom, samt produksjonsutstyr som økte fra 2016 til 2017.

✓ Elektrisitetskostnad

Et settefiskanlegg vil naturlig ha et større forbruk av elektrisitet enn et matfiskanlegg. Dette skyldes at produksjonen av smolt foregår innendørs, og at man bruker kunstig varme, kunstig lys etc. for å få ønsket produksjon av smolt. 81 prosent av selskapene i utvalget oppgir å ha benyttet kunstig varme i produksjonen.

Gjennomsnittlig elektrisitetskostnad pr. stk. solgt yngel og smolt økte fra 2016 til 2017. Gjennomsnittlig elektrisitetskostnad pr. stk. var kr 0,59 i 2017.

✓ Annen driftskostnad

«Annen driftskostnad» er en restpost som fremkommer når kostnadene til rogn, yngel, fôr, forsikring, vaksinasjon, lønn og elektrisitet er skilt ut som egne poster. Annen driftskostnad omfatter alt fra reparasjoner og vedlikehold til rene administrasjonsutgifter.

Annen driftskostnad pr. stk. økte med 10,8 prosent fra 2016 til 2017. Gjennomsnittlig annen driftskostnad pr. stk. var kr 1,91 i 2017.

Da posten ikke er nærmere spesifisert kan vi ikke si noe om årsaken til endringer i denne kostnadsposten. Annen driftskostnad er imidlertid en post som varierer sterkt i betydning fra selskap til selskap. Eventuelle endringer kan derfor også skyldes endringer i sammensetningen av utvalget fra år til år.

✓ Netto finanskostnad

Netto finanskostnad:
Finanskostnad fratrukket finansinntekt.

Netto finanskostnad pr. stk. ble redusert med 37,4 prosent fra 2016 til 2017. Netto finanskostnad pr. stk. var kr 0,14 i 2017.

Finanskostnader økte med 29,5 prosent fra 2016 til 2017. I samme tidsrom var det en kraftig økning i de totale finansinntektene fra kr 450 655 i 2016 til kr 1 224 281 i 2017. Den kraftige økningen i finansinntektene førte til en reduksjon i netto finanskostnad pr. stk. på 37 prosent fra 2016 til 2017.

Utviklingen i de totale finansinntekter og finanskostnader bidro til at netto finanskostnad i prosent av sum driftsinntekt ble redusert fra 2 prosent i 2016 til 1,2 prosent i 2017.

Tabell D.4.6. gir en oversikt over utviklingen i netto finanskostnad i prosent av sum driftsinntekt. Tall i prosent.

Tabell D.4.6.

År	Netto finanskostnad i prosent av sum driftsinntekt
1985	5,2
1990	17,7
1995	4,3
2000	3,8
2005	2,5
2010	1,1
2015	2,3
2016	2,0
2017	1,2

D5. Likviditet og soliditet

Med likviditet forstår vi den evne et selskap har til å betale sin gjeld. Som mål på likviditet bruker vi likviditetsgrad 1 og likviditetsgrad 2. Hovedregel er at forholdet mellom selskapets kontantbeholdning og bankinnskudd sammen med kundefordringer bør kunne dekke samlet kortsiktig gjeld. Med andre ord bør likviditetsgrad 2 være over 100 prosent. Historisk sett har ikke gjennomsnittlig likviditetsgrad 2 noen gang vært over 100 prosent for produsentene av settefisk.

Likviditetsgrad 1
 $(\text{Sum omløpsmidler} / \text{Kortsiktig gjeld}) * 100$

Likviditetsgrad 2
 $((\text{Sum omløpsmidler} - \text{varer}) / \text{Kortsiktig gjeld}) * 100$

Gjennomsnittlig likviditetsgrad 2 var 69,6 prosent i 2017. Den høyeste gjennomsnittlige likviditetsgrad 2 som vi har registrert for selskap med settefiskproduksjon var i 1995 med 85,7 prosent.

Gjennomsnittlig kortsiktig gjeld gikk ned med 7,6 prosent fra 2016 til 2017, mens verdien av omløpsmidler minus varer ble noe redusert fra 2016 til 2017. Redusert kortsiktig gjeld førte til at likviditetsgrad 2 gikk opp fra 2016 til 2017.

Tabell D.5.1. viser utviklingen i likviditet for de siste to årene.

Tabell D.5.1		2016	2017
Likviditetsgrad 1	%	137,6	158,8
Likviditetsgrad 2	%	65,0	69,6

Som mål på soliditet bruker vi rentedeckningsgrad, egenkapitalandel, andel av kortsiktig gjeld og andel av langsiktig gjeld. Rentedeckningsgrad viser i hvilken grad det resultat som er skapt i perioden, er i stand til å dekke finanskostnadene. Rentedeckningsgraden bør være over 100 prosent slik at selskapene kan dekke alle sine finanskostnader.

I 2017 var det 12 selskaper som hadde negativ rentedeckningsgrad. 5 selskap klarte å dekke mellom 0 og 100 prosent av finanskostnadene. De øvrige 51 selskapene hadde mer enn 100 prosent dekning.

Tabell D.5.2. viser utviklingen i resultatmålene for soliditet de siste to årene. Tall i prosent.

Tabell D.5.2		2016	2017
Rentedeckningsgrad	%	454,8	358,8
Egenkapitalandel	%	36,9	40,9
Andel av kortsiktig gjeld	%	25,2	19,8
Andel av langsiktig gjeld	%	37,9	39,3

Egenkapitalen blir i lønnsomhetsundersøkelsen regnet som en restpost, der sum eiendeler fratrukket avsetning for forpliktelser, annen langsiktig gjeld og kortsiktig er lik egenkapitalen. Egenkapitalandelen sier hvor mye egenkapitalen utgjør av total kapital. Egenkapitalandelen i 2017 var 40,9 prosent; som er opp 4 prosentpoeng fra 2016.

D6. Resultat etter produksjonsform

Utvalget for selskapene med settefiskproduksjon kan deles inn i to produksjonsgrupper. Disse er:

- Gruppe 1: Selskap uten yngelsalg
- Gruppe 2: Selskap med yngelsalg

Yngelen selges til andre settefiskprodusenter for utsett i ferskvann, mens smolten selges til matfiskprodusentene for utsett i sjøvann. Vi har basert analysen på størrelsesnøytrale resultatstørrelser. Resultatbegrepene driftsmargin, totalrentabilitet og produksjonskostnad pr. stk. er egnede størrelser i en slik sammenligning.

✓ Utvalg

Utvalget i de to gruppene viser at gruppe 2 har færre selskap og færre tillatelser enn gruppe 1.

Tabell D.6.1. gir en oversikt over hvor mange selskap og tillatelser som finnes i de to gruppene i 2017.

Tabell D.6.1.		Gruppe 1	Gruppe 2
Antall selskap		51	17
Antall tillatelser		73	66

✓ Lønnsomhet

Resultatet viser redusert driftsmargin for begge gruppene fra 2016 til 2017. Det var gruppe 1 som hadde høyest driftsmargin i 2017, mens det var gruppe 2 som hadde høyest totalrentabilitet. Det samme var tilfelle i 2016.

Tabell D.6.3. viser gjennomsnittlig driftsmargin og totalrentabilitet for de to gruppene i 2017.

Tabell D.6.3.		Gruppe 1	Gruppe 2
Driftsmargin	%	11,0	7,3
Totalrentabilitet	%	4,7	16,8

Forskjellen i driftsmargin mellom de to gruppene er redusert fra 2016 til 2017. Over tid har imidlertid forskjellen i driftsmargin og totalrentabilitet mellom gruppene variert.

Tabell D.6.4. viser gjennomsnittlig driftsmargin for de to gruppene i 2016 og 2017.

Tabell D.6.4.		2016	2017
Gruppe 1	%	14,3	11,0
Gruppe 2	%	9,6	7,3

D7. Resultat etter regioner

For å kunne si noe om utviklingen i hver region har vi utelatt 4 selskap som har tillatelser i flere regioner. Dette er gjort for å kunne få rene regions resultat som ikke er påvirket av resultater fra andre regioner. Dette har medført at representativiteten i enkelte regioner i disse beregningene er lavere enn reell representativitet.

Ser en nærmere på de 4 selskapene, som har tillatelser i flere regioner, finner en at de har en andel på 30,3 prosent av totalt antall solgt smolt i 2017.

✓ Lønnsomhet

På regionsnivå var det ingen entydig utvikling i det økonomiske resultatet fra 2016 til 2017. Over tid viser tallene at det kan være store ulikheter mellom regionene og at endringene fra år til år varierer. Utviklingen i gjennomsnittlig driftsmargin viser at tre regioner hadde en nedgang i det økonomiske resultatet fra 2016 til 2017, mens fire regioner hadde en forbedring i det økonomiske resultatet.

Tabell D.7.2. viser gjennomsnittlig driftsmargin for landsgjennomsnittet og regionene for 2016 og 2017. Tall i prosent.

		2016	2017
Hele landet	%	12,1	9,5
Finnmark og Troms	%	9,6	10,9
Nordland	%	15,9	10,1
Trøndelag	%	16,5	15,1
Møre og Romsdal	%	5,6	3,0
Sogn og Fjordane	%	10,5	13,3
Hordaland	%	10,5	15,2
Rogaland, Agder og Telemark	%	25,3	28,0

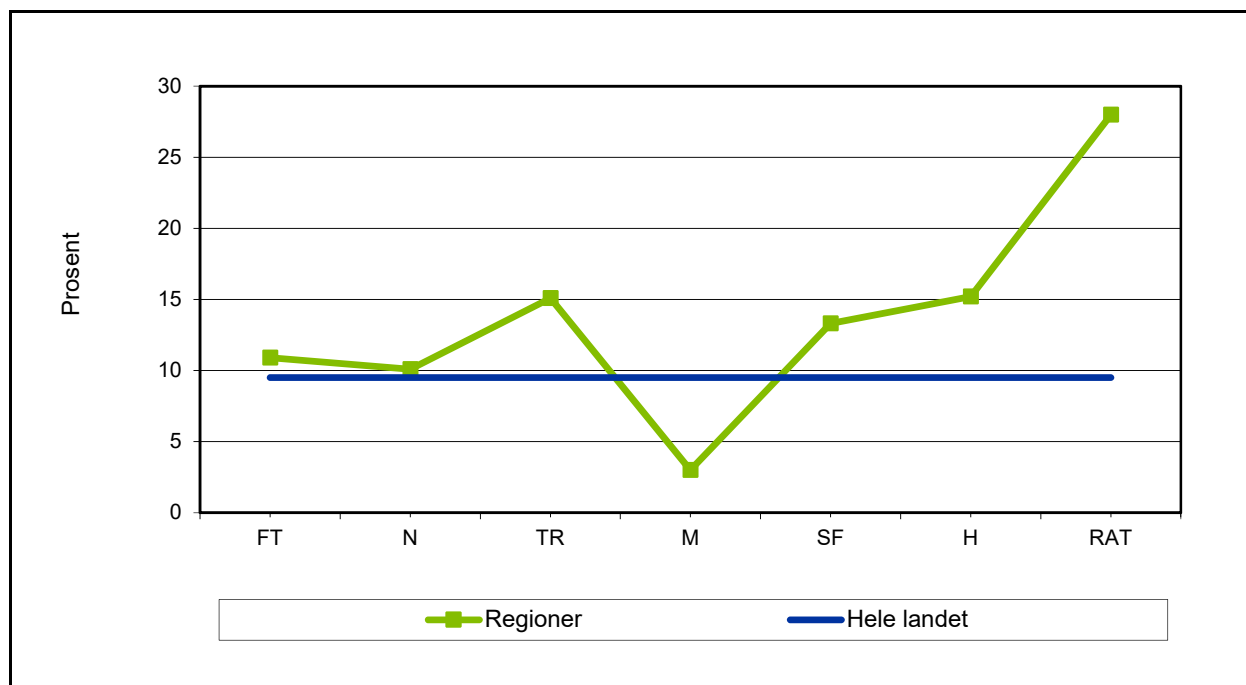
Høyest gjennomsnittlig driftsmargin i 2017 hadde Rogaland, Agder og Telemark, med 28 prosent. Møre og Romsdal hadde lavest gjennomsnittlig driftsmargin i 2017. Det var også tilfelle i 2016.

Figur 14
Gjennomsnittlig driftsmargin for de ulike regionene i 2017

I diagrammet er det lagt inn en linje som viser gjennomsnittlig driftsmargin pr. stk. for landsgjennomsnittet samme år.

Forkortelsene på x-aksen står for:

FT	: Finnmark og Troms	SF	Sogn og Fjordane
N	: Nordland	H	Hordaland
TR	: Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag	RAT	Rogaland, Agder og Telemark
M	: Møre og Romsdal		

Ser vi på fortjeneste pr. stk. solgt fisk bekrefter den en variert utvikling i det økonomiske resultatet på regionsnivå fra 2016 til 2017.

Tabell D.7.3. viser fortjeneste pr. stk. solgt fisk (yngel og smolt) for landsgjennomsnittet og regionene for 2016 og 2017.

Tabell D.7.3.

		2016	2017	%-vis endring
Hele landet	Kr	0,61	0,55	-9,8
Finnmark og Troms	Kr	0,71	1,12	57,7
Nordland	Kr	1,11	0,42	-62,2
Trøndelag	Kr	1,10	0,87	-20,9
Møre og Romsdal	Kr	-0,01	-0,53	-55,0
Sogn og Fjordane	Kr	1,17	0,57	-51,3
Hordaland	Kr	0,58	1,52	162,1
Rogaland, Agder og Telemark	Kr	1,01	0,17	-83,2

Det var Hordaland som hadde høyest fortjeneste pr. stk. i 2017, mens selskap fra Møre og Romsdal hadde negativ fortjeneste pr. stk. solgt fisk.

Som nevnt er det ingen entydig utvikling i det økonomiske resultatet på regionsnivå fra 2016 til 2017. Det er derfor vanskelig å gi en generell forklaring på årsaken til utviklingen i det økonomiske resultatet for regionene, annet enn å si at det økonomiske resultatet henger sammen med utviklingen i gjennomsnittlig salgpris og produksjonskostnad pr. stk. i den enkelte region.

Tabeller med resultater for de ulike regioner er tilgjengelig på Fiskeridirektoratets internett side under:

<http://www.fiskeridir.no/Akvakultur/Statistikk-akvakultur/Loennsomhet/Settefiskproduksjon-laks-og-regnbueoerret>

E. Tabellverk

E1. Matfiskproduksjon. Resultat pr. selskap for hele landet

E.1.1. Utvalg

		2015	2016	2017
Antall selskap i undersøkelsen	stk	88	84	82
Antall tillatelser i undersøkelsen	stk	683	743	683
Gj. antall tillatelser pr. selskap	stk	7,8	8,8	8,3
Antall tillatelser i drift (populasjonen) ¹⁾	stk	1 059	1 088	1 093

1) Kilde: Fiskeridirektoratets statistikk for akvakultur, endelige tall

E.1.2. Resultatregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - hele landet

		2015	2016	2017
Salgsinntekt av laks	kr	346 815 739	528 152 092	519 340 820
Salgsinntekt av regnbueørret	kr	24 282 998	47 735 477	36 556 307
Forsikringsutbetaling	kr	1 425 953	803 265	370 882
Annen driftsinntekt	kr	23 988 318	19 408 310	29 094 956
Sum driftsinntekter	kr	396 513 007	596 099 144	585 362 965
Smoltkostnad	kr	29 176 755	36 283 432	37 668 000
Fôrkostnad	kr	141 249 962	166 094 845	158 139 478
Forsikringskostnad (fisk)	kr	1 340 088	1 453 121	1 382 901
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad	kr	31 613 237	37 199 114	34 017 319
Beholdningsendring fisk og varer (+/-)	kr	14 673 153	24 812 430	13 413 313
Lønnskostnader	kr	22 172 459	25 967 405	29 979 727
Avskrivninger på immaterielle eiendeler	kr	0	-148 548	-575 826
Avskrivninger på driftsmidler	kr	16 955 696	20 553 992	21 309 738
Kostnad vedr. annen virksomhet	kr	6 629 534	6 644 765	7 048 344
Annen driftskostnad	kr	84 977 577	112 133 518	111 407 664
Sum driftskostnader	kr	319 442 156	381 369 214	386 964 030
Driftsresultat	kr	77 070 852	214 729 929	198 398 935
Finansinntekt	kr	5 494 974	6 317 500	5 762 505
Finanskostnad	kr	7 173 877	5 897 263	5 977 635
Netto finanskostnader	kr	-1 678 903	420 238	-215 130
Ord. resultat før skattekostnad	kr	75 391 949	215 150 167	198 183 806

E.1.3. Balanseregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - hele landet

Eiendeler:		2015	2016	2017
Immaterielle eiendeler	kr	73 130 856	78 133 395	83 352 551
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	kr	19 483 141	22 489 102	25 729 274
Oppdrettsutstyr og båter	kr	76 994 630	88 699 312	97 484 726
Driftsløsøre	kr	4 706 556	7 005 432	8 773 408
Sum varige driftsmidler	kr	101 184 327	118 193 846	131 987 407
Finansielle anleggsmidler	kr	38 803 388	44 040 431	51 126 473
Sum anleggsmidler	kr	213 118 571	240 367 671	266 466 431
Varer	kr	168 359 219	195 394 607	208 150 523
Fordringer og investeringer	kr	92 297 319	144 289 496	151 085 248
Bankinnskudd og kontanter	kr	25 567 273	72 599 045	83 387 751
Sum omløpsmidler	kr	286 223 811	412 283 148	442 623 522
Sum eiendeler	kr	499 342 381	652 650 819	709 089 952

E.1.3. Balanseregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - hele landet

Gjeld og egenkapital		2015	2016	2017
Egenkapital	kr	217 287 854	273 105 989	316 727 242
Avsetning for forpliktelser	kr	42 430 728	49 928 700	50 660 518
Annen langsiktig gjeld	kr	95 394 202	95 709 479	107 008 164
Kortsiktig gjeld	kr	144 229 597	233 906 651	234 694 028
Sum gjeld	kr	282 054 527	379 544 830	392 362 711
Sum egenkapital og gjeld	kr	499 342 381	652 650 819	709 089 952

E.1.4. Salg og andre lønnsomhetsmål

Gjennomsnittstall pr. selskap - hele landet

		2015	2016	2017
Solgt mengde av laks (rund vekt)	kg	10 032 842	10 351 950	10 281 343
Solgt mengde av regnbueørret (rund vekt)	kg	788 320	1 030 831	769 575
Produksjon av fisk (rund vekt)	kg	10 714 530	11 413 977	10 996 502
Produksjon pr. årsverk	kg	361 461	310 089	296 720
Antall årsverk		29,6	36,8	37,1
Fôrfaktor (økonomisk)		1,23	1,25	1,32
Fôrpris pr. kg	kr	10,68	11,68	10,90
Salgspris pr. kg solgt laks	kr	34,57	51,02	50,51
Salgspris pr. kg solgt regnbueørret	kr	30,80	46,31	47,50
Salgspris pr. kg solgt fisk (laks og regnb.ørret)	kr	34,29	50,59	50,30
Produksjonsverdi	kr	385 771 889	600 699 998	569 310 441
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	13 014 248	16 319 516	15 361 756

E.1.5. Beregnede nøkkeltall

Gjennomsnittstall pr. selskap - hele landet

		2015	2016	2017
Total rentabilitet	%	16,5	33,9	28,8
Driftsmargin	%	19,4	36,0	33,9
Overskuddsgrad	%	21,4	36,8	35,9
Likviditetsgrad 1	%	198,5	176,3	188,6
Likviditetsgrad 2	%	81,7	92,7	99,9
Rentedekningsgrad	%	1 150,9	3 748,3	3 415,4
Egenkapitalandel	%	43,5	41,8	44,7
Andel kortsiktig gjeld	%	28,9	35,8	33,1
Andel langsiktig gjeld	%	27,6	22,3	22,2

E.1.6. Beregnede kostnader pr. kg produsert fisk (rund vekt)

Gjennomsnittstall pr. selskap - hele landet

		2015	2016	2017
Smoltkostnad pr. kg	kr	2,72	3,18	3,43
Fôrkostnad pr. kg	kr	13,18	14,55	14,38
Forsikringskostnad pr. kg	kr	0,13	0,13	0,13
Lønnskostnad pr. kg	kr	2,07	2,28	2,73
Avskrivninger pr. kg	kr	1,58	1,80	1,94
Annen driftskostnad pr. kg	kr	6,31	8,71	8,13
Netto finanskostnad pr. kg	kr	0,16	-0,04	0,02
Produksjonskostnad pr. kg	kr	26,15	30,60	30,74
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad pr. kg	kr	2,95	3,26	3,09
Sum kostnad pr. kg	kr	29,10	33,86	33,84

E2. Matfiskproduksjon. Resultat etter størrelse, gruppe 1 (små selskap)

E.2.1. Utvalg

		2015	2016	2017
Antall selskap i undersøkelsen	stk	53	50	50
Antall konsern i undersøkelsen	stk	52	48	47
Antall tillatelser i undersøkelsen	stk	193	189	198
Gj. antall tillatelser pr. konsern	stk	3,7	3,9	4,2

E.2.2. Resultatregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 1

		2015	2016	2017
Salgsinntekt av laks	kr	156 322 742	212 872 801	230 436 996
Salgsinntekt av regnbueørret	kr	14 711 091	26 095 433	22 346 410
Forsikringsutbetaling	kr	1 084 566	273 478	197 773
Annen driftsinntekt	kr	5 781 685	5 857 065	14 952 052
Sum driftsinntekter	kr	177 900 084	245 098 777	267 933 231
Smoltkostnad	kr	14 131 252	15 782 274	19 108 276
Fôrkostnad	kr	68 349 166	70 424 868	74 104 047
Forsikringskostnad (fisk)	kr	621 099	937 054	933 789
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad	kr	15 071 224	14 892 680	16 669 248
Beholdningsendring fisk og varer (+/-)	kr	3 130 677	7 795 659	10 286 474
Lønnskostnader	kr	9 134 234	10 289 974	12 993 964
Avskrivninger på immaterielle eiendeler	kr	0	0	0
Avskrivninger på driftsmidler	kr	5 831 364	6 744 779	8 797 378
Kostnad vedr. annen virksomhet	kr	795 650	585 323	577 163
Annen driftskostnad	kr	32 322 677	40 731 635	59 591 190
Sum driftskostnader	kr	143 125 989	152 592 928	182 488 580
Driftsresultat	kr	34 774 094	92 505 849	85 444 650
Finansinntekt	kr	1 857 213	2 196 643	4 588 862
Finanskostnad	kr	2 318 004	2 072 415	1 793 772
Netto finanskostnader	kr	-460 791	124 228	2 795 091
Ord. resultat før skattekostnad	kr	34 313 304	92 630 077	88 239 741

E.2.3. Balanseregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 1

		2015	2016	2017
Immaterielle eiendeler	kr	20 835 831	17 453 253	23 403 001
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	kr	7 565 643	7 287 654	6 827 594
Oppdrettsutstyr og båter	kr	26 284 880	29 534 349	42 507 084
Driftsløsøre	kr	3 076 532	6 304 437	4 852 235
Sum varige driftsmidler	kr	36 927 055	43 126 441	54 186 913
Finansielle anleggsmidler	kr	20 867 101	33 832 547	43 725 739
Sum anleggsmidler	kr	78 629 987	94 412 241	121 315 654
Varer	kr	70 657 892	76 484 336	90 719 008
Fordringer og investeringer	kr	46 976 873	51 385 326	60 210 592
Bankinnskudd og kontanter	kr	19 966 467	58 029 574	63 978 494
Sum omløpsmidler	kr	137 601 232	185 899 235	214 908 094
Sum eiendeler	kr	216 231 218	280 311 477	336 223 747
Sum egenkapital	kr	102 740 373	145 881 623	184 190 527
Avsetning for forpliktelses	kr	15 220 092	18 741 933	21 017 098
Annen langsiktig gjeld	kr	38 797 869	40 060 526	44 119 300
Kortsiktig gjeld	kr	59 472 884	75 627 395	86 896 823
Sum gjeld	kr	113 490 845	134 429 853	152 033 221
Sum egenkapital og gjeld	kr	216 231 218	280 311 477	336 223 747

E.2.4. Salg og andre lønnsomhetsmål

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 1

		2015	2016	2017
Solgt mengde av laks (rund vekt)	kg	4 572 173	4 302 427	4 626 775
Solgt mengde av regnbueørret (rund vekt)	kg	507 198	675 809	455 080
Produksjon av fisk (rund vekt)	kg	5 021 446	4 998 495	5 102 514
Produksjon pr. årsverk	kg	369 650	346 396	311 357
Antall årsverk		13,6	14,4	16,4
Fôrfaktor (økonomisk)		1,27	1,20	1,29
Fôrpris pr. kg	kr	10,70	11,76	11,26
Salgspris pr. kg solgt laks	kr	34,19	49,48	49,81
Salgspris pr. kg solgt regnbueørret	kr	29,00	38,61	49,10
Salgspris pr. kg solgt fisk (laks og regnb.ørret)	kr	33,67	48,00	49,74
Produksjonsverdi	kr	174 164 510	246 763 893	263 069 880
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	12 820 977	17 100 755	16 052 592

E.2.5. Beregnede nøkkeltall

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 1

		2015	2016	2017
Total rentabilitet	%	16,9	33,8	26,8
Driftsmargin	%	19,5	37,7	31,9
Overskuddsgrad	%	21,0	38,4	34,2
Likviditetsgrad 1	%	231,4	245,8	247,3
Likviditetsgrad 2	%	112,6	144,7	142,9
Rentedekningsgrad	%	1580,3	4 569,7	5 019,2
Egenkapitalandel	%	47,5	52,0	54,8
Andel kortsiktig gjeld	%	27,5	27,0	25,8
Andel langsiktig gjeld	%	25,0	21,0	19,4

E.2.6. Beregnede kostnader pr. kg produsert fisk (rund vekt)

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 1

		2015	2016	2017
Smoltkostnad pr. kg	kr	2,81	3,16	3,74
Fôrkostnad pr. kg	kr	13,61	14,09	14,52
Forsikringskostnad pr. kg	kr	0,12	0,19	0,18
Lønnskostnad pr. kg	kr	1,82	2,06	2,55
Avskrivninger pr. kg	kr	1,16	1,35	1,72
Annen driftskostnad pr. kg	kr	5,44	7,09	8,86
Netto finanskostnad pr. kg	kr	0,09	-0,02	-0,55
Produksjonskostnad pr. kg	kr	25,07	27,91	31,04
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad pr. kg	kr	3,00	2,98	3,27
Sum kostnad pr. kg	kr	28,07	30,89	34,30

E3. Matfiskproduksjon. Resultat etter størrelse, gruppe 2 (mellomstore selskap)

E.3.1. Utvalg

		2015	2016	2017
Antall selskap i undersøkelsen	stk	9	9	8
Antall konsern i undersøkelsen	stk	8	8	7
Antall tillatelser i undersøkelsen	stk	90	95	77
Gj. antall tillatelser pr. konsern	stk	11,3	11,9	11,0

E.3.2. Resultatregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 2

		2015	2016	2017
Salgsinntekt av laks	kr	470 369 355	658 239 237	565 956 275
Salgsinntekt av regnbueørret	kr	31 777 511	36 714 292	42 759 609
Forsikringsutbetaling	kr	4 298 274	0	2 041 998
Annen driftsinntekt	kr	45 535 122	71 763 990	11 787 871
Sum driftsinntekter	kr	551 980 261	766 717 520	622 545 754
Smoltkostnad	kr	40 946 860	42 157 342	48 740 988
Førkostnad	kr	182 923 794	204 691 839	187 847 512
Forsikringskostnad (fisk)	kr	2 082 552	1 900 702	1 626 006
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad	kr	52 880 389	46 190 455	38 055 954
Beholdningsendring fisk og varer (+/-)	kr	15 653 241	24 902 586	11 689 838
Lønnskostnader	kr	23 205 075	27 583 058	31 273 614
Avskrivninger på immateielle eiendeler	kr	0	0	0
Avskrivninger på driftsmidler	kr	31 034 701	24 632 262	18 850 387
Kostnad vedr. annen virksomhet	kr	4 324 499	4 823 443	1 086 853
Annen driftskostnad	kr	148 416 320	212 229 735	99 576 020
Sum driftskostnader	kr	470 160 948	539 306 250	415 367 496
Driftsresultat	kr	81 819 313	227 411 270	207 178 258
Finansinntekt	kr	5 011 459	3 850 141	5 460 367
Finanskostnad	kr	7 691 947	6 595 699	14 213 168
Netto finanskostnader	kr	-2 680 489	-2 745 558	-8 752 801
Ord. resultat før skattekostnad	kr	79 138 825	224 665 712	198 425 457

E.3.3. Balanseregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 2

		2015	2016	2017
Immaterielle eiendeler	kr	93 842 262	93 842 262	95 216 569
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	kr	19 326 855	32 301 463	11 892 759
Oppdrettsutstyr og båter	kr	94 643 279	112 279 721	82 932 285
Driftsløsøre	kr	2 112 885	2 258 145	4 010 204
Sum varige driftsmidler	kr	116 083 018	146 839 329	98 835 248
Finansielle anleggsmidler	kr	64 420 755	80 843 161	79 160 903
Sum anleggsmidler	kr	274 346 035	321 524 753	273 212 720
Varer	kr	228 648 058	254 039 768	226 163 898
Fordringer og investeringer	kr	89 055 125	141 635 718	183 803 425
Bankinnskudd og kontanter	kr	18 930 853	37 926 611	47 756 405
Sum omløpsmidler	kr	336 634 036	433 602 096	457 723 727
Sum eiendeler	kr	610 980 071	755 126 849	730 936 447
Sum egenkapital	kr	268 413 136	319 147 474	379 214 817
Avsetning for forpliktelser	kr	58 210 215	65 164 704	54 515 976
Annen langsiktig gjeld	kr	117 315 195	129 084 494	160 769 014
Kortsiktig gjeld	kr	167 041 525	241 730 177	136 436 640
Sum gjeld	kr	342 566 936	435 979 375	351 721 630
Sum egenkapital og gjeld	kr	610 980 071	755 126 849	730 936 447

E.3.4. Salg og andre lønnsomhetsmål

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 2

		2015	2016	2017
Solgt mengde av laks (rund vekt)	kg	13 372 611	13 553 172	11 492 813
Solgt mengde av regnbueørret (rund vekt)	kg	998 104	807 162	788 463
Produksjon av fisk (rund vekt)	kg	15 733 237	13 898 171	12 058 891
Produksjon pr. årsverk	kg	463 986	338 925	286 061
Antall årsverk		33,9	41,0	42,2
Fôrfaktor (økonomisk)		1,09	1,30	1,46
Fôrpris pr. kg	kr	10,65	11,31	10,65
Salgspris pr. kg solgt laks	kr	35,17	48,57	49,24
Salgspris pr. kg solgt regnbueørret	kr	31,84	45,49	54,23
Salgspris pr. kg solgt fisk (laks og regnbueørret)	kr	34,94	48,39	49,56
Produksjonsverdi	kr	517 800 107	719 856 116	620 405 722
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	15 270 335	17 554 612	14 717 251

E.3.5. Beregnede nøkkeltall

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 2

		2015	2016	2017
Total rentabilitet	%	14,2	30,6	29,1
Driftsmargin	%	14,8	29,7	33,3
Overskuddsgrad	%	16,8	32,1	34,3
Likviditetsgrad 1	%	201,5	179,4	335,5
Likviditetsgrad 2	%	64,6	74,3	169,7
Rentedekningsgrad	%	1 128,9	3 506,2	1 496,1
Egenkapitalandel	%	43,9	42,3	51,9
Andel kortsiktig gjeld	%	27,3	32,0	18,7
Andel langsiktig gjeld	%	28,7	25,7	29,5

E.3.6. Beregnede kostnader pr. kg produsert fisk (rund vekt)

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 2

		2015	2016	2017
Smoltkostnad pr. kg	kr	2,60	3,03	4,04
Fôrkostnad pr. kg	kr	11,63	14,73	15,58
Forsikringskostnad pr. kg	kr	0,13	0,14	0,13
Lønnskostnad pr. kg	kr	1,47	1,98	2,59
Avskrivninger pr. kg	kr	1,97	1,77	1,56
Annen driftskostnad pr. kg	kr	6,81	10,45	7,37
Netto finanskostnad pr. kg	kr	0,17	0,20	0,73
Produksjonskostnad pr. kg	kr	24,79	32,31	32,01
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad pr. kg	kr	3,36	3,32	3,16
Sum kostnad pr. kg	kr	28,15	35,63	35,16

E4. Matfiskproduksjon. Resultat etter størrelse, gruppe 3 (store selskap)

E.4.1. Utvalg

		2015	2016	2017
Antall selskap i undersøkelsen	stk	26	25	24
Antall konsern i undersøkelsen	stk	7	8	7
Antall tillatelser i undersøkelsen	stk	400	459	408
Gj. antall tillatelser pr. konsern	stk	57,1	57,4	58,3

E.4.2. Resultatregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 3

		2015	2016	2017
Salgsinntekt av laks	kr	692 359 825	1 111 879 300	1 105 685 303
Salgsinntekt av regnbueørret	kr	41 200 707	94 983 191	64 092 492
Forsikringsutbetaling	kr	1 127 593	2 152 017	174 487
Annen driftsinntekt	kr	53 643 330	27 662 756	64 328 368
Sum driftsinntekter	kr	788 331 456	1 236 677 263	1 234 280 650
Smoltkostnad	kr	55 772 166	75 171 140	72 643 095
Fôrkostnad	kr	275 429 874	343 539 882	323 310 614
Forsikringskostnad (fisk)	kr	2 548 713	2 324 127	2 237 514
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad	kr	57 971 788	78 575 099	68 812 923
Beholdningsendring fisk og varer (+/-)	kr	37 862 784	58 813 517	20 502 054
Lønnskostnader	kr	48 392 936	56 740 631	64 935 437
Avskrivninger på immaterielle eiendeler	kr	0	-499 120	-1 967 406
Avskrivninger på driftsmidler	kr	34 758 718	46 704 241	48 196 938
Kostnad vedr. annen virksomhet	kr	19 319 578	19 419 323	22 517 133
Annen driftskostnad	kr	170 353 001	218 902 647	223 302 533
Sum driftskostnader	kr	626 683 989	782 064 454	803 486 728
Driftsresultat	kr	161 647 467	454 612 810	430 793 922
Finansinntekter	kr	13 077 781	15 447 463	8 308 308
Finanskostnader	kr	16 893 057	13 295 521	11 948 839
Netto finanskostnader	kr	-3 815 276	2 151 943	-3 640 531
Ord. resultat før skattekostnad	kr	157 832 190	456 764 753	427 153 391

E.4.3. Balanseregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 3

		2015	2016	2017
Immaterielle eiendeler	kr	172 562 920	193 838 486	204 292 773
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	kr	43 830 602	49 359 547	69 719 944
Oppdrettsutstyr og båter	kr	174 255 358	198 540 288	216 872 294
Driftsløsøre	kr	8 927 105	10 116 446	18 530 252
Sum varige driftsmidler	kr	227 013 064	258 016 281	305 122 490
Finansielle anleggsmidler	kr	66 498 270	51 207 215	57 199 857
Sum anleggsmidler	kr	466 074 254	503 061 982	566 615 120
Varer	kr	346 650 401	412 102 892	446 795 055
Fordringer og investeringer	kr	185 803 603	331 053 196	329 501 390
Bankinnskudd og kontanter	kr	39 281 524	114 220 063	135 700 817
Sum omløpsmidler	kr	571 735 528	857 376 151	911 997 261
Sum eiendeler	kr	1 037 809 782	1 360 438 133	1 478 612 382
Sum egenkapital	kr	433 091 275	510 979 785	572 016 206
Avsetning for forpliktelser	kr	92 436 433	106 817 274	111 132 490
Annen langsiktig gjeld	kr	203 175 614	194 992 380	220 106 350
Kortsiktig gjeld	kr	309 106 460	547 648 694	575 357 336
Sum gjeld	kr	604 718 507	849 458 347	906 596 176
Sum egenkapital og gjeld	kr	1 037 809 782	1 360 438 133	1 478 612 382

E.4.4. Salg og andre lønnsomhetsmål

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 3

		2015	2016	2017
Solgt mengde av laks (rund vekt)	kg	20 008 131	21 298 556	21 657 869
Solgt mengde av regnbueørret (rund vekt)	kg	1 288 758	1 821 395	1 418 478
Produksjon av fisk (rund vekt)	kg	20 582 417	23 350 631	22 921 514
Produksjon pr. årsverk	kg	337 977	291 683	292 258
Antall årsverk		60,9	80,1	78,4
Fôrfaktor (økonomisk)		1,25	1,26	1,31
Fôrpris pr. kg	kr	10,67	11,72	10,79
Salgspris pr. kg solgt laks	kr	34,60	52,20	51,05
Salgspris pr. kg solgt regnbueørret	kr	31,97	52,15	45,18
Salgspris pr. kg solgt fisk (laks og regnbueørret)	kr	34,44	52,20	50,69
Produksjonsverdi	kr	771 423 316	1 265 676 007	1 190 279 849
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	12 667 290	15 810 120	15 176 495

E.4.5. Beregnede nøkkeltall

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 3

		2015	2016	2017
Total rentabilitet	%	16,8	34,6	29,7
Driftsmargin	%	20,5	36,8	34,9
Overskuddsgrad	%	22,6	37,1	36,9
Likviditetsgrad 1	%	185,0	156,6	158,5
Likviditetsgrad 2	%	72,8	81,3	80,9
Rentedekningsgrad	%	1 034,3	3 535,5	3 674,9
Egenkapitalandel	%	41,7	37,6	38,7
Andel kortsiktig gjeld	%	29,8	40,3	38,9
Andel langsiktig gjeld	%	28,5	22,2	22,4

E.4.6. Beregnede kostnader pr. kg produsert fisk (rund vekt)

Gjennomsnittstall pr. selskap - gruppe 3

		2015	2016	2017
Smoltkostnad pr. kg	kr	2,71	3,22	3,17
Fôrkostnad pr. kg	kr	13,38	14,71	14,11
Forsikringskostnad pr. kg	kr	0,12	0,10	0,10
Lønnskostnad pr. kg	kr	2,35	2,43	2,83
Avskrivninger pr. kg	kr	1,69	2,00	2,10
Annen driftskostnad pr. kg	kr	6,61	9,02	7,92
Netto finanskostnad pr. kg	kr	0,19	-0,09	0,16
Produksjonskostnad pr. kg	kr	27,05	31,39	30,38
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad pr. kg	kr	2,82	3,37	3,00
Sum kostnad pr. kg	kr	29,87	34,76	33,39

E5. Matfiskproduksjon. Resultat pr. tillatelse for hele landet

E.5.1. Utvalg

		2015	2016	2017
Antall selskap i utvalget	stk	88	84	82
Antall tillatelser i utvalget	stk	683	743	683
Gj. antall tillatelser pr. selskap	stk	7,8	8,8	8,3
Antall tillatelser i drift (populasjonen) ¹⁾	stk	1 059	1 088	1 093

1) Kilde: Fiskeridirektoratets statistikk for akvakultur, endelige tall

E.5.2. Resultatregnskap

Gjennomsnittstall pr. tillatelse - hele landet

		2015	2016	2017
Salgsinntekt av laks	kr	44 684 897	59 710 331	62 351 314
Salgsinntekt av regnbueørret	kr	3 128 702	5 396 743	4 388 898
Forsikringsutbetaling	kr	183 725	90 813	44 528
Annen driftsinntekt	kr	3 090 735	2 194 210	3 493 099
Sum driftsinntekter	kr	51 088 060	67 392 097	70 277 838
Smoltkostnad	kr	3 759 230	4 102 030	4 522 366
Fôrkostnad	kr	18 199 117	18 777 883	18 985 999
Forsikringskostnad (fisk)	kr	172 661	164 283	166 029
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad	kr	4 073 155	4 205 553	4 084 071
Beholdningsendring fisk og varer (+/-)	kr	1 890 538	2 805 174	1 610 383
Lønnskostnader	kr	2 856 774	2 935 750	3 599 323
Avskrivninger på immaterielle eiendeler	kr	0	-16 794	-69 133
Avskrivninger på driftsmidler	kr	2 184 628	2 323 735	2 558 417
Kostnad vedr. annen virksomhet	kr	854 171	751 225	846 214
Annen driftskostnad	kr	10 948 795	12 677 275	13 375 444
Sum driftskostnader	kr	41 157 994	43 115 766	46 458 346
Driftsresultat	kr	9 930 066	24 276 331	23 819 492
Finansinntekt	kr	707 991	714 226	691 838
Finanskostnad	kr	924 306	666 716	717 666
Netto finanskostnader	kr	-216 315	47 510	-25 828
Ord. Resultat før skattekostnad	kr	9 713 750	24 323 841	23 793 663

E.5.3. Balanseregnskap

Gjennomsnittstall pr. tillatelse - hele landet

		2015	2016	2017
Immaterielle eiendeler	kr	9 422 424	8 833 385	10 007 188
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	kr	2 510 273	2 542 509	3 089 020
Oppdrettsutstyr og båter	kr	9 920 245	10 027 917	11 703 876
Driftsløsøre	kr	606 408	792 000	1 053 323
Sum varige driftsmidler	kr	13 036 926	13 362 427	15 846 219
Finansielle anleggsmidler	kr	4 999 558	4 978 999	6 138 171
Sum anleggsmidler	kr	27 458 908	27 174 811	31 991 577
Varer	kr	21 691 964	22 090 373	24 990 253
Fordringer og investeringer	kr	11 891 895	16 312 675	18 139 078
Bankinnskudd og kontanter	kr	3 294 173	8 207 698	10 011 414
Sum omløpsmidler	kr	36 878 031	46 610 746	53 140 745
Sum eiendeler	kr	64 336 939	73 785 557	85 132 322
Sum egenkapital	kr	27 996 092	30 876 047	38 025 818
Avsetning for forpliktelser	kr	5 466 917	5 644 698	6 082 229
Annen langsiktig gjeld	kr	12 290 907	10 820 453	12 847 247
Kortsiktig gjeld	kr	18 583 023	26 444 359	28 177 028
Sum gjeld	kr	36 340 847	42 909 510	47 106 504
Sum gjeld og egenkapital	kr	64 336 939	73 785 557	85 132 322

E.5.4. Salg og andre lønnsomhetsmål

Gjennomsnittstall pr. tillatelse - hele landet

		2015	2016	2017
Solgt mengde av laks (rundvekt, WFE)	kg	1 292 665	1 170 342	1 234 363
Solgt mengde av regnbueørret (rundvekt, WFE)	kg	101 570	116 541	92 394
Produksjon av fisk (rundvekt, WFE)	kg	1 380 496	1 290 409	1 320 224
Produksjon pr. årsverk	kg	361 461	310 089	296 720
Antall årsverk		3,8	4,2	4,4
Fôrfaktor (økonomisk)		1,23	1,25	1,32
Fôrpris pr. kg	kr	10,68	11,68	10,90
Salgspris pr. kg solgt laks	kr	34,57	51,02	50,51
Salgspris pr. kg solgt regnbueørret	kr	30,80	46,31	47,50
Salgspris pr. kg solgt fisk (laks og regnbueørret)	kr	34,29	50,59	50,30
Produksjonsverdi	kr	49 704 138	67 912 247	68 350 595
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	13 014 248	16 319 516	15 361 756

E.5.5. Beregnede nøkkeltall

Gjennomsnittstall pr. tillatelse - hele landet

		2015	2016	2017
Total rentabilitet	%	16,5	33,9	28,8
Driftsmargin	%	19,4	36,0	33,9
Overskuddsgrad	%	21,4	36,8	35,9
Likviditetsgrad 1	%	198,5	176,3	188,6
Likviditetsgrad 2	%	81,7	92,7	99,9
Rentedekningsgrad	%	1150,9	3 748,3	3 415,4
Egenkapitalandel	%	43,5	41,8	44,7
Andel kortsiktig gjeld	%	28,9	35,8	33,1
Andel langsiktig gjeld	%	27,6	22,3	22,2

E.5.6. Beregnede kostnader pr. kg produsert fisk (rund vekt)

Gjennomsnittstall pr. tillatelse - hele landet

		2015	2016	2017
Smoltkostnad pr. kg	kr	2,72	3,18	3,43
Fôrkostnad pr. kg	kr	13,18	14,55	14,38
Forsikringskostnad pr. kg	kr	0,13	0,13	0,13
Lønnskostnad pr. kg	kr	2,07	2,28	2,73
Avskrivninger pr. kg	kr	1,58	1,80	1,94
Annen driftskostnad pr. kg	kr	6,31	8,71	8,13
Netto finanskostnad pr. kg	kr	0,16	-0,04	0,02
Produksjonskostnad pr. kg	kr	26,15	30,60	30,74
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad pr. kg	kr	2,95	3,26	3,09
Sum kostnad pr. kg	kr	29,10	33,86	33,84

E6. Matfiskproduksjon. Spredningstabeller

E.6.1. Produksjonskostnader pr. kg for hvert enkelt selskap, plassering i utvalget, samt ulike spredningsmål i 2017

Plass	Kroner	Plass	Kroner	Plass	Kroner	Spredningsmål	Prod. kostn. pr. kg
1.	14,60	41.	30,64	81.	48,73	Gjennomsnitt	30,74
2.	16,09	42.	30,67	82.	48,78	Maksimum	48,78
3.	17,36	43.	31,23			Minimum	14,60
4.	19,93	44.	31,42			Standardavvik	7,24
5.	20,96	45.	31,61			Std/gj.snitt	0,24
6.	20,96	46.	31,76				
7.	21,66	47.	31,89				
8.	22,13	48.	31,96				
9.	22,18	49.	32,07				
10.	22,84	50.	32,13				
11.	23,45	51.	32,15				
12.	24,13	52.	32,25				
13.	24,13	53.	32,26				
14.	24,14	54.	32,53				
15.	24,42	55.	32,78				
16.	24,55	56.	33,57				
17.	24,74	57.	33,61				
18.	25,41	58.	33,71				
19.	25,80	59.	33,91				
20.	25,84	60.	33,94				
21.	25,93	61.	35,10				
22.	26,10	62.	35,30				
23.	26,40	63.	35,38				
24.	26,40	64.	35,73				
25.	26,44	65.	35,91				
26.	26,66	66.	37,01				
27.	26,82	67.	37,29				
28.	26,84	68.	37,38				
29.	27,05	69.	37,56				
30.	27,25	70.	37,60				
31.	27,51	71.	38,47				
32.	27,63	72.	40,11				
33.	28,74	73.	40,60				
34.	28,79	74.	40,75				
35.	29,02	75.	40,98				
36.	29,32	76.	41,31				
37.	30,16	77.	43,33				
38.	30,18	78.	44,37				
39.	30,38	79.	45,22				
40.	30,51	80.	46,20				

E.6.2. Økonomisk førfaktor for hvert enkelt selskap, plassering i utvalget, samt ulike spredningsmål i 2017

Plass	Faktor	Plass	Faktor	Plass	Faktor	Spredningsmål	Økonomisk førfaktor
1.	0,40	41.	1,28	81.	1,85	Gjennomsnitt	1,32
2.	0,81	42.	1,29	82.	1,92	Maksimum	1,92
3.	0,83	43.	1,30			Minimum	0,40
4.	0,94	44.	1,31			Standardavvik	0,25
5.	0,99	45.	1,31			Std/gj.snitt	0,19
6.	1,02	46.	1,31				
7.	1,03	47.	1,31				
8.	1,07	48.	1,32				
9.	1,07	49.	1,33				
10.	1,07	50.	1,34				
11.	1,08	51.	1,35				
12.	1,08	52.	1,35				
13.	1,09	53.	1,37				
14.	1,12	54.	1,37				
15.	1,12	55.	1,38				
16.	1,14	56.	1,38				
17.	1,14	57.	1,38				
18.	1,15	58.	1,43				
19.	1,15	59.	1,44				
20.	1,16	60.	1,46				
21.	1,16	61.	1,46				
22.	1,16	62.	1,46				
23.	1,17	63.	1,47				
24.	1,17	64.	1,47				
25.	1,19	65.	1,50				
26.	1,20	66.	1,51				
27.	1,20	67.	1,53				
28.	1,20	68.	1,54				
29.	1,22	69.	1,57				
30.	1,23	70.	1,60				
31.	1,24	71.	1,60				
32.	1,24	72.	1,61				
33.	1,25	73.	1,61				
34.	1,25	74.	1,63				
35.	1,25	75.	1,68				
36.	1,26	76.	1,69				
37.	1,26	77.	1,70				
38.	1,27	78.	1,73				
39.	1,27	79.	1,77				
40.	1,28	80.	1,83				

E.6.3. Driftsmargin for hvert enkelt selskap, plassering i utvalget, samt ulike spredningsmål i 2017

Plass.	Prosent	Plass.	Prosent	Plass.	Prosent	Spredningsmål	Driftsmargin
1.	49,5	41.	35,2	81.	-1,2	Gjennomsnitt	33,89
2.	48,4	42.	35,0	82.	-13,7	Maksimum	49,53
3.	48,2	43.	34,5			Minimum	-13,65
4.	48,0	44.	33,3			Standardavvik	11,68
5.	47,6	45.	33,2			Std/gj.snitt	0,34
6.	47,1	46.	33,0				
7.	47,0	47.	32,9				
8.	46,7	48.	32,3				
9.	46,0	49.	31,2				
10.	46,0	50.	30,0				
11.	45,8	51.	29,9				
12.	45,3	52.	29,6				
13.	44,9	53.	29,6				
14.	44,5	54.	29,6				
15.	44,2	55.	28,6				
16.	43,2	56.	28,5				
17.	43,0	57.	27,7				
18.	42,4	58.	27,2				
19.	42,1	59.	27,1				
20.	42,0	60.	27,0				
21.	41,6	61.	26,8				
22.	41,5	62.	26,1				
23.	41,3	63.	25,1				
24.	41,2	64.	24,6				
25.	41,2	65.	24,6				
26.	40,8	66.	24,4				
27.	40,3	67.	24,4				
28.	39,6	68.	23,7				
29.	39,6	69.	22,3				
30.	37,8	70.	21,8				
31.	37,8	71.	21,0				
32.	37,5	72.	19,8				
33.	37,4	73.	18,8				
34.	37,2	74.	18,3				
35.	37,2	75.	17,8				
36.	37,0	76.	17,2				
37.	36,9	77.	16,4				
38.	36,6	78.	13,6				
39.	36,1	79.	12,6				
40.	35,9	80.	12,5				

E7. Settefiskproduksjon. Resultat pr. selskap for hele landet

E.7.1. Utvalg

		2015	2016	2017
Antall selskaper i undersøkelsen	stk	78	77	68
Antall tillatelser i undersøkelsen	stk	153	156	139
Gj. antall tillatelser pr. selskap	stk	2,0	2,0	2,0
Antall tillatelser i drift (populasjonen) ¹⁾	stk	189	187	194

1) Kilde: Fiskeridirektoratets statistikk for akvakultur, endelige tall

E.7.2. Resultatregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - Hele landet

		2015	2016	2017
Salgsinntekt av smolt	kr	43 244 466	49 198 765	56 344 903
Salgsinntekt av yngel	kr	1 523 786	1 768 545	1 606 697
Salgsinntekt av rogn	kr	1 451 212	684 597	1 012 265
Forsikringsutbetalinger	kr	294 073	288 397	197 103
Annen driftsinntekt	kr	1 077 760	434 744	761 212
Sum driftsinntekter	kr	47 591 297	52 375 049	59 922 180
Rogn/yngelkostnad	kr	5 890 521	8 050 259	8 723 021
Fôrkostnad	kr	8 270 496	8 327 267	9 015 701
Forsikringskostnad	kr	388 491	416 356	575 537
Vaksinasjonskostnad	kr	4 610 234	6 291 125	6 974 066
Beholdningsendring (+/-)	kr	-608 525	958 370	165 428
Lønnskostnad	kr	8 313 603	9 299 209	10 733 679
Avskrivninger på immaterielle eiendeler	kr	0	0	0
Avskrivninger på driftsmidler	kr	3 950 380	3 994 611	5 401 931
Elektrisitetskostnad	kr	1 899 626	2 377 817	3 039 329
Annen driftskostnad	kr	8 765 262	8 246 066	9 917 687
Sum driftskostnader	kr	42 697 137	46 044 339	54 215 523
Driftsresultat	kr	4 894 160	6 330 711	5 706 656
Finansinntekter	kr	288 882	450 655	1 224 281
Finanskostnader	kr	1 388 596	1 491 118	1 931 576
Netto finansposter	kr	-1 099 715	-1 040 463	-707 295
Ord. resultat før skattekostnad	kr	3 794 445	5 290 248	4 999 362

E.7.3. Balanseregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - Hele landet

Eiendeler:		2015	2016	2017
Immaterielle eiendeler	kr	942 416	722 962	1 186 925
Bygninger og annen fast eiendom	kr	24 001 649	29 888 904	36 953 175
Produksjonsutstyr	kr	18 168 654	19 941 607	27 404 135
Driftsløsøre	kr	1 228 623	1 019 007	592 726
Sum varige driftsmidler	kr	43 398 926	50 849 519	64 950 036
Finansielle anleggsmidler	kr	5 218 603	7 651 372	7 108 668
Sum anleggsmidler	kr	49 559 945	59 223 853	73 245 629
Varer	kr	14 902 527	16 588 833	18 829 049
Fordringer og investeringer	kr	9 085 067	8 261 108	8 744 414
Kontanter og bankinnskudd	kr	4 819 506	6 576 142	5 942 567
Sum omløpsmidler	kr	28 807 100	31 426 084	33 516 031
Sum eiendeler	kr	78 367 045	90 649 937	106 761 659
Egenkapital	kr	29 726 586	33 483 006	43 711 317
Avsetning for forpliktelse	kr	4 017 449	4 360 965	4 863 003
Annen langsiktig gjeld	kr	26 474 456	29 961 978	37 077 353
Kortsiktig gjeld	kr	18 148 554	22 843 988	21 109 987
Sum gjeld	kr	48 640 459	57 166 931	63 050 342
Sum gjeld og egenkapital	kr	78 367 045	90 649 937	106 761 659

E.7.4. Salg og andre lønnsomhetsmål

Gjennomsnittstall pr. selskap - Hele landet

		2015	2016	2017
Salg av smolt	stk	4 260 398	4 264 389	4 684 861
Salg av yngel	stk	441 994	519 454	508 770
Salg av fisk (yngel og smolt)	stk	4 702 392	4 783 842	5 193 631
Andel yngel av totalt salg	%	9,4	10,9	9,8
Salg av rogn	stk	2 457 603	953 208	1 112 338
Antall årsverk		12,2	13,1	13,7
Salg av fisk pr. årsverk	stk	386 315	365 516	378 565
Salgspris pr. stk solgt smolt	kr	10,15	11,54	12,03
Salgspris pr. stk solgt yngel	kr	3,45	3,40	3,16
Salgspris pr. stk solgt yngel og smolt	kr	9,52	10,65	11,16
Produksjonsverdi	kr	45 610 939	52 610 278	59 129 293
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	3 747 068	4 019 758	4 309 946

E.7.5. Beregnede nøkkeltall

Gjennomsnittstall pr. selskap - Hele landet

		2015	2016	2017
Totalrentabilitet	%	6,6	7,5	6,5
Driftsmargin	%	10,3	12,1	9,5
Overskuddsgrad	%	11,4	12,9	11,7
Likviditetsgrad 1	%	158,7	137,6	158,8
Likviditetsgrad 2	%	76,6	65,0	69,6
Rentedekningsgrad	%	373,3	454,8	358,8
Egenkapitalandel	%	37,9	36,9	40,9
Andel av kortsiktig gjeld	%	23,2	25,2	19,8
Andel av langsiktig gjeld	%	38,9	37,9	39,3

E.7.6. Beregnede kostnader pr. stk solgt fisk (smolt og yngel)

Gjennomsnittstall pr. selskap - Hele landet

		2015	2016	2017
Rogn og yngelkostnad pr. stk	kr	1,25	1,68	1,68
Fôrkostnad pr. stk	kr	1,76	1,74	1,74
Forsikringskostnad pr. stk	kr	0,08	0,09	0,11
Vaksinasjonskostnad pr. stk	kr	0,98	1,32	1,34
Lønnskostnad pr. stk	kr	1,77	1,94	2,07
Avskrivninger pr. stk	kr	0,84	0,84	1,04
Elektrisitetskostnad pr. stk	kr	0,40	0,50	0,59
Annen driftskostnad pr. stk	kr	1,86	1,72	1,91
Netto finanskostnad pr. stk	kr	0,23	0,22	0,14
Produksjonskostnader pr. stk	kr	9,18	10,04	10,61

E8. Settefiskproduksjon. Resultat etter produksjonsform, selskap uten yngelsalg

E.8.1. Utvalg

		2015	2016	2017
Antall selskaper i undersøkelsen	stk	55	55	51
Antall tillatelser i undersøkelsen	stk	76	81	73
Gj. antall tillatelser pr. selskap	stk	1,4	1,5	1,4

E.8.2. Resultatregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - selskap uten yngelsalg

		2015	2016	2017
Salgsinntekt av smolt	kr	33 442 537	37 251 345	45 562 216
Salgsinntekt av yngel	kr	0	0	0
Salgsinntekt av rogn	kr	5 355	782 400	583 098
Forsikringsutbetalinger	kr	415 219	236 632	253 786
Annen driftsinntekt	kr	887 487	579 639	794 321
Sum driftsinntekter	kr	34 750 598	38 850 016	47 193 421
Rogn/yngelkostnad	kr	5 453 352	5 698 739	7 330 122
Førkostnad	kr	4 719 647	5 714 435	6 924 431
Forsikringskostnad	kr	329 234	335 563	421 963
Vaksinasjonskostnad	kr	3 660 562	4 533 777	5 114 039
Beholdningsendring (+/-)	kr	560 457	537 252	906 434
Lønnskostnad	kr	5 225 535	5 984 887	7 285 155
Avskrivninger på immaterielle eiendeler	kr	0	0	0
Avskrivninger på driftsmidler	kr	3 498 136	3 548 469	5 410 509
Elektrisitetskostnad	kr	1 428 178	1 566 010	2 127 290
Annen driftskostnad	kr	7 405 324	6 459 160	8 277 035
Sum driftskostnader	kr	31 159 510	33 303 788	41 984 110
Driftsresultat	kr	3 591 088	5 546 228	5 209 310
Finansinntekter	kr	197 379	334 868	380 121
Finanskostnader	kr	1 143 615	1 129 097	1 412 142
Netto finansposter	kr	-946 236	-794 229	-1 032 021
Ord. Resultat før skattekostnad	kr	2 644 852	4 752 000	4 177 290

E.8.3. Balanseregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - selskap uten yngelsalg

		2015	2016	2017
Immaterielle eiendeler	kr	1 014 657	827 769	1 404 217
Bygninger og annen fast eiendom	kr	27 796 753	32 040 988	42 472 222
Produksjonsutstyr	kr	17 944 088	18 609 923	28 677 583
Driftsløsøre	kr	716 412	978 040	554 512
Sum varige driftsmidler	kr	46 457 253	51 628 951	71 704 318
Finansielle anleggsmidler	kr	4 483 501	9 151 222	8 782 715
Sum anleggsmidler	kr	51 955 411	61 607 942	81 891 249
Varer	kr	15 001 929	16 380 423	20 258 866
Fordringer og investeringer	kr	9 201 283	9 082 788	9 050 041
Kontanter og bankinnskudd	kr	5 442 705	7 082 390	6 806 259
Sum omløpsmidler	kr	29 645 917	32 545 601	36 115 166
Sum eiendeler	kr	81 601 328	94 153 543	118 006 416
Egenkapital	kr	30 882 060	36 334 587	48 361 269
Avsetning for forpliktelse	kr	3 652 334	4 059 731	4 899 413
Annen langsiktig gjeld	kr	30 213 775	32 531 545	43 611 552
Kortsiktig gjeld	kr	16 853 159	21 227 680	21 134 181
Sum gjeld	kr	50 719 267	57 818 956	69 645 146
Sum gjeld og egenkapital	kr	81 601 328	94 153 543	118 006 416

E.8.4. Salg og andre lønnsomhetsmål

Gjennomsnittstall pr. selskap - selskap uten yngelsalg

		2015	2016	2017
Salg av smolt	stk	3 146 040	3 178 672	3 723 028
Salg av yngel	stk	0	0	0
Salg av fisk (yngel og smolt)	stk	3 146 040	3 178 672	3 723 028
Andel yngel av totalt salg	%	0	0	0
Salg av rogn	stk	10 909	1 140 582	820 706
Antall årsverk		8,0	8,4	9,5
Salg av fisk pr. årsverk	stk	391 414	376 953	390 535
Salgspris pr. stk solgt smolt	kr	10,63	11,72	12,24
Salgspris pr. stk solgt yngel	kr	-	-	-
Salgspris pr. stk solgt yngel og smolt	kr	10,63	11,72	12,24
Produksjonsverdi	kr	34 008 349	38 570 997	47 051 747
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	4 231 138	4 574 063	4 935 599

E.8.5. Beregnede nøkkeltall

Gjennomsnittstall pr. selskap - selskap uten yngelsalg

		2015	2016	2017
Totalrentabilitet	%	4,6	6,2	4,7
Driftsmargin	%	10,3	14,3	11,0
Overskuddsgrad	%	11,1	15,2	11,9
Likviditetsgrad 1	%	175,9	153,3	170,9
Likviditetsgrad 2	%	86,9	76,2	75,0
Rentedekningsgrad	%	331,3	520,9	395,8
Egenkapitalandel	%	37,8	38,6	41,0
Andel av kortsiktig gjeld	%	20,7	22,5	17,9
Andel av langsiktig gjeld	%	41,5	38,9	41,1

E.8.6. Beregnede kostnader pr. stk solgt fisk

Gjennomsnittstall pr. selskap - selskap uten yngelsalg

		2015	2016	2017
Rogn og yngelkostnad pr. stk	kr	1,73	1,79	1,97
Fôrkostnad pr. stk	kr	1,50	1,80	1,86
Forsikringskostnad pr. stk	kr	0,10	0,11	0,11
Vaksinasjonskostnad pr. stk	kr	1,16	1,43	1,37
Lønnskostnad pr. stk	kr	1,66	1,88	1,96
Avskrivninger pr. stk	kr	1,11	1,12	1,45
Elektrisitetskostnad pr. stk	kr	0,45	0,49	0,57
Annen driftskostnad pr. stk	kr	2,35	2,03	2,22
Netto finanskostnad pr. stk	kr	0,30	0,25	0,28
Produksjonskostnader pr. stk	kr	10,38	10,90	11,80

E9. Settefiskproduksjon. Resultat etter produksjonsform, selskap med yngelsalg

E.9.1. Utvalg

		2015	2016	2017
Antall selskaper i undersøkelsen	stk	23	22	17
Antall tillatelser i undersøkelsen	stk	77	75	66
Gj. antall tillatelser pr. selskap	stk	3,3	3,4	3,9

E.9.2. Resultatregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - selskap med yngelsalg

		2015	2016	2017
Salgsinntekt av smolt	kr	66 683 861	79 067 316	88 692 965
Salgsinntekt av yngel	kr	5 167 622	6 189 908	6 426 789
Salgsinntekt av rogn	kr	4 908 696	440 091	2 299 765
Forsikringsutbetalinger	kr	4 376	417 810	27 055
Annen driftsinntekt	kr	1 532 760	72 507	661 883
Sum driftsinntekter	kr	78 297 316	86 187 632	98 108 457
Rogn/yngelkostnad	kr	6 935 926	13 929 059	12 901 718
Førkostnad	kr	16 761 657	14 859 345	15 289 509
Forsikringskostnad	kr	530 192	618 339	1 036 261
Vaksinasjonskostnad	kr	6 881 188	10 684 495	12 554 146
Beholdningsendring (+/-)	kr	-3 403 916	2 011 164	-2 057 589
Lønnskostnad	kr	15 698 113	17 585 014	21 079 251
Avskrivninger på immaterielle eiendeler	kr	0	0	0
Avskrivninger på driftsmidler	kr	5 031 835	5 109 965	5 376 197
Elektrisitetskostnad	kr	3 027 001	4 407 335	5 775 449
Annen driftskostnad	kr	12 017 287	12 713 330	14 839 643
Sum driftskostnader	kr	70 287 114	77 895 716	90 909 762
Driftsresultat	kr	8 010 202	8 291 916	7 198 695
Finansinntekter	kr	507 691	740 122	3 756 761
Finanskostnader	kr	1 974 420	2 396 170	3 489 878
Netto finansposter	kr	-1 466 729	-1 656 049	266 883
Ord. resultat før skattekostnad	kr	6 543 473	6 635 867	7 465 578

E.9.3. Balanseregnskap

Gjennomsnittstall pr. selskap - selskap med yngelsalg

Eiendeler:		2015	2016	2017
Immaterielle eiendeler	kr	759 913	427 036	384 615
Bygninger og annen fast eiendom	kr	14 414 016	23 812 432	16 575 155
Produksjonsutstyr	kr	18 735 980	23 701 656	22 702 172
Driftsløsøre	kr	2 522 629	1 134 680	733 823
Sum varige driftsmidler	kr	35 672 626	48 648 768	40 011 151
Finansielle anleggsmidler	kr	7 075 702	3 416 502	927 572
Sum anleggsmidler	kr	43 508 241	52 492 306	41 323 338
Varer	kr	14 651 407	17 177 286	13 549 725
Fordringer og investeringer	kr	8 791 471	5 941 073	7 615 947
Kontanter og bankinnskudd	kr	3 245 107	5 146 735	2 753 550
Sum omløpsmidler	kr	26 687 985	28 265 095	23 919 222
Sum eiendeler	kr	70 196 226	80 757 401	65 242 559
Egenkapital	kr	26 807 494	25 431 482	26 542 263
Avsetning for forpliktelse	kr	4 939 846	5 211 508	4 728 565
Annen langsiktig gjeld	kr	17 027 756	22 706 731	12 951 077
Kortsiktig gjeld	kr	21 421 131	27 407 681	21 020 654
Sum gjeld	kr	43 388 732	55 325 919	38 700 296
Sum gjeld og egenkapital	kr	70 196 226	80 757 401	65 242 559

E.9.4. Salg og andre lønnsomhetsmål

Gjennomsnittstall pr. selskap - selskap med yngelsalg

		2015	2016	2017
Salg av smolt	stk	6 925 169	6 978 681	7 570 360
Salg av yngel	stk	1 498 936	1 818 088	2 035 079
Salg av fisk (yngel og smolt)	stk	8 424 105	8 796 769	9 605 439
Andel yngel av totalt salg	%	17,8	20,7	21,2
Salg av rogn	stk	8 308 391	484 773	1 987 235
Antall årsverk		22,1	24,7	26,3
Salg av fisk pr. årsverk	stk	381 872	355 765	365 536
Salgspris pr. stk solgt smolt	kr	9,63	11,33	11,72
Salgspris pr. stk solgt yngel	kr	3,45	3,40	3,16
Salgspris pr. stk solgt yngel og smolt	kr	8,53	9,69	9,90
Produksjonsverdi	kr	73 356 264	87 708 479	95 361 930
Produksjonsverdi pr. årsverk	kr	3 325 307	3 547 164	3 629 013

E.9.5. Beregnede nøkkeltall

Gjennomsnittstall pr. selskap - selskap med yngelsalg

		2015	2016	2017
Totalrentabilitet	%	12,1	11,2	16,8
Driftsmargin	%	10,2	9,6	7,3
Overskuddsgrad	&	11,6	10,3	11,5
Likviditetsgrad 1	%	124,6	103,1	113,8
Likviditetsgrad 2	%	56,2	40,5	49,3
Rentedekningsgrad	%	431,4	376,9	313,9
Egenkapitalandel	%	38,2	31,5	40,7
Andel av kortsiktig gjeld	%	30,5	33,9	32,2
Andel av langsiktig gjeld	%	31,3	34,6	27,1

E.9.6. Beregnede kostnader pr. stk solgt fisk

Gjennomsnittstall pr. selskap - selskap med yngelsalg

		2015	2016	2017
Rogn og yngelkostnad pr. stk	kr	0,82	1,58	1,34
Fôrkostnad pr. stk	kr	1,99	1,69	1,59
Forsikringskostnad pr. stk	kr	0,06	0,07	0,11
Vaksinasjonskostnad pr. stk	kr	0,82	1,21	1,31
Lønnskostnad pr. stk	kr	1,86	2,00	2,19
Avskrivninger pr. stk	kr	0,60	0,58	0,56
Elektrisitetskostnad pr. stk	kr	0,36	0,50	0,60
Annen driftskostnad pr. stk	kr	1,43	1,45	1,54
Netto finanskostnad pr. stk	kr	0,17	0,19	-0,03
Produksjonskostnader pr. stk	kr	8,11	9,27	9,22

E10. Settefiskproduksjon. Spredningstabeller

E.10.1. Salg av fisk (yngel og smolt) for hvert enkelt selskap, plassering i utvalget, samt ulike spredningsmål for salg av fisk i 2017

Plass.	Stk	Plass.	Stk	Spredningsmål	Salg av fisk
1.	63 326 000	41.	2 515 000	Gjennomsnitt	5 193 631
2.	19 116 000	42.	2 500 000	Maksimum	63 326 000
3.	19 080 000	43.	2 463 000	Minimum	459 078
4.	12 937 000	44.	2 400 000	Standardavvik	8 203 122
5.	12 700 000	45.	2 140 000	Std. avvik/gj.snitt	1,58
6.	11 291 000	46.	2 023 000		
7.	11 290 367	47.	2 000 000		
8.	11 002 000	48.	1 819 000		
9.	8 930 000	49.	1 715 000		
10.	8 257 000	50.	1 632 000		
11.	8 200 000	51.	1 620 000		
12.	8 195 000	52.	1 565 000		
13.	8 000 000	53.	1 442 000		
14.	7 551 000	54.	1 288 000		
15.	5 837 000	55.	1 270 000		
16.	5 683 000	56.	1 200 000		
17.	5 650 000	57.	1 200 000		
18.	5 262 460	58.	1 135 000		
19.	5 238 000	59.	1 134 000		
20.	4 804 000	60.	1 130 000		
21.	4 600 000	61.	1 130 000		
22.	4 516 000	62.	1 066 000		
23.	4 397 000	63.	1 063 000		
24.	4 357 000	64.	950 000		
25.	3 794 000	65.	929 000		
26.	3 758 000	66.	865 000		
27.	3 727 000	67.	739 000		
28.	3 614 000	68.	459 078		
29.	3 594 000				
30.	3 529 000				
31.	3 357 000				
32.	3 276 000				
33.	3 219 000				
34.	3 093 000				
35.	2 992 000				
36.	2 846 000				
37.	2 771 000				
38.	2 705 000				
39.	2 645 000				
40.	2 635 000				

E.10.2. Produksjonskostnader pr. stk solgt fisk (yngel og smolt) for hvert enkelt selskap, plassering i utvalget, samt ulike spredningsmål for produksjonskostnad pr. stk i 2017

Plass.	Kroner	Plass.	Kroner	Spredningsmål	Prod. kost. pr. stk
1.	4,32	41.	11,93	Gjennomsnitt	10,61
2.	4,39	42.	12,01	Maksimum	20,87
3.	5,10	43.	12,06	Minimum	4,32
4.	6,48	44.	12,30	Standardavvik	3,38
5.	6,89	45.	12,30	Std. avvik/gj.snitt	0,32
6.	6,97	46.	12,39		
7.	7,46	47.	12,72		
8.	8,09	48.	12,77		
9.	8,14	49.	13,04		
10.	8,33	50.	13,12		
11.	8,42	51.	13,22		
12.	8,49	52.	13,31		
13.	8,69	53.	14,03		
14.	9,05	54.	14,13		
15.	9,40	55.	14,22		
16.	9,52	56.	14,23		
17.	9,53	57.	14,44		
18.	9,65	58.	14,83		
19.	9,88	59.	15,00		
20.	9,92	60.	15,08		
21.	10,07	61.	15,75		
22.	10,07	62.	15,98		
23.	10,17	63.	16,70		
24.	10,52	64.	16,90		
25.	10,55	65.	18,41		
26.	10,58	66.	19,01		
27.	10,69	67.	19,48		
28.	10,77	68.	20,87		
29.	10,88				
30.	10,93				
31.	10,96				
32.	10,99				
33.	11,02				
34.	11,12				
35.	11,13				
36.	11,13				
37.	11,24				
38.	11,28				
39.	11,51				
40.	11,63				

E.10.3. Driftsmargin for hvert enkelt selskap, plassering i utvalget, samt ulike spredningsmål for driftsmargin i 2017

Plass.	Prosent	Plass.	Prosent	Spredningsmål	Driftsmargin
1.	37,5	41.	8,6	Gjennomsnitt	9,5
2.	34,4	42.	8,6	Maksimum	37,5
3.	31,8	43.	8,5	Minimum	-34,6
4.	27,3	44.	8,1	Standardavvik	14,8
5.	26,9	45.	7,9	Std. avvik/gj.snitt	1,56
6.	26,5	46.	7,0		
7.	26,4	47.	5,9		
8.	25,0	48.	5,2		
9.	24,8	49.	5,0		
10.	24,8	50.	2,6		
11.	23,5	51.	2,3		
12.	22,7	52.	2,1		
13.	21,6	53.	1,8		
14.	21,4	54.	1,0		
15.	20,5	55.	-0,4		
16.	20,2	56.	-0,6		
17.	18,6	57.	-2,5		
18.	18,5	58.	-5,2		
19.	18,1	59.	-6,6		
20.	17,5	60.	-8,1		
21.	17,5	61.	-8,9		
22.	17,3	62.	-11,7		
23.	17,2	63.	-16,9		
24.	16,2	64.	-18,0		
25.	15,4	65.	-21,6		
26.	14,8	66.	-23,8		
27.	14,2	67.	-30,7		
28.	13,9	68.	-34,6		
29.	13,6				
30.	13,6				
31.	13,0				
32.	12,8				
33.	12,0				
34.	12,0				
35.	11,9				
36.	11,8				
37.	11,7				
38.	10,4				
39.	10,3				
40.	10,0				

F. Definisjoner

Vi skal her se på ulike definisjoner og beregninger som er brukt i lønnsomhetsundersøkelsen for produksjon av laks og regnbueørret i 2017.

Noen definisjoner er lik for både matfisk- og settefiskproduksjon. Disse definisjonene blir presentert først under F1. Definisjoner som er særegen for matfiskproduksjon er presentert under F2, mens definisjoner som er særegen for settefiskproduksjon fremkommer under F3.

F1. Definisjoner - felles

F.1.1. Forsikringsutbetaling

Her er det tatt med alle forsikringsutbetalinger som gjelder tap av fisk, og som er bokført i 2017. Dette er gjort for å få med forsikringsutbetalingene det året de får innvirkning på inntektene i årsregnskapet.

F.1.2. Annen driftsinntekt

Ordinære inntekter som ikke inngår i hovedvirksomheten, men som likevel har en naturlig tilknytning til hovedvirksomheten. Dette kan f.eks. være salg av rogn, fôr, videreformidling av smolt, leieinntekter, pakkeinntekter etc.

På grunn av disse inntektene vil kostnader ved oppdrettsdelen ikke være helt reelle. Grensen for å utelate ett selskap med høy annen driftsinntekt er:

- 10 prosent; dersom annen ordinær driftsinntekt ikke er knyttet til oppdrettsvirksomheten f.eks. butikk og,
- 30 prosent; dersom annen ordinær driftsinntekter er knyttet til oppdrettsvirksomhet f.eks inntekter fra eget slakteri.

F.1.3. Sum driftsinntekt

Er definert som summen av salgsinntekter, forsikringsutbetalinger og annen driftsinntekt.

F.1.4. Avskrivninger på immaterielle eiendeler

Avskrivninger på immaterielle eiendeler som er oppgitt i regnskapene. Immaterielle eiendeler omfatter tillatelser/konsesjoner, goodwill etc. Goodwill kan også omfatte inntektsføring av negativ goodwill i forbindelse med virksomhets overtakelse.

F.1.5. Avskrivninger på driftsmidler

Avskrivninger på driftsmidler som er oppgitt i regnskapene. Driftsmidler omfatter bygninger, fast eiendom, produksjonsutstyr, kar, merder, nøter, båter etc.

F.1.6. Annen driftskostnad

Omfatter vedlikehold, leiekostnader, kontorutgifter, reparasjoner etc.

F.1.7. Driftsresultat

Er definert som sum driftsinntekt minus sum driftskostnad

F.1.8. Netto finansposter

Renter på lån og andre finanskostnader fratrukket renter av bankinnskudd og andre finansinntekter.

F.1.9. Ordinær resultat før skattekostnad

Er definert som driftsresultat pluss finansinntekt minus finanskostnader.

F.1.10. Immaterielle eiendeler

Verdi per 31.12. på tillatelser, goodwill etc. som er oppgitt i regnskapene.

F.1.11. Finansielle anleggsmidler

Eksempel på finansielle anleggsmidler er andeler i salgslag, andre oppdrettsanlegg, slakterier m.m., samt aksjer.

F.1.12. Sum anleggsmidler

Er definert som summen av immaterielle , varige driftsmidler og finansielle anleggsmidler.

F.1.13. Sum omløpsmidler

Er definert som summen av varer, fordringer og investeringer, bankinnskudd og kontanter.

F.1.14. Sum eiendeler

Er definert som sum anleggsmidler pluss sum omløpsmidler.

F.1.15. Egenkapital

Egenkapital blir regnet som en restpost, der sum eiendeler fratrukket avsetning for forpliktelse, annen langsiktig gjeld og kortsiktig gjeld er lik egenkapital.

F.1.16. Kortsiktig gjeld

Kortsiktig gjeld er gjeld som forfaller innen ett år eller som er knyttet til driftssyklusen, f.eks. leverandørgjeld, skyldig merverdiavgift og kassekreditt.

F.1.17. Antall årsverk

Antall årsverk som er utført i anlegget i løpet av året. Vi bruker det samme timetallet per årsverk som Budsjettnemda for jordbruket, der et årsverk er satt til 1845 timer. Både lønnet og ulønnet arbeidsinnsats er tatt med.

F.1.18. Totalrentabilitet

$$\frac{(\text{Driftsresultat} + \text{Finansinntekt}) * 100}{\text{Sum eiendeler}}$$

F.1.19. Driftsmargin

$$\frac{\text{Driftsresultat} * 100}{\text{Sum driftsinntekt}}$$

F.1.20. Overskuddsgrad

$$\frac{(\text{Driftsresultat} + \text{Finansinntekter}) * 100}{\text{Produksjonsverdi}}$$

F.1.21. Likviditetsgrad 1

$$\frac{\text{Sum omløpsmidler} * 100}{\text{Kortsiktig gjeld}}$$

F.1.22. Likviditetsgrad 2

$$\frac{(\text{Sum omløpsmidler} - \text{varer}) * 100}{\text{Kortsiktig gjeld}}$$

F.1.23. Rentedeckningsgrad

$$\frac{(\text{Driftsresultat} + \text{Finansinntekter}) * 100}{\text{Finanskostnader}}$$

F.1.24. Egenkapitalandel

$$\frac{\text{Egenkapital} * 100}{\text{Sum eiendeler}}$$

F.1.25. Andel av kortsiktig gjeld

$$\frac{\text{Kortsiktig gjeld} * 100}{\text{Sum eiendeler}}$$

F.1.26. Andel av langsiktig gjeld

$$\frac{(\text{Avs. for forplikt.} + \text{annen langs. gjeld}) * 100}{\text{Sum eiendeler}}$$

F2. Definisjoner – matfiskproduksjon

F.2.1. Salgsinntekt av laks

Den inntekt selskapet har hatt på egenprodusert laks ved leveranse til slakt og/eller leveranse av mindre levende fisk til videre produksjon.

F.2.2. Salgsinntekt av regnbueørret

Den inntekt selskapet har hatt på egenprodusert regnbueørret ved leveranse til slakt og/eller leveranse av mindre levende fisk til videre produksjon.

F.2.3. Beholdningsendring fisk og varer

Beholdningsendring på fisk og varer som er oppgitt i regnskapene.

F.2.4. Kostnad vedr. annen virksomhet

Omfatter kostnader som oppdrettsselskapet har, og som ikke kan knyttes til matfiskproduksjon av laks og regnbueørret, f.eks. kostnader ved drift av eget slakteri eller kostnader ved drift av settefiskanlegg.

F.2.5. Sum driftskostnader

Er definert som summen av smoltkostnad, førkostnad, forsikringskostnad, slaktekostnad, lønnskostnad, avskrivninger, kostnader vedrørende annen virksomhet, annen driftskostnad fratrukket beholdningsendring fisk og varer.

F.2.6. Tomter bygninger og annen fast eiendom

Verdi per 31.12. på bygninger, fast eiendom og annen faste installasjoner oppgitt i regnskapene.

F.2.7. Oppdrettsutstyr og båter

Verdi per 31.12. på merder, nøter, fôrautomater og annen produksjonsutstyr, samt båter.

F.2.8. Varer

Verdi av levende fisk, frossenfisk på lager etc.

F.2.9. Solgt mengde av laks og regnbueørret

Solgt mengde er oppgitt til rund vekt (Whole fish equivalent (WFE)). Ved omregning til rund vekt fra sløyd vekt og sløyd hodekappet vekt har vi benyttet omregningsfaktorer fra NS 9417:2012 "Laks og regnbueørret. Enhetlig terminologi og metoder for dokumentasjon av produksjon".

Omregningsfaktor for laks

Tilstand	Hodekappet = 1	Sløyd vekt = 1	Rund vekt = 1	Levende vekt = 1
Levende vekt	1,350	1,200	1,067	1,000
Rund vekt (WFE)	1,266	1,125	1,000	1,067
Sløyd vekt	1,125	1,000	0,889	1,200
Hodekappet vekt	1,000	0,889	0,790	1,350

Omregningsfaktor for regnbueørret

Tilstand	Hodekappet = 1	Sløyd vekt = 1	Rund vekt = 1	Levende vekt = 1
Levende vekt	1,355	1,215	1,070	1,000
Rund vekt (WFE)	1,266	1,135	1,000	1,070
Sløyd vekt	1,115	1,000	0,881	1,215
Hodekappet vekt	1,000	0,897	0,790	1,355

F.2.10. Produksjon av fisk

(Solgt mengde (laks og regnbueørret) + beholdning av frossenfisk per 31.12.(kg)) + ((beholdning av levende fisk 31.12. (kg) – vekt på utsatt smolt - beholdning av levende fisk 1.1. (kg)) / 1,067).

For å unngå å få en blanding av ulike vekttyper (levende/rund/sløyd) i produksjonsberegningen har vi valgt å omregne levende fisk til rund vekt.

Omregningsfaktor fra levende vekt til rund vekt etter sulting og bløgging er satt til 1,067. Det har vist seg umulig for oss å skille mellom laks og regnbueørret ved beregningen av produksjon. Siden regnbueørret utgjør mindre enn 10 prosent av produsert mengde har vi valgt å benytte omregningsfaktor for laks ved omregning fra levende vekt til rund vekt.

F.2.11. Produksjon pr. årsverk

Antall kilo produsert fisk dividert med antall utførte årsverk. Produksjon er definert som salg +/- beholdningsendring (kg). Gir uttrykk for produktivitet.

F.2.12. Økonomisk fôrfaktor

Økonomiske fôrfaktor beregnes med utgangspunkt i forlager, fôrkjøp og produksjon målt i kilo, og er definert som:

$$\frac{\text{Fôrlager 1.1.} + \text{Fôrkjøp} - \text{Fôrlager 31.12.}}{\text{Produksjon av fisk}}$$

F.2.13. Salgspris pr. kg solgt laks

Salgsinntekt av laks dividert på solgt mengde av laks.

F.2.14. Salgspris pr. kg solgt regnbueørret

Salgsinntekt av regnbueørret dividert på solgt mengde av regnbueørret.

F.2.15. Salgspris pr. kg solgt fisk (laks og regnbueørret)

Salgsinntekt av laks og regnbueørret dividert på solgt mengde av laks og regnbueørret.

F.2.16. Produksjonsverdi

Produksjon er definert som salg +/- beholdningsendring. Produksjonsverdi blir da sum salgsinntekt pluss sum beholdningsendring.

F.2.17. Kostnader pr. kg produsert fisk

Hver kostnadsart er dividert med produksjon av fisk, slik at vi får kostnad pr. kg.

F.2.18. Annen driftskostnad pr. kg

Kostnader ved annen virksomhet pluss annen driftskostnad minus annen driftsinntekt dividert på produksjon av fisk.

F.2.19. Netto finanskostnad pr. kg

Renter på lån og andre finanskostnader fratrukket renter av bankinnskudd og andre finansinntekter dividert på produksjon av fisk.

F3. Definisjoner – settefiskproduksjon

F.3.1. Salgsinntekt av smolt

Den inntekt selskapet har fått ved salg av smolt (både laks og regnbueørret) for utsett i sjø.

F.3.2. Salgsinntekt av yngel

Den inntekt selskapet har fått ved salg av yngel (både laks og regnbueørret) til et annet selskapet med settefiskproduksjon (utsett i ferskvann).

F.3.3. Salgsinntekt av rogn

Den inntekt selskapet har hatt ved salg av lakserogn og regnbueørretrogn.

F.3.4. Beholdningsendring

Beholdningsendring på rogn og yngel oppgitt i årsregnskapene.

F.3.5. Sum driftskostnad

Er definert som summen av rogn og yngelkostnad, fôrkostnad, forsikringskostnad, vaksinasjonskostnad, lønnskostnad, avskrivninger på immaterielle eiendeler, avskrivninger på driftsmidler, elektrisitetskostnad, annen driftskostnad fratrukket beholdningsendring.

F.3.6. Produksjonsutstyr

Verdi per 31.12. på kar, fôrautomater og annen produksjonsutstyr, samt transportmidler oppgitt i årsregnskapene.

F.3.7. Varer

Verdi av rogn, yngel, vaksine og fôr oppgitt i årsregnskapene.

F.3.8. Salg av smolt

Antall (stk) smolt av laks og regnbueørret som er solgt til et matfiskselskap for utsetting i sjøvann.

F.3.9. Salg av yngel

Antall (stk) yngel av laks og regnbueørret som er solgt til annet settefiskselskap for utsetting i ferskvann.

F.3.10. Andel yngel av totalt salg

$$\frac{\text{Salg av yngel} * 100}{(\text{Salg av smolt} + \text{salg av yngel})}$$

F.3.11. Salg av rogn

Antall rognkorn som er solgt fra selskapet.

F.3.12. Salg av fisk pr. årsverk

$$\frac{(\text{Salg av smolt} + \text{Salg av yngel}) * 100}{\text{Antall årsverk}}$$

F.3.13. Salgpris pr. stk solgt smolt

Er definert som salgsinntekt av smolt dividert på antall solgt smolt.

F.3.14. Salgpris pr. stk solgt yngel

Er definert som salgsinntekt av yngel dividert på antall solgt yngel.

F.3.15. Produksjonsverdi

Er definert som sum salgsinntekt pluss beholdningsendring rogn og yngel.

F.3.16. Produksjonsverdi pr. årsverk

Produksjonsverdi dividert med antall utførte årsverk.

F.3.17. Kostnader pr. stk solgt fisk (yngel og smolt)

Hver kostnadsart er dividert med antall solgt yngel og smolt, slik at vi får kostnad pr. stk solgt fisk.

Beregning av produksjonskostnad pr. stk solgt fisk er basert på alle selskap i utvalget, også anlegg som kun har solgt smolt.

F.3.18. Netto finanskostnad pr. stk

Renter på lån og andre finanskostnader fratrukket renter av bankinnskudd og andre finansinntekter dividert på antall solgt yngel og smolt.

G. Summary in English

In Norway, and especially in the coastal regions of Norway, the farming of Atlantic salmon and rainbow trout is an important industry generating export revenues.

As from 1982, the Directorate of Fisheries has made surveys of the profitability of this industry. Consequently we possess more than a 30 year-long time series showing the development of profitability of the aquaculture industry in Norway. This period covers the years when the industry expanded in volume.

G1. Results for fish farms

Presented results is based on collected data from a sample of 82 farms with production and sale of Atlantic salmon and rainbow trout. These 80 farms employed 683 licences for production of Atlantic salmon and rainbow trout. This is 62,5 per cent of the number of licences that were in production in 2017.

Presented figures are arithmetic averages based on all fish farms in the sample.

Due to an on-going integration in the industry each companies contains more licences than before. Several companies have also licences in more than one county. It is therefore not possible to present results per county.

The main results from the profitability survey of Norwegian fish farms in 2017 are as follows:

- High Operating Margin, but a reduction compared to 2016
- High sales prices for Atlantic salmon and rainbow trout
- Unchanged production costs per kg

It was small changes in the results for the Norwegian fish farmers. However, average Operating Margin decreased from 36 per cent in 2016 to 33.9 per cent in 2017.

The total profit on ordinary activities before taxation in the fish farming industry has been calculated to 26 billion NOK in 2017. For 2016 the total profit before taxation was calculated to 26.7 billion NOK.

In table G.1.1. some key figures as regards the average firm in the sample are presented.

		2016	2017
Sales price per kg (salmon/trout)	NOK	50.59	50.30
Production costs per kg	NOK	30.60	30.74
Total costs per kg	NOK	33.86	33.84
Profit per kg	NOK	16.73	16.46
Economic feed conversion ratio		1.25	1.32
Number of man-year		36.8	37.1

The financial results are confirm by an decrease in Operating Margin and Return on Total Assets from 2016 to 2017.

In table G.1.2. the average key figures for 2016 and 2017 are presented.

		2016	2017
Return on Total Assets	%	33.9	28.8
Operating Margin	%	36.0	33.9
Profit Margin	%	36.8	35.9
Current Ratio	%	176.3	188.6
Quick Ratio	%	92.7	99.9
Interest Cover	%	3 748.3	3 415.4
Equity Ratio	%	41.8	44.7
Short-term liabilities Ratio	%	35.8	33.1
Long-term liabilities Ratio	%	22.3	22.2

Productivity, calculated as average production per man-year, was decreased from 2016 to 2017. Average production per man/year was 296 720 kg in 2017. The main reason for this reduction was an increase in number of man-year from 2016 to 2017.

The development in average production per man-year is presented in Table G.1.3. Figures in kg.

Year	Production per man-year
1985	30 254
1990	61 401
1995	152 418
2000	299 476
2005	382 767
2010	368 801
2015	361 461
2016	310 089
2017	296 720

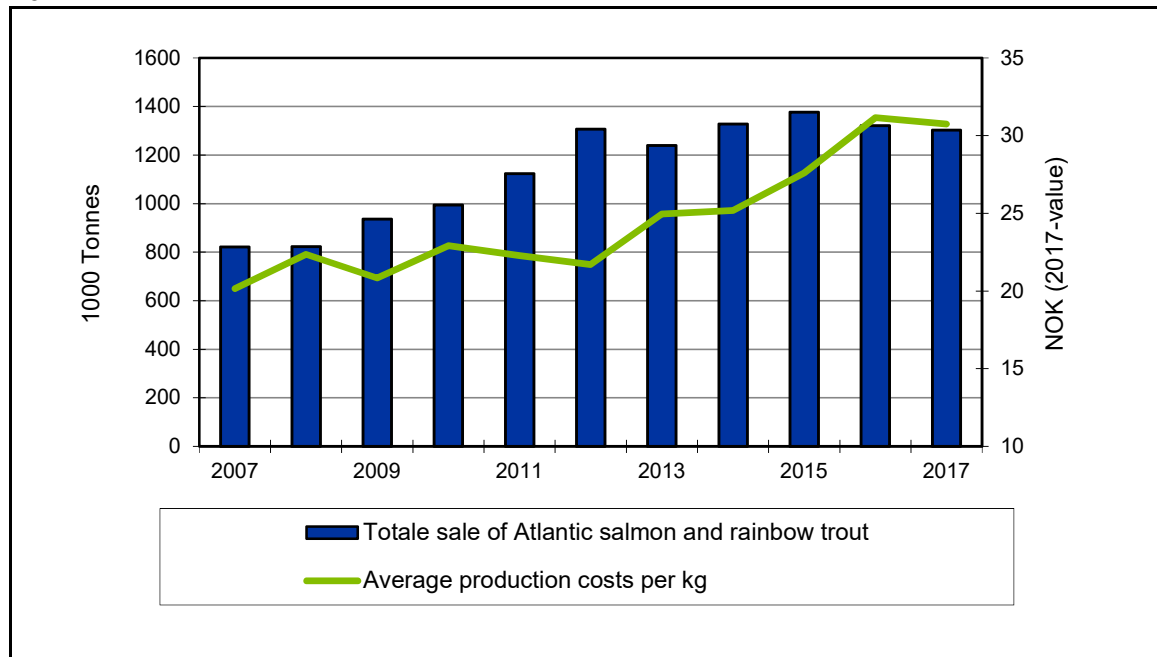
The average production costs per kg was almost unchanged from 2016 to 2017. The average production costs per kg was NOK 30.74 in 2017.

In table G.1.4. average production costs per kg produced fish for 2016 and 2017 are presented.

		2016	2017
Smolt costs per kg	NOK	3.18	3.43
Feeding costs per kg	NOK	14.55	14.38
Insurance costs per kg	NOK	0.13	0.13
Wages and salaries per kg	NOK	2.28	2.73
Estimated depreciation per kg	NOK	1.80	1.94
Other operating expenses per kg	NOK	8.71	8.13
Net Financial expenses per kg	NOK	-0.04	0.02
Production costs per kg	NOK	30.60	30.74

Figure 15.

Total sale of Atlantic salmon and rainbow trout and average production costs per kg 2007-2017

G2. Results for hatcheries

The survey is based on data collected from a sample of 68 hatcheries with production of fry and smolt of Atlantic salmon and rainbow trout. These 68 hatcheries employed 139 licences for production of smolt, which is 71.6 per cent of the total number of licences that were in production in 2017.

Presented figures are arithmetic averages based on all hatcheries in the sample.

The main results from the profitability survey of Norwegian hatcheries in 2017 are as follows:

- Decreased Operating Margin
- Increased sales prices per fish
- Increased production costs per sold fry and smolt
- Decreased Net profit per sold fry and smolt

The total profit on ordinary activities before taxation in the hatcheries is calculated to approximately 474 million NOK in 2017. For 2016 the total profit before taxation was calculated to 488 million NOK.

The decrease in profitability can be explained by an increased production costs from 2016 to 2017.

In table G.2.1. some key figures as regards the average firm in the sample are presented.

Table G.2.1.		2016	2017	Changes in %
Sales price per sold fish	NOK	10.65	11.16	4.8
Prod. costs per sold fish	NOK	10.04	10.61	5.7
Profit per sold fish	NOK	0.61	0.55	-9.8
Number of man-year		13.1	13.7	-

Developments in Return on Total Assets and Operating Margin confirm decreased profitability from 2016 to 2017.

In table G.2.2. average Operating Margin and average Return on Total Assets are given.

Table G.2.2.		2016	2017
Return on Total Assets	%	7.5	6.5
Operating Margin	%	12.1	9.5

Productivity, calculated as sales of fry and smolt per man-year, increased by 3.6 per cent from 2016 to 2017. This development was due to an increase in the number of man-year.

In table G.2.3. average sales of fry and smolt per man-year are presented. Figures are presented in numbers.

Table G.2.3.

Year	Sales of fry and smolt per man-year
1985	59 532
1990	141 939
1995	182 786
2000	289 520
2005	417 586
2010	412 957
2015	386 315
2016	365 516
2017	378 565

Production costs per sold fry and smolt increased from NOK 10.04 in 2016 to NOK 10.61 in 2017. The main reason for this negative development was an increase in depreciation from 2016 to 2017.

The proportion of juvenile sales decreased from 2016 to 2017. The proportion of juvenile sales was 9.8 per cent in 2017.

In table G.2.4. average production costs per sold fry/smolt for 2016 and 2017 are presented.

Table G.2.4.

		2016	2017	Changes in %
Roe- and fry costs per sold	NOK	1.68	1.68	-
Feeding costs per sold	NOK	1.74	1.74	-
Insurance costs per sold	NOK	0.09	0.11	22.2
Vaccination costs per sold	NOK	1.32	1.34	1.5
Wages and salaries per sold	NOK	1.94	2.07	6.7
Depreciation per sold	NOK	0.84	1.04	23.8
Electricity costs per sold	NOK	0.50	0.59	18.0
Other operating expenses per sold	NOK	1.72	1.91	11.0
Net Financial expenses per sold	NOK	0.22	0.14	-36.4
Production costs per sold	NOK	10.04	10.61	5.7

G3. Tables – average results for Norwegian fish farms

G.3.1. Sample

		2015	2016	2017
Number of companies	No.	88	84	82
Number of licenses	No.	683	743	683
Average number of licenses per companies	No.	7.8	8.8	8.3
Total number of licences with production ¹⁾	No.	1 059	1 088	1 093

1) Sources: The Directorate of Fisheries, based on final figures from the Aquaculture Statistics

G.3.2. Profit and loss account

		2015	2016	2017
Sales revenues of salmon	NOK	346 815 739	528 152 092	519 340 820
Sales revenues of rainbow trout	NOK	24 282 998	47 735 477	36 556 307
Compensations	NOK	1 425 953	803 265	370 882
Other ordinary earnings	NOK	23 988 318	19 408 310	29 094 956
Operating revenues	NOK	396 513 007	596 099 144	585 362 965
Smolt costs	NOK	29 176 755	36 283 432	37 668 000
Feeding costs	NOK	141 249 962	166 094 845	158 139 478
Insurance costs (fish)	NOK	1 340 088	1 453 121	1 382 901
Slaughter costs and freight charges	NOK	31 613 237	37 199 114	34 017 319
Changes in stocks	NOK	14 673 153	24 812 430	13 413 313
Wages and salaries	NOK	221 724 549	25 967 405	29 979 727
Depreciation of intangible fixed assets	NOK	0	-148 548	- 575 826
Depreciation of tangible fixed assets	NOK	16 955 696	20 553 992	21 309 738
Costs not related to production of fish	NOK	6 629 534	6 644 765	7 048 344
Other operating expenses	NOK	84 977 577	112 133 518	111 407 664
Operational expenditure	NOK	319 442 156	381 369 214	386 964 030
Operating profit	NOK	77 070 852	214 729 929	198 398 935
Financial revenues	NOK	5 494 974	6 317 500	5 762 505
Financial expenses	NOK	7 173 877	5 897 263	5 977 635
Result of financial items	NOK	-1 678 903	420 238	-215 130
Profit on ord. activities before taxation	NOK	75 391 949	215 150 167	198 183 806

G.3.3. Balance sheet

		2015	2016	2017
Intangible fixed assets	NOK	73 130 856	78 133 395	83 352 551
Land, buildings and other real property	NOK	19 483 141	22 489 102	25 729 274
Plant and machinery	NOK	76 994 630	88 699 312	97 484 726
Operating equipment	NOK	4 706 556	7 005 432	8 773 408
Total tangible fixed assets	NOK	101 184 327	118 193 846	131 987 407
Financial fixed assets	NOK	38 803 388	44 040 431	51 126 473
Total fixed assets	NOK	213 118 571	240 367 671	266 466 431
Stocks	NOK	168 359 219	195 394 607	208 150 523
Receivables and investments	NOK	92 297 319	144 289 496	151 085 248
Bank deposits, cash at bank etc.	NOK	25 567 273	72 599 045	83 387 751
Current assets	NOK	286 223 811	412 283 148	442 623 522
Total assets	NOK	499 342 381	652 650 819	709 089 952

G.3.3. Balance sheet - continues

		2015	2016	2017
Equity	NOK	217 287 854	273 105 989	316 727 242
Provisions for liabilities and charges	NOK	42 430 728	49 928 700	50 660 518
Other long-term liabilities	NOK	95 394 202	95 709 479	107 008 164
Current liabilities	NOK	144 229 597	233 906 651	234 694 028
Total liabilities	NOK	282 054 527	379 544 830	392 362 711
Total equity and liabilities	NOK	499 342 381	652 650 819	709 089 952

G.3.4. Sale, estimated production, a/o

		2015	2016	2016
Sale of Atlantic salmon	Kg	10 032 842	10 351 950	10 281 343
Sale of Rainbow trout	Kg	788 320	1 030 831	769 575
Production of fish	Kg	10 714 530	11 413 977	10 996 502
Production per man-year	Kg	361 461	310 089	296 720
Number of man-year		29.6	36.8	37.1
Feed conversion ratio		1.23	1.25	1.32
Feed price per kilo	NOK	10.68	11.68	10.90
Sales price per kilo, salmon	NOK	34.57	51.02	50.51
Sales price per kilo, rainbow trout	NOK	30.80	46.31	47.50
Sales price per kilo, salmon and rainbow trout	NOK	34.29	50,59	50.30
Production value	NOK	385 771 889	60 069 998	569 310 441
Production value per man-year	NOK	13 014 248	16 319 516	15 361 756

G.3.5. Estimated financial ratios

		2015	2016	2017
Return on Total Assets	%	16.5	33.9	28.8
Operating Margin	%	19.4	36.0	33.9
Profit Margin	%	21.4	36.8	35.9
Current Ratio	%	198.5	176.3	188.6
Quick Ratio	%	81.7	92.7	99.9
Interest Cover	%	1 150.9	3 748.3	3 415.4
Equity Ratio	%	43.5	41.8	44.7
Short-term liabilities Ratio	%	28.9	35.8	33.1
Long-term liabilities Ratio	%	27.6	22.3	22.2

G.3.6. Estimated costs per kg produced Atlantic salmon and Rainbow trout

		2015	2016	2017
Smolt costs per kg	NOK	2.72	3.18	3.43
Feeding costs per kg	NOK	13.18	14.55	14.38
Insurance costs (fish per kg)	NOK	0.13	0.13	0.13
Wages and salaries per kg	NOK	2.07	2.28	2.73
Depreciation per kg	NOK	1.58	1.80	1.94
Other operating expenses per kg	NOK	6.31	8.71	8.13
NET Financial Expenses per kg	NOK	0.16	-0.04	0.02
Production costs per kg	NOK	26.15	30.60	30.74
Slaughter costs and freight charges per kg	NOK	2.95	3.26	3.09
Total costs per kg	NOK	29.10	33.86	33.84

G4. Tables – average results for Norwegian hatcheries

G.4.1. Sample

		2015	2016	2017
Number of companies in the sample	No.	78	77	68
Number of licenses	No.	153	156	139
Average number of licenses per companies	No.	2.0	2.0	2.0
Total number of licences with production ¹⁾	No.	189	187	194

1) Sources: The Directorate of Fisheries, based on final figures from the Aquaculture Statistics

G.4.2. Profit and loss account

		2015	2016	2017
Revenues of smolt	NOK	43 244 466	49 198 765	56 344 903
Revenues of fry	NOK	1 523 786	1 768 545	1 606 697
Revenues of roe	NOK	1 451 212	684 597	1 012 265
Compensations	NOK	294 073	288 397	197 103
Other operating revenues	NOK	1 077 760	434 744	761 212
Operating revenues	NOK	47 591 297	52 375 049	59 922 180
Roe and fry costs	NOK	5 890 521	8 050 259	8 723 021
Feeding costs	NOK	8 270 496	8 327 267	9 015 701
Insurance costs	NOK	388 491	416 356	575 537
Vaccination costs	NOK	4 610 234	629 125	6 974 066
Changes in stocks	NOK	-608 525	958 370	165 428
Wages and salaries	NOK	8 313 603	9 299 209	10 733 679
Depreciation of intangible fixed assets	NOK	0	0	0
Depreciation of tangible fixed assets	NOK	3 950 380	3 994 611	5 401 931
Electricity costs	NOK	1 899 626	2 377 817	3 039 329
Other operating expenses	NOK	8 765 262	8 246 066	9 917 687
Operating expenses	NOK	42 697 137	46 044 339	54 215 523
Operating profit	NOK	4 894 160	6 330 711	5 706 656
Financial revenues	NOK	288 882	450 655	1 224 281
Financial expenses	NOK	1 388 596	1 491 118	1 931 576
Net financial items	NOK	-1 099 715	-1 040 463	-707 295
Profit before taxation	NOK	3 794 445	5 290 248	4 999 362

G.4.3. Balance sheet

		2015	2016	2017
Intangible fixed assets	NOK	942 416	722 962	1 186 925
Land, buildings and other real property	NOK	24 001 649	29 888 904	36 953 175
Plant and machinery	NOK	18 168 654	19 941 607	27 404 135
Operating equipment	NOK	1 228 623	1 019 007	592 726
Total tangible fixed assets	NOK	43 398 926	50 549 519	64 950 036
Financial fixed assets	NOK	5 218 603	7 651 372	7 108 668
Total fixed assets	NOK	49 559 945	59 223 853	73 245 629
Stocks	NOK	14 902 527	16 588 833	18 829 049
Receivables and investments	NOK	9 085 067	8 261 108	8 744 414
Bank deposits, cash at bank etc.	NOK	4 819 506	6 576 142	5 942 567
Current assets	NOK	28 807 100	31 426 084	33 516 031
Total assets	NOK	78 367 045	90 649 937	106 761 659

G.4.3. Balance sheet - continues

		2015	2016	2017
Equity	NOK	29 726 586	33 483 006	43 711 317
Provisions for liabilities and charges	NOK	4 017 449	4 360 965	4 863 003
Other long-term liabilities	NOK	26 474 456	29 961 978	37 077 353
Current liabilities	NOK	18 148 554	22 843 988	21 109 987
Total liabilities	NOK	48 640 459	57 166 931	63 050 342
Total equity and liabilities	NOK	78 367 045	90 649 937	106 761 659

G.4.4. Sale a/o

		2015	2016	2017
Sale of smolt	No.	4 260 398	4 264 389	4 684 861
Sale of fry	No.	441 994	519 454	508 770
Sale of fish (smolt and fry)	No	4 702 392	4 783 842	5 193 631
Percentage of fry of total sales	%	9.4	10.9	9.8
Sale of roe	No.	2 457 603	953 208	1 112 338
Number of man-year		12.2	13.1	13.7
Sale of fry and smolt per man-year	No.	386 315	365 516	378 565
Sales price per sold smolt	NOK	10.15	11.54	12.03
Sales price per sold fry	NOK	3.45	3.40	3.16
Sales price per sold fry and smolt	NOK	9.52	10.65	11.16
Production value	NOK	45 610 939	52 610 278	59 129 293
Production value per man-year	NOK	3 747 068	4 019 758	4 309 946

G.4.5. Financial ratios

		2015	2016	2017
Return on Total Assets	%	6.6	7.5	6.5
Operating Margin	%	10.3	12.1	9.5
Profit Margin	%	11.4	12.9	11.7
Current Ratio	%	158.7	137.6	158.8
Quick Ratio	%	76.6	65.0	69.6
Interest Cover	%	373.3	454.8	358.8
Equity Ratio	%	37.9	36.9	40.9
Short-term liabilities Ratio	%	23.2	25.2	19.8
Long-term liabilities Ratio	%	38.9	37.9	39.3

G.4.6. Production costs per sold fry and smolt

		2015	2016	2017
Roe and fry costs	NOK	1.25	1.68	1.68
Feeding costs	NOK	1.76	1.74	1.74
Insurance costs	NOK	0.08	0.09	0.11
Vaccination costs	NOK	0.98	1.32	1.34
Wages and salaries	NOK	1.77	1.94	2.07
Depreciation	NOK	0.84	0.84	1.04
Electricity costs	NOK	0.40	0.50	0.59
Other operating expenses	NOK	1.86	1.72	1.91
Net financial expenses	NOK	0.23	0.22	0.14
Production costs per sold fry and smolt	NOK	9.18	10.04	10.61

G5. Definitions

G.5.1. Definitions - fish farms

Operating revenues	- Sales revenues of Atlantic salmon and Rainbow trout + compensations + other operating revenues
Operating expenses	- Smolt costs + feeding costs + insurance costs + slaughter costs – changes in stocks + wages and salaries + depreciation + costs not related to production of fish + other operating expenses
Operating profit	- Operating revenues – operating expenses
Profit before taxation	- Operating profit – results of financial items
Wage paying ability per man-year	- Wage paying ability / number of man-year
Number of man-year	- Number of working hour / 1845
Return on Total Assets	- (Profit before taxation + financial expenses / total assets) * 100
Operating Margin	- (Operating profit / operating revenues) * 100
Profit Margin	- ((Operating profit + financial revenues)/Production value)*100
Current Ratio	- (Current assets / current liabilities) * 100
Acid Test Ratio	- (Current assets - stocks / current liabilities) * 100
Interest Cover	- (Profit before taxation + financial revenues / financial expenses) * 100
Equity Ratio	- (Shareholders' funds / total assets) * 100
Short-term liabilities Ratio	- (Short-term liabilities / total assets) * 100
Long-term liabilities Ratio	- (Long-term liabilities / total assets) * 100
Smolt costs	- Total smolt costs / production of fish
Feeding costs	- Total feeding costs / production of fish
Insurance costs	- Total insurance costs / production of fish
Wages and salaries	- Total wages and salaries / production of fish
Estimated depreciation	- Total depreciation / production of fish
Other operating expenses	- Total other operating expenses / production of fish
Net Financial expenses	- (Financial expenses – financial revenues) / production of fish
Production costs per kg	- Smolt costs + feeding costs + insurance costs + wages and salaries + depreciation + other operating expenses + Net financial expenses

G.5.2. Definitions - hatcheries

Operating revenues	- Sales revenues of smolt, fry and roe + compensations + other operating revenues
Operating expenses	- Roe and fry costs + feeding costs + insurance costs + vaccinations costs – changes in stock + wages and salaries + depreciation + electricity costs + other operating expenses
Operating profit	- Operating revenues – operating expenses
Profit before taxation	- Operating profit + results of financial items
Sale of smolt	- Number of individual sold
Sale of fry	- Number of individual sold
Number of man-year	- Number of working hour / 1845
Return on Total Assets	- (Profit before taxation plus financial expenses / total assets) * 100
Operating Margin	- (Operating profit / operating revenues) * 100
Profit Margin	- ((Operating profit + financial revenues)/Production value)*100
Current Ratio	- (Current assets / current liabilities) * 100
Quick Ratio	- (Current assets - stocks / current liabilities) * 100
Interest Cover	- (Profit before taxation plus financial revenues / financial expenses) * 100
Equity Ratio	- (Shareholders' funds / total assets) * 100
Short-term liabilities Ratio	- (Short-term liabilities / total assets) * 100
Long-term liabilities Ratio	- (Long-term liabilities / total assets) * 100
Roe- and fry costs per sold	- Total roe- and fry costs / (sale of fry + sale of smolt)

Feeding costs per sold	- Total feeding costs / (sale of fry + sale of smolt)
Insurance costs per sold	- Total insurance costs / (sale of fry + sale of smolt)
Vaccination costs per sold	- Total vaccination costs / (sale of fry + sale of smolt)
Wages and salaries per sold	- Total wages and salaries / (sale of fry + sale of smolt)
Depreciation per sold	- Total depreciation / (sale of fry + sale of smolt)
Electricity costs per sold	- Total electricity costs / (sale of fry + sale of smolt)
Other operating expenses per sold	- Total other operating expenses / (sale of fry + sale of smolt)
Net Financial expenses per sold	- (Financial expenses – financial revenues) / (sale of fry + sale of smolt)
Prod. costs per sold	- Roe- and fry costs + feeding costs + insurance costs + vaccination costs + wages and salaries + depreciation + electricity costs + other operating expenses + Net financial expenses

Telefon: 03495

Faks: 55 23 80 90

Adresse: Postboks 185 Sentrum, 5804 Bergen

Besøksadresse: Strandgaten 229, Bergen

E-post: postmottak@fiskeridir.no

ISSN: 2464-4285

www.fiskeridir.no

Livet i havet – vårt felles ansvar